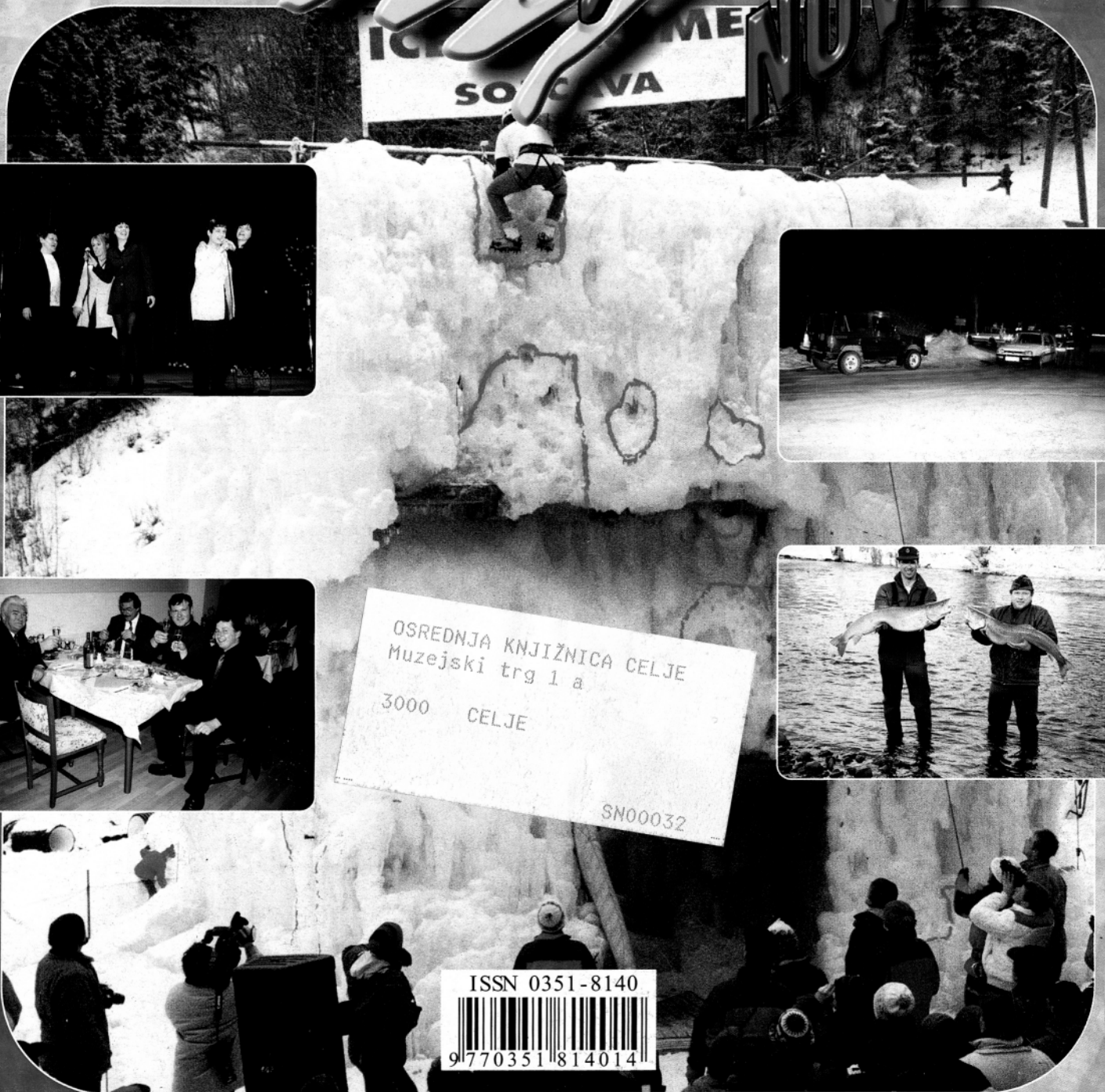

Savinjske NOVICE

OSREDNJA KNJIŽNICA CELJE
Muzejski trg 1 a
3000 CELJE
SN00032

ISSN 0351-8140
9 770351 814014

REŠEVANJE ALI PODALJŠEVANJE AGONIJE GORNJEGRAJSKE SMREKE?
MOBITEL NEZAKONITO GRADI ANTENO V BREZJU NAD MOZIRJEM
ZNOVA SKUPNO PRAZNOVANJE MESECA KULTURE

Zadruga mozirje

Z.O.O.

Zgornjesavinjska kmetijska
zadruga Mozirje z.o.o.

Tekmovanje bo dne **11.2.2000 ob 10. uri** na smučišču **LOŽEKAR** v Logarski dolini

POGOJI RAZPISA:

1. PRAVICO DO TEKMOVANJA IMAJO:

- * KMETI, ki se ukvarjajo s kmetijstvom in njihovi nasledniki v starosti nad 16 let
- * ZAPOSLENI V ZADRUGI MOZIRJE
- * ZAPOSLENI V REPUBLIŠKEM ZAVODU ZA GOZDOVE OE Nazarje
- * ZAPOSLENI V SVETOVALNI SLUŽBI PE MOZIRJE

2. Tekmuje se posamezno ter ekipno po združnih enotah in sindikalnih enotah. Za ekipni rezultat štejejo dva najboljša rezultata iz ženske ali superstar kategorije ter po dva najboljša rezultata iz posamične moške kategorije.

3. Tekmuje se v kategorijah:

ŽENSKES od 16 - 35 let in nad 35 let

MOŠKI od 16 - 35 let

36 - 45 let

46 - 55 let in nad 55 let **SUPERSTAR** (posebej vabljeni)

Prijave sprejemamo v ZADRUGI MOZIRJE na telefonsko št. 831-521 int. 208 ga. Anica Oblak do vključno **10.2.2000.**

Zamudniki se lahko prijavijo na samem štartu 1 uro pred pričetkom tekmovanja, vendar se ti rezultati ne štejejo v ekipni rezultat.

Žrebanje štartnih števil bo 10.2.2000 ob 12. uri v sejni sobi v ZADRUGI Mozirje.

RAZPIS

**ZA TEKMOVANJE V
VELESALOMU ZA TROFEJO**

"OPULENA KURA"

KO BANKA PRIDE K VAM

Kako si nenehno zagotavljati hitro, pregledno, diskretno in predvsem cenejše poslovanje?

Elektronska banka **PROKLIK NLB** je prava pot za opravljanje transakcij preko banke, ki Vam ne glede na poslovni čas omogoča:

- večjo **enostavnost** in **varnost** opravljanja vseh vrst negotovinskih bančnih storitev preko osebnega računalnika od doma ali z delovnega mesta
- večjo **hitrost** opravljanja storitev
- **dostop do banke vseh 24 ur, 365 dni v letu**
- **možnost vnaprejšnje priprave nakazil**
- **preglednost poslovanja**
- nič več transakcij na bančnem okencu.

Za dodatne informacije smo Vam na voljo na telefonskih številkah: **063 8995-228** ali **8995-333.**

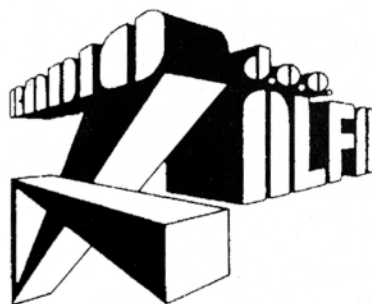

banka velenje

Banka Velenje d.d., Velenje,
bančna skupina Nove Ljubljanske banke

radio alfa

PRVI KOMERCIALNI RADIO PRI NAS

radio alfa

24 ur na frekvenci 103,2 MHz in
vsak dan od 10.00 do 14.00 ter od 19.00 do 24.00
na frekvenci 107,8 MHz

Oglašujte tam, kjer vas slišijo!
Pokličite marketing Radia Alfa
0602 42 330

VAŠ SOPOTNIK V POSLOVNEM SVETU

ISSN 0351-8140

Leto XXXII, št. 3, 4. februar 2000
Izhaja vsak drugi petekUstanovitelj:
Skupščina občine MozirjeIzdajatelj:
Savinjske novice, Franci Kotnik s.p.,
Savinjska cesta 4, 3331 Nazarje,
telefon: 063/83-90-790,
telefon in faks: 063/83-90-791,
žiro račun 52810-685-13016Glavni in odgovorni urednik:
Franci KotnikStalni sodelavci:
Edi Mavrič-Savinjčan, Aleksander
Videčnik, Ciril Sem, Benjamin Kanjir,
Jože Miklavc, Uroš Kotnik, Igor Solar,
Karolina in Edvard Vrtačnik, Alenka
Klemše Begič, Igor Pečnik, Marija
Sodja-Kladnik, Franjo Pukart, Milena
Zakrajšek, Metod Rosc, Vesna Retko,
Marija Šukalo, Vesna Banjevič,
Kmetijska svetovalna služba, Zavod za
gozdoveTajnica uredništva:
Barbara ZacirkovnikRačunalniška obdelava:
Tomaž PajkTrženje:
Helena Kotnik, mobitel 041/793-063Naslov uredništva:
Savinjske novice
Savinjska cesta 4, 3331 Nazarje
Telefon: 063/83-90-790
Telefon in faks: 063/83-90-791E-pošta:
savinjske.novice@siol.net
Internet:
http://www.savinj-novice-sp.siCena za izvod: 269,00 SIT,
za naročnike: 229,00 SITTisk:
Grafika Gracer, Lava 7b, Celje

Rokopise, objave, razpise in oglase je potrebno dostaviti v uredništvo najkasneje osem dni pred izidom tekoče številke.

Na podlagi Zakona o davku na dodano vrednost sodi časopis Savinjske novice med proizvode, za katere se obračunava davek na dodano vrednost po stopnji 8%.

Objavljenih rokopisov in fotografij ne vračamo.

Pridržujemo si pravico krajšanja besedil. Pisem bralcev in oglasov ne lektoriramo.

Odpovedi sprejemamo za naslednje polletje.

Kot da bi slovenski rokometaši brali moj uvodnik v prejšnji številki Savinjskih novic, se mi je zdelo, ko sem spremljal njihove tekme na nedavnem evropskem prvenstvu na Hrvaškem. Z borbenostjo in pravim ekipnim duhom so dosegli doslej največji uspeh slovenskih športnikov v igrah z žogo: 5. mesto v Evropi in uvrstitev na olimpijske igre v Avstraliji.

Menim, da Slovenci krvavo potrebujemo še več tovrstnih športnih dosežkov, ki nam vlivajo samozavest in nas postavljajo ob bok tistim državam, s katerimi se primerjamo vedno, ko gre za vprašanje nivoja doseganja razvitosti. Hrvati so glede samozavesti nedvomno močnejši in tudi brezobzirnejši, toda kako krhka je ta njihova samozavest, se je pokazalo prav pri porazu z našo rokometno vrsto. Zdaj so pozabljene vse pekoče rane iz porazov Pivovarne Laško proti Badelu v Zagrebu. V najboljših odločilnih trenutkih se je športna sreča vendarle obrnila še na drugo stran.

Tudi v Zgornji Savinjski dolini je bilo v minulih štirinajstih dneh na športnem področju dokaj pestro. V Solčavi so uspešno izvedli tekmo v lednem plezanju, nadvse pa aktivni pa so bili tudi mladi smučarji. Žal je odjuga v zadnjih dneh pobrala veliko snega in vprašanje je, kako bo s smuko v nižinskih predelih v času zimskih počitnic.

Mozirski ribiči so z odjugo zadovoljni, saj se je led na rekah stopil, kar pomeni, da bo tudi pritisk kormoranov na tukajšnje reke nekoliko manjši kot doslej. Kljub temu bo škoda, ki so je že povzročili, zelo velika in jo bo težko nadomestiti. Ribiči resno razmišljajo o lastni ribogojnici, a kaj, ko domače okolje temu ni ravno naklonjeno. Morda je preveč razburjeno zaradi Mobitela, ki brez potrebnih dovoljenj gradi 15-metrsko anteno za omrežje NMT in GSM.

Začel pa se je že mesec kulture. Po nekaj letih spet v skupni organizaciji in izvedbi vseh kulturnih društev v dolini, kar je vsekakor pohvale vredno. Žal se je nekoliko zapletlo pri priznanjih, ki jih bodo podelili najzaslužnejšim amaterskim kulturnikom, a brez komplikacij v tej dolini menda res ne gre. Tudi na turističnem področju ne. Prav zato prihaja prihodnji teden na obisk sam minister za malo gospodarstvo in turizem Janko Razgoršek, ki naj bi razjasnil še zadnje dileme okrog ustanovitve lokalne turistične organizacije.

IZ VSEBINE:

- Savinjsko-šaleška gospodarska zbornica:**
Gospodarstveniki svarijo pred pretiranim optimizmom 4
- Smreka Gornji Grad:**
Reševanje ali zgolj podaljševanje agonije? 5
- Mejni prehod Pavličovo sedlo:**
Otvoritev še letos? 7
- RTG Golte:**
Najlepša smučišča vendarle odprta 8
- Nazarje:**
Muzej Vrbovec - muzej gozdarstva in lesarstva . 8
- Mozirje:**
Postopki družbe Mobitel - začetek ali posledica pravne anarhije? 10
- Zavod za kulturo Mozirje:**
Bo ostala kultura brez denarja? 13
- Sklad RS za ljubiteljsko kulturo:**
Znova skupno praznovanje meseca kulture 13
- Ribiška družina Mozirje:**
Kormorani povzročajo veliko škodo 15
- Zgodovina in narodopisje:**
Med graščino in podložniki 21
- Solčava:**
Odprto prvenstvo v lednem plezanju 28
- Kronika:**
Pravočasno našli podhlajeno žensko 31

Fotografije na naslovnici:

Osrednja fotografija: Jernej Grudnik na vrhu lednega poligona (foto: Ciril Sem)
Zgoraj desno: Poostren nadzor cestnega prometa PP Mozirje (foto: Benjamin Kanjir)
Spodaj desno: Mozirska ribiča z ulovljenima sulcema v Savinji (foto: Benjamin Kanjir)
Zgoraj levo: Dobrodelni koncert za Anjo v Gornjem Gradu (foto: Marija Šukalo)
Spodaj levo: Silvestrovanje zgomjesavinjskih gostincev v Mozirju (foto: B. Kanjir)

Franci Kotnik

GZS Savinjsko-šaleška območna zbornica Velenje

Gospodarstveniki svarijo pred pretiranim optimizmom

Četrta redna seja upravnega odbora savinjsko-šaleške območne gospodarske zbornice, ki je bila v torek, 25. januarja, je bila v osnovi posvečena oceni gospodarskih gibanj v letu 2000 in načrtu delovanja območne zbornice v tem obdobju. Upravni odbor je obravnaval tudi predlog sprememb zakona o gospodarskih družbah ter potrdil predloge komisije za ovrednotenje inovacijskih predlogov in komisije za oceno urejenosti podjetij.

Napoved gospodarskih gibanj v letu 2000 je predstavila Nina Prešern iz Gospodarske zbornice Slovenije. Bruto družbeni produkt naj bi po prognozi strokovnjakov GZS porasel za 3,75 odstotka, privatna potrošnja za 3,2 odstotka, javna potrošnja pa za 4,1 odstotka. Stopnja registrirane brezposelnosti naj bi s 14 padla na 13,5 odstotka. Cene naj bi v povprečju porasle za šest odstotkov, tečaj nemške marke pa naj bi dosegel 103 tolarje.

Na vprašanje, zakaj je v Sloveniji še vedno relativno malo tujih vlaganj, je Prešernova odgovorila, da je razlog slej ko prej v majhnosti slovenskega trga, saj vsi ostali kazalci kažejo v prid tujim investicijam. Pod okriljem gospodarske zbornice poteka poseben projekt, ki naj bi dal odgovore, kako zainteresirati tuje vlagatelje za prihod v Slovenijo.

V razpravi je Vili Eisenhut (BSH Hišni aparati Nazarje) dejal, da v njihovi dejavnosti na letošnja gospodarska gibanja ne gledajo tako optimistično kot zbornica. Izrazil je zaskrbljenost glede vplivov politike na gospodarstvo, saj je letos volilno leto, in znova izpostavil problem delovnega časa, ki v Sloveniji ni osem ur dnevno kot v Evropi ampak

Franjo Bobinac (Gorenje Velenje) je opozoril na svetovni trend združevanja trgovcev, ki to počnejo predvsem zato, da bodo lahko še bolj pritiskali na proizvajalce. V Evropski uniji se zaostruje zakonodaja, kar na primer pomeni bistveno podaljšanje garancijskih rokov za izdelke bele tehnike. Stroški reciklaže se s trgovcev prenašajo na proizvajalce, evropski trg pa zaradi interneta in enotne denarne valute postaja vse bolj transparenten. Vsi ti pojavi, meni Bobinac, vplivajo na to, da bo za dejavnost bele tehnike leto 2000 najtežje po letu 1990.

Anton Vrhovnik (Zadruga Mozirje) je opozoril, da letos začnejo veljati dogovori s CEFTO, kar za kmetijstvo zagotovo ne pomeni nič dobrega. Cene kmetijskih izdelkov bodo predvidoma padle za 15 do 20 odstotkov, garantiranih cen za odkup mleka ne bo več. Vse to bo vplivalo na selekcijo pri proizvajalcih, pri katerih pa marsikje še ni dozorelo spoznanje o resnosti trenutka. Rešitev se kaže v dopolnilnih dejavnostih na kmetijah, kar pa je praviloma povezano z investicijami. Po Vrhovnikovem prepričanju bi morala v tem kriznem obdobju država kmetom bolj pomagati.

podjetnik samo tisti, ki ni v delovnem razmerju pri drugi pravni ali fizični osebi. Takšna sprememba bi zagotovo vplivala na porast sive ekonomije, medtem ko bi lahko vsi tisti samostojni podjetniki, ki niso »samozaposleni«, preprosto ustanovili d.o.o. in nadaljevali z dejavnostjo. Zelo sporni so tudi nekateri drugi predlogi sprememb, zato bodo na Gospodarsko zbornico Slovenije posredovane ustrezne pripombe.

in šaleških občin. Po mnenju dr. Milana Medveda iz Premogovnika Velenje predstavlja prav neizdelana regijska strategija razvoja resno oviro za nadaljnji razvoj tega območja, kar še posebej velja za področje turizma in malega gospodarstva. V tem kontekstu naj bi v prihodnje tudi korigirali koncept srečanja velikega in malega gospodarstva.

V zadnjem delu seje je upravni odbor savinjsko-šaleške gospodar-

GZS Savinjsko-šaleška območna zbornica Velenje podeljuje regijsko priznanje »Urejeno podjetje«

- v kategoriji mala podjetja: Figaro Velenje

- v kategoriji velika podjetja: Elkroj Mozirje, BSH Hišni aparati Nazarje, KLS Ljubno ob Savinji, Banka Velenje, Esotech Velenje, Fori Velenje, Premogovnik Velenje, Gorenje Velenje.

Za državno priznanje se predlagajo: v kategoriji malih podjetij Figaro Velenje, v kategoriji velikih podjetij pa BSH Hišni aparati Nazarje in Elkroj Mozirje.

Pri obravnavi načrta delovanja savinjsko-šaleške območne zbornice so se člani upravnega odbora zavzeli za čim večjo fleksibilnost, kar naj bi v praksi pomenilo tudi to, da se posamezne aktualne zadeve obravnavajo »na terenu«. Skladno s to usmeritvijo naj bi bila naslednja seja upravnega odbora, ki bo namenjena regionalizmu, izven Velenja, nanjo pa bodo vabljeni tudi župani in županja zgornjesavinjskih

ske zbornice potrdil predloge komisije za ovrednotenje inovacijskih predlogov in komisije za oceno urejenosti podjetij. Razprava je pokazala, da se gospodarstveniki zavzemajo za razširitev akcije ocenjevanja urejenosti na vsa podjetja z izjemo tistih, ki bi sodelovanje izrecno odklonila. To naj bi pozitivno vplivalo na dvig splošne podjetniške kulture v regiji.

Franci Kotnik

Luče ob Savinji

Razpis za sanacijo plazu

Občina Luče je pred časom objavila razpis, na podlagi katerega bodo izbrali izvajalca za sanacijo plazu na lokalni cesti Florjan - Arničev vrh - Krnica.

Gre za manj zahteven poseg, razpisna vrednost del pa je 3,1 milijona tolarjev. Na tem območju bo pravzaprav potrebno sanirati tri plazišča, žal pa je država odobrila sredstva samo za sanacijo enega. Po izbiri izvajalca, to naj bi se zgodilo prihod-

nji teden, bodo takoj začeli z deli. Sanacijo naj bi zaključili nekje v drugi polovici marca, seveda bodo morali biti temu naklonjeni tudi vremenski pogoji.

Savinjčan

GZS Savinjsko-šaleška območna zbornica Velenje podeljuje:

- 1. nagrado (zlato plaketo in priznanje) inovaciji Izdelava programske podlage na stroju za balansiranje rotorja, katere avtor je Franjo Ermenc (BSH Hišni aparati Nazarje),
- 2. nagrado (srebrno plaketo in priznanje) inovaciji Stroj za rezrez jeklene vrvi, katere avtor je Stanislav Kojzek (Premogovnik Velenje),
- 3. nagrado (bronasto plaketo in priznanje) inovaciji Računalniški program za preračunavanje cevovodov, katere avtor je Danilo Slana (Esotech Velenje),
- priznanja za sodelovanje inovacijam, katerih avtorji so: Janez Anžin, Matjaž Vrabič, Miran Marčinko (vsi BSH Hišni aparati Nazarje), Miroslav Jegrišnik, Jakob Faktor (oba Premogovnik Velenje), Branko Debeljak, Majda Čujež, Marjan Jernej, Marko Založnik, Marjan Potočnik, Jože Lenart, Andrej Milešič (vsi TEŠ Šoštanj).

sedem ur in pol. Pol ure je sedaj namreč namenjeno malici. Po njegovem naj bi delodajalci tudi v prihodnje plačevali malico zaposlenim, toda čas malice ne bi bil vključen v delovni čas.

V nadaljevanju seje je tekla beseda o predlaganih spremembah zakona o gospodarskih družbah. Letih je kar nekaj, najbolj sporna in nejasna pa se zdi tista, po kateri bi lahko bil v prihodnje samostojni

Banka Velenje

Med napovedmi in stvarnostjo

Banka Velenje, ki skupaj z nekaterimi drugimi slovenskimi poslovnimi bankami tvori bančno skupino Nove Ljubljanske banke, je tudi letos pripravila vsakoletno srečanje s svojimi poslovnimi partnerji. V velenjskem hotelu Paka so se tako zbrali predstavniki velikih, srednjih in malih podjetij ter samostojni podjetniki, ki v večjem ali manjšem obsegu sodelujejo z Banko Velenje. Direktor banke Rafko Berložnik se jim je v uvodnem nagovoru vladno zahvalil za zaupanje in izrazil željo, da bi minulo sodelovanje v letu 2000 še nadgradili.

Po Berložnikovih besedah je Banka Velenje v letu 1999 poslovala uspešno, saj je povečala svojo bilančno vsoto, ustvarila več kot 400 milijonov tolarjev dobička in uspela zadržati enak tržni delež, kot ga je imela leto poprej. Ob tem se banki, hkrati pa tudi njenim poslovnim partnerjem, zastavlja vprašanje, kaj bo prineslo letošnje leto. Zato so na omenjeno srečanje povabili prof. dr. Franja Štiblarja, glavnega ekonomista Nove Ljubljanske banke, ki je spregovoril o stanju in napovedih v svetovnem in slovenskem gospodarstvu.

Kot je dejal Štiblar, v razvitem svetu vključno z Evropsko unijo prevladujejo optimistične napovedi. V svetu naj

bi bruto družbeni proizvod (BDP) v letu 2000 porasel od 2,8 do 3,5 odstotka, v ZDA od 2,4 do 2,7 odstotka, v EU od 2,8 do 3 odstotka, v Sloveniji pa okrog 3,7 odstotka. Ob tem naj bi inflacija v državah OECD znašala 1,7 odstotka, v ZDA 2,4 odstotka, v Evropski uniji 1,4 odstotka, v Sloveniji pa 6,2 odstotka. Podatek za Slovenijo se torej kar precej razlikuje od napovedi vlade, da bo letošnja domača inflacija dosegla le štiri odstotke.

Po Štiblarjevem mnenju je ob solidnem 4-odstotnem porastu BDP v Sloveniji zaskrbljujoče primanjkljaj tekoče bilance v višini okrog 2,5 odstotka BDP. Posledica tega je bila tudi v tem, da so bili leta 1999 prvič v samostojni Slov-

eniji nakupi deviz večji od prodaje. Vse več je znakov, da kljub hitrejši rasti tečaja deviz ne trgu primanjkuje, zato se nadaljuje pokrivanje primanjkljaja iz deviznih rezerv Banke Slovenije.

Čeprav je na svetovnem trgu do sredine letošnjega leta predviden padec cen nafte, se bo bencin v Sloveniji letos zagotovo podražil. Zaposlenost naj bi se povečala za 0,4 odstotke, produktivnost za 3,4 odstotke, povprečne bruto plače pa za 2,5 odstotka. Po Štiblarjevem prepričanju bi morala država več storiti za dejansko zmanjševanje brezposelnosti, saj sedanjo sliko zamegljujejo vključeni v javna dela.

»Na leto 2000 lahko torej gledamo z zmernim optimizmom,« je zaključil

svoje zanimivo predavanje dr. Franjo Štiblar, ki sodi, da je v Sloveniji prostora le za dva močna bančna stebra. Enega tvori bančna skupina Nove Ljubljanske banke, drugega pa naj bi z združitvijo osnovali SKB banka in NKB Maribor. Srednje velikim bankam, kot sta na primer gorenjska in koprška banka, grozi nevarnost, da ju bodo hitro pokupili tujci, če se ne bosta povezali v enega izmed stebrov. Za tretji bančni steber ni prostora, meni Štiblar, ki hkrati zagovarja tezo, da država ne sme preprosto razprodati svojega bančništva, kot so to storile tako rekoč vse ostale države, ki čakajo na vstop v EU.

Franci Kotnik

Smreka Gornji Grad

Reševanje ali zgolj podaljševanje agonije?

Po lanskoletni prisilni poravnavi se je zdelo, da se bo gornjegrajska Smreka uspela izogniti, med zaposlenimi pričakovanemu in glede na gospodarske kazalce logičnemu stečaju. Ta se sicer ni zgodil, ostaja pa dejstvo, da je podjetje v lanskem letu namesto 18 milijonov dobička, samo v obdobju januar - oktober izkazalo izgubo v višini 54 milijonov tolarjev. Ta se je do konca preteklega leta še povečala.

Po besedah Franca Miklavca, predsednika nadzornega sveta, znaša tekoča izguba okoli 140 milijonov, točne številke bodo znane po zaključnem računu. Kljub temu, pravi Miklavc, program prisilne poravnave ni padel, dejstvo pa je, da bo potrebno firmo dokapitalizirati. To seveda ne bo tako preprosto, saj, kot ugotavljajo v nadzornem svetu, novih kreditov ni in jih kot kaže tudi ne bo. Slabi rezultati lahko sprožijo ukrepanje upnikov, ki so sicer glasovali za prisilno poravnavo, kar je lahko za obstoj podjetja ključnega pomena. Tembolj, ker se vedno znova odpravljajo dejstva, ki negativno vplivajo na rezultate.

Kje torej iskati rešitev? V razprodaji posameznih delov podjetja in ponovnim ugotavljanjem presežnih delavcev. Odgovorni so namreč mnenja, da glede na obseg dela razpolaga podjetje s preveč prostora. Je torej predimenzionirano, v prvi fazi naj bi poskušali prodati žago. Razgovori z morebitnimi kupci so v teku, v kolikor bi se odprodaje realizirale, bi 60% sredstev namenili za poplačilo obveznosti iz naslova prisilne poravnave, ostalo naj bi vložili v nove investicije.

Jasno je, da Smreka ob uveljavitvi določb zakona o finančnem

poslovanju ne izpolnjuje predpisanih pogojev. Čas je torej za ponovne ukrepe oziroma stečaj, dejstvo pa je, da lahko sleherni upnik, ki ne bo poplačan skladno s sklepom o potrjeni prisilni poravnavi, sproži stečaj podjetja. Je torej na vidiku ponovna dokapitalizacija podjetja? Franc Miklavc odgovarja pritrdilno.

Ena od možnosti dezinvestiranja, še posebej ker menda zadeve niso dorečene, je odprodaja deleža v družbi Engo. Smrekin delež naj bi bil vreden okroglih 1,5 milijona nemških mark, med imeni, ki naj bi jim bila ponujena kupčija, sta tudi Občina Gornji Grad in M ZKZ Mozirje.

Župan Toni Rifelj s takšnim razpletom ne soglaša. Smrekin vložek v Engo naj bi bil menda samo pol milijona tolarjev, zemljišče, na katerem kotlarna stoji, pa naj bi plačali z zapadlimi obveznostmi, ki jih ima sicer Smreka do občine. O tem obstaja predpogodba, skratka šlo je za kompenzacijo, zatrjuje gornjegrajski župan. Poleg tega je zemljišče pod hipoteko, to pa pomeni, da prodaja brez izbrisne pobotnice ne pride v poštev. Župan zavrača tudi ostale očitke, čudno pa je, da sedanji direktor Smreke Bruno Zagode kot sodirektor Enga še vedno ni imel

priložnosti videti poslovnih knjig skupne firme.

Precej je torej nejasnosti, ki jih bodo s skrajnimi napor morda celo uspeli rešiti. Sklepi zadnje seje nadzornega sveta so v vsakem primeru jasni. Potrjeni so bili ukrepi uprave, s katerimi naj bi zadostili zahtevam, ki jih narekuje novi finančni zakon. Predvsem pa mora direktor v najkrajšem času za normalen potek

poslovanja zagotoviti okroglih 55 milijonov tolarjev. Po prvotnem planu naj bi ta sredstva zagotovila Slovenska razvojna družba, vendar tam denarja očitno ne bo. Vsekakor pa bo o usodi Smreke odločala skupščina delničarjev, je zadnje dogodke v gornjegrajski firmi komentiral Franc Miklavc, predsednik nadzornega sveta.

Savinjčan

Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije

Preverjanje pravic do varstvenega dodatka

S prvim januarjem je začel veljati zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, ki med drugim določa tudi pogoje za nadaljnje uživanje pravic do varstvenega dodatka. Skladno z novim zakonom se bo preverjanje pravic do dodatka opravljalo vsako drugo leto, torej prvič leta 2001.

To pomeni, da uvažalcev varstvenega dodatka v letošnjem letu ni treba predložiti dokumentacije (potrdila o premoženjskem stanju in drugih dokazil o dohodkih), kot so jih bili

dolžni posredovati zavodu do 31. marca v vsakem koledarskem letu od uveljavitve prejšnjega zakona iz leta 1986.

Savinjčan

Zakon o finančnem poslovanju Odgovornost direktorjev in nadzornih svetov

23. januarja so začele veljati določbe lani sprejetega zakona o finančnem poslovanju podjetij (Uradni list RS št. 54/99 in 110/99), ki določajo obveznosti direktorjev, uprav in nadzornih svetov na področju finančnega poslovanja. Omenjene določbe veljajo za vse gospodarske subjekte, ki so organizirani kot gospodarske družbe, samostojni podjetniki, zavodi ali zadrage, ne veljajo pa za banke, zavarovalnice, borznoposredniške družbe in družbe za upravljanje.

Zakon o finančnem poslovanju podjetij je sicer začel veljati že 23. junija lani, vendar je bila uporaba posameznih določb zaradi finančne nediscipline odložena za obdobje šestih mesecev do treh let. 23. januarja so se začele uporabljati določbe, ki podrobno opredeljujejo dolžnosti uprav in nadzornih svetov, ki morajo v okviru svojih pristojnosti nemudoma ukrepati ob nastopu nelikvidnosti, prezadolženosti in kapitalne neustreznosti.

Zakon opredeljuje finančno poslovanje kot zagotavljanje finančnih sredstev, upravljanje s temi sredstvi in njihovimi viri ter njihovo razporejanje za zagotavljanje pogojev za opravljanje gospodarske dejavnosti. Podjetnik oziroma uprava podjetja mora ob nastopu nelikvidnosti ali prezadolženosti najprej ugotoviti, ali je nastalo finančno stanje mogoče odpraviti z ustreznimi ukrepi brez postopka prisilne poravnave ali stečaja. Rok za tovrstno reagiranje je omejen na dva meseca. Če v tem roku ni mogoče odpraviti nelikvidnosti oziroma prezadolženosti, mora podjetnik oziroma uprava predlagati začetek postopka prisilne poravnave oziroma stečaja.

Kršitev dolžnosti, ki upravi podjetja nalaga hitro in učinkovito ukrepanje, ali opustitev takšnega ravnanja je civilnopravno sankcionirana v obliki profesionalne odškodninske odgovornosti članov uprave v primeru stečaja (samostojni podjetnik v vsakem primeru jamči za svoje obveznosti z vsem svojim premoženjem). Zaradi zaščite upnikov, ki ne morejo pravočasno dobiti plačanih zapadlih terjatev, je takoj po nastopu nelikvidnosti ali nesolventnosti izrazito poudarjeno načelo enakega obravnavanja upnikov, ki upravo zavezuje k ustavitvi vseh plačil in prepovedi prevzemanja novih obveznosti z izjemo tistih, ki jih zakon opredeljuje kot nujna.

In kaj menijo o zakonu o finančnem poslovanju v Zgornji Savinjski dolini?

Darja Dobovičnik, Glin Holding Nazarje: »K približevanju Slovenije evropskim smernicam sodi tudi sprejem finančne zakonodaje in uvajanje finančne discipline. Koliko si takšno disciplino res želimo, je v tem trenutku težko napovedati. Dolgoročno gledano to pomeni zaščito upnikov, za katere po dosednji praksi vemo, da so bili največkrat izigrani ali so morali svoje pravice uveljavljati preko dolgih sodnih postopkov. Ti pa so v inflacijskih časih terjatve že kar razvrednotili. Znan je podatek, da se v evropskih državah 75 do 86 odstotkov vseh plačil opravi skozi finančno disciplino zakona, le slabih 14 odstotkov preko sodišč. V Sloveniji je zadeva dosti bolj kritična, saj se 50 odstotkov plačil opravi preko žiro računov in 50 odstotkov preko sodišč.

Naše mnenje ob uvedbi nove finančne zakonodaje je pozitivno. Pričakujemo lahko, da bodo podjetja in ostali subjekti začeli bolj razmišljati o ceni denarja in premoženja, vsaka nabava bo bolj preiščljena in bo morala imeti v ozadju denar ali kritje v kapitalu. V nasprotnem primeru bodo lastniki, ki bodo slabo gospodarili, morali sami objaviti stečaj podjetja. Zakon je zaščitil upnika, kaj pa nam bo prinesla praksa, je v tem trenutku težko napovedati. Vsekakor menimo, da bo v začetku uveljavitve tega zakona veliko dilem, ko pa se ga bomo privadili, bodo ostala pri življenju le tista podjetja, ki bodo delala dobro.«

Nevenka Rojs, sekretar Območne obrtne zbornice Mozirje:

»Na nujno potrebo po sprejemu zakona, ki bi pripomogel k večjemu finančnemu redu - predvsem zaščiti upnikov je Obrtna zbornica opozarjala že nekaj let in končno smo ga dočakali. Zavedamo se, da nov Zakon o finančnem poslovanju plačilne nediscipline ne bo uredil čez noč, je pa vsekakor skupaj z Zakonom o izvršbi in zavarovanju pomemben korak k ureditvi plačilnih razmer na domačem trgu. Nov zakon bo vsekakor zaščitil upnika,

saj bo moral dolžnik v primeru nesolventnosti hitro ukrepati (seveda pa pod pogojem, da se bo zakon v praksi tudi izvajal). Za končno rešitev problematike v zvezi z zaščito upnikov bi bilo po mnenju Obrtne zbornice potrebno zakonsko določiti tudi

plačilne roke.

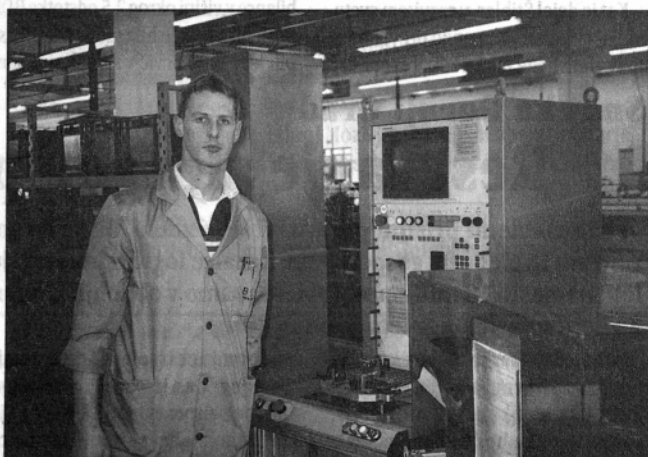
Tudi Evropska unija se že pripravlja na sprejem smernice o odpravi zamud pri plačevanju obveznosti, kar je vsekakor dokaz, da so plačilni roki potrebni tudi v tržnem gospodarstvu.«

KF

Inovator Franjo Ermenc iz BSH Hišni aparati d.o.o. Nazarje

Zlata plaketa za izdelavo programske podlage

Da bi spodbudila razmah inovacijske dejavnosti v regiji, je savinjsko-šaleška gospodarska zbornica razpisala natečaj za najboljše inovacijske predloge v minulem letu. Strokovna komisija pod vodstvom Dragice Camloh iz Gorenja je na zadnji seji upravnega odbora območne gospodarske zbornice predstavila predlog ovrednotenja prijavljenih inovacijskih predlogov, ki je bil tudi potrjen.

Franjo Ermenc na delovnem mestu (foto: F. Kotnik)

Prvo nagrado oziroma zlato plaketo in priznanje prejme Franjo Ermenc iz podjetja BSH Hišni aparati Nazarje za inovacijo »izdelava programske podlage na stroju za balansiranje rotorja«.

Franja Ermenca, ki je sicer doma na Rečici ob Savinji, smo obiskali na delovnem mestu. Po poklicu je avtomehanic, v podjetju BSH Hišni aparati, kamor je prišel takoj po opravljenem pripravništvu v mozirski zadrugi, pa je zaposlen že dvajset let, ves čas na oddelku elektromotorjev. Začel je na liniji za izdelavo rotorja in se po letu in pol usposobil za nastavljalca stroja. Skupaj s sodelavcem sta našla najbolj optimalne nastavitve za omenjeno linijo, ki so jih potem prenesli tudi na ostale stroje na oddelku. Približno dve leti, odkar v Hišnih aparatih delajo elektromotorje za Vorwerk, dela kot nastavljalcev na teh strojih.

Lani se je zaradi tehnoloških spre-

memb v proizvodnji pojavila potreba po balansiranju dveh različnih rotorjev, kar je terjalo rekonstrukcijo strojev ali programsko spremembo pozicioniranja robota. Franjo Ermenc je bil seznanjen s problemom in ga je uspešno rešil na ta način, da je izdelal novo oziroma spremenjeno programsko podlago na stroju za balansiranje rotorja. S tem je neposredno prispeval k boljšeemu poslovanju podjetja, saj bi bila rešitev problema s strani proizvajalca strojne opreme zelo draga.

To ni bila prva Ermenčeva inovacija, saj jih je pred tem izdelal že nekaj, skupaj s sodelavcem Sandijem Vratnarjem pa pripravljata že nov inovacijski predlog. »Vsekakor se moram ob tej priložnosti zahvaliti za sodelovanje vodji elektromotorjev Marku Purnatu in mojstru Tadeju Finkštu, saj brez njune podpore ne bi mogel uresničiti svojih zamisli.« je še dodal Franjo Ermenc.

Franci Kotnik

Mejni prehod Pavličovo sedlo Otvoritev še letos?

Po vseh bolj ali manj znanih zapletih se dejanska otvoritev mejnega prehoda Pavličovo sedlo vendarle bliža realizaciji. Del ceste do prehoda na slovenski strani je že posodobljen in asfaltiran, Avstrijci pa so tudi zaključili gradbena dela na novi cesti. Spomladi naj bi jo le še asfaltirali.

Kot je poročal časnik Delo, so se pred nedavnim v zvezi s funkcioniranjem mejnega prehoda nad Logarsko dolino v Slovenj Gradcu sestali predstavniki avstrijske uprave za varnost in koroške deželne finančne uprave ter predstavniki slovenskega notranjega ministrstva in celjske policijske uprave.

Sodeč po informacijah z omenjenega sestanka bo Pavličovo sedlo za motorni promet odprto še letos.

Doslej je bil prehod odprt od 1. junija do 30. septembra, in sicer ob petkih, sobotah in nedeljah od 8. do 19. ure. Po novem naj bi bil ta visokogorski mejni prehod odprt od 1. aprila do 31. oktobra vsak dan od 8. do 19. ure, od 1. julija do 15. septembra pa vsak dan od 6. do 22. ure. Tako na slovenski kot na avstrijski strani naj bi v tem času delovali mejna policija in carina.

Franci Kotnik

Občinski svet Nazarje

O ustanovitvi muzeja in daljinskem ogrevanju

Dvanajsta redna seja nazarskega občinskega sveta, svetniki so jo opravili zadnji četrtek v januarju, je bila namenjena predvsem obravnavi dveh pomembnih odlokov, od katerih se eden nanaša na ustanovitev muzeja lesarstva in gozdarstva v gradu Vrbovec, drugi pa na oskrbo s toplotno energijo. Oba akta so člani občinskega sveta sprejeli v prvi obravnavi, dokončni sprejem pa naj bi sledil v februarju.

Kot je povedala ravnateljica Muzeja novejšje zgodovine Celje Andreja Rihter, ki prisostvovala tokratni seji, so se aktivnosti glede ustanovitve muzeja po prvem sklepu občinskega sveta začele odvijati s hitrim tempom. Večkrat se je že sestel delovni svet, popisovati pa se je začela tehnična dediščina z lesarskega in gozdarskega področja v Zgornji Savinjski dolini. Precej gradiva je že zbranega, terminski plan pa je zastavljen tako, da bi bil muzej odprt v letu 2001.

Po besedah nazarskega župana Ivana Purnata bo investicija znašala okrog 55 milijonov tolarjev, realizirana pa bo v sodelovanju občine, države ter Glinovih podjetij. Slednja so soglasno podprla omenjeni projekt, kajti prihodnje leto bo 100-letnica začetka lesne industrije v Nazarjah. Zdaj je skrajni čas, da zaščitimo neprecenljive zgodovinske virove o lesarstvu in gozdarstvu, je prepričan Purnat, kajti starejši ljudje, ki še vedo veliko o tem, umirajo.

V razpravi so svetniki podprli za snovo Muzeja Vrbovec, kot naj bi se imenoval, in ob tem spomnili, da je

treba pri zbiranju gradiva zajeti tudi lesarstvo na področju gradbeništva, pri čemer so imeli v mislih kozolce, kašče in ostala lesena poslopja.

V odloku o oskrbi s toplotno energijo v občini Nazarje so opredeljena temeljna »pravila igre«, po katerih naj bi se preko toplovodnega omrežja ogrevali stanovanjski ter drugi objekti v Nazarjah. Kot dobavitelj toplotne energije je predvideno podjetje Glin Grif, katerega solastnik bo z nakupom novega kotla postala Občina Nazarje. Distributer in upravljavec sistema daljinskega ogrevanja bo podjetje Dom Nazarje.

Potrebna sredstva za to investicijo, gre za okoli 600 milijonov tolarjev, bo občina dobila delno iz programa Phare, delno od države, kredit slovenskega ekološkega sklada pa se bo odplačeval iz naslova prihodkov od ogrevanja uporabnikov. Začetek investicije je predviden v letošnjem, zaključek pa v prihodnjem letu. Kot solastnik dobavitelja toplotne energije bo imela občina tudi neposreden vpliv na ceno, ki bo v vsakem primeru ugod-

nejša od cene ogrevanja na fosilna goriva.

V zadnjem delu seje so svetniki sprejeli pravilnik o merilih za določitev podaljšane obratovalnega časa gostinskih obratov v občini Nazarje. Po burni razpravi, ki se je nanašala zlasti na potencialne kršitelje, je občinski svet sklenil, da so lahko restavracije, gostilne, kavarne, izletniške kmetije, slaščičarne, okrepčevalnice, bari, vinotoci in osmice v podaljšanem času odprte od šestih zjutraj do enih zjutraj naslednjega dne.

Po sklepu občinskega sveta znaša vrednost točke za izračun letnega nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča v letu 2000 0,233 tolarjev,

kar pomeni porast za 8,15 odstotka glede na lansko leto. Svetniki so potrdili tudi predlog o povprečni gradbeni ceni stanovanj in povprečnih stroških komunalnega urejanja stavbnega zemljišča za leto 2000 ter sprejeli sklep, da občina Nazarje pristopa k pripravi regionalnega razvojnega programa statistične Savinjske regije. Za pripravo omenjenega programa so pooblastili Regionalno razvojno agencijo Celje, za koordinacijo partnerstva zgornjesavinjskih in šaleških občin pa so pooblastili zgornjesavinjski in šaleški podjetniški center in za koordinatorja imenovali mag. Boža Lednika.

Franci Kotnik

Projekt CRPOV v občini Mozirje Velik odziv krajanov

V mesecu januarju je potekala predstavitev projekta CRPOV (celostni razvoj podeželja in obnova vasi) v Mozirju, na Rečici in v Šmihelu. V naslednjih dneh bo ta predstavitev še na Lepi Njivi, vsem dosedanjim pa je skupen nepričakovano velik odziv zainteresiranih krajanov.

Projekt, ki ga vodi firma Negoj iz Slovenj Gradca, je na lanskem razpisu Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano dobil vso potrebno podporo, kar pomeni, da ga je občina lahko pričela izvajati. Veliko korist je s tem dobila občina, še večjo pa sami krajanje, ki lahko s svojimi idejami in interesi kandidirajo na sredstva v obliki svetovanja in financ. Projekt išče dopolnilne dejavnosti na kmetijah, dodatne dejavnosti za ostale krajanje, možnosti in obogatitev turističnih zmogljivosti, variante ureditev vaških in trških jeder, možnosti celovitega razvoja občine in posameznikov in podobno.

Na srečanjih s krajanje se je pokazala velika zainteresiranost posameznikov, ki bi radi s pomočjo projekta uresničili prenekatero dobro idejo. Direktni interes pa je tisti, ki zagotavlja us-

peh tega projekta. V teh dnevih že potekajo sestanki s posamezniki, s katerimi se iščejo skupne možnosti uresničitve njihovih idej.

Preko projekta CRPOV se na Rečici iščejo možnosti ureditve Tavčarjevega dvora, Lešja in podobnih zgodovinsko pomembnih objektov, ki bi primerno obnovljeni lahko krajanom in turistom tudi danes marsikaj nudili.

V Mozirju pa iščejo možnosti izpolnitve načrta za ureditev trškega jedra. Pred leti je bil projekt že izdelan. Okoli 100 milijonov, kolikor naj bi njegova uresničitve stala, pa občina v bližnji prihodnosti gotovo ne bo mogla zagotoviti. Morda bi ta sredstva lahko pridobili prav preko projekta CRPOV.

Benjamin Kanjir

Agrarna skupnost PETELINJEK Gornji Grad

išče izvajalce za gojitvena dela v svojih gozdovih za l. 2000

Načrtovana gojitvena dela:

- sajenje 1200 sadik iglavcev
- obžetev 1.0 ha
- nega mladja 2.0 ha
- nega gošče 0.5 ha
- prvo redčenje 3.5 ha
- premazi vršičkov iglavcev 2.9 ha

Zainteresirane izvajalce prosimo, da pošljejo svoje pisne ponudbe na naslov: Agrarna skupnost PETELINJEK, 3342 Gornji Grad. Informacije: Maks Mermal, Spodnji trg 20, Gornji Grad; tel.: 063/843-079. Vaše ponudbe pričakujemo do 17.2.2000.

Ljubno ob Savinji

Najlepša smučišča na Golteh vendarle odprta

Čitno so zapleti z lastniki zemljišč na Golteh rešeni. Prejšnji teden je bila podpisana pogodba z zadnjim izmed njih, tako da je smučarska sezona na RTC Golte še rešljiva.

Dejstvo je, da so bili kmetje, torej lastniki zemljišč, na katerih so smučarske proge in naprave, v preteklih letih nemalokrat izigrani. Gre za vprašanje odškodnin, torej je bilo njihovo nezaupanje do novega italijanskega lastnika do neke mere logično in pričakovano.

Kot rečeno, je lastnik RTC Golte Hermann Reden sklenil s kmeti dogovor, po katerem naj bi izplačal 200 mark na hektar letno. Tudi za pretekla leta. Zadeva naj bi bila torej urejena, razen za Jožeta Podkrižnika, Ročnika z ljubenske strani Golt. Kmetov strah je bil podkrepjen z dejstvom, da ima njegova kmetija status ekološke kmetije.

Po zagotovitvi lastnika Hermanna Redna, da se na Golteh za utrjevanje smučišč ne bodo uporabljala razna sintetična in mineralna sredstva, da

bodo torej spoštovani okoljevarstveni zakoni in predpisi, v primeru nastale škode pa prevzame lastnik Golt vso odškodninsko breme nase, je tudi Podkrižnik podpisal pogodbo o že prej dogovorjeni odškodnini. Z jasno željo, da v bodoče sodeluje pri oblikovanju razvojnega programa RTC Golte. Podobno željo je izrazila tudi občina Ljubno, prav pa je vedeti, da se je zaplet rešil tudi po zaslugi ljubenske županje Anke Rakun. Proga Ročka je torej od minulega ponedeljka ponovno odprta za smučarske navdušence. Upati je samo, da bo sklenjen dogovor obojestransko spoštovan, v interesu vseh lastnikov. Tako italijanskega kot zemljiških, nenazadnje tudi zaradi gromovništva, ki se mu pravi zgornjesavinjski turizem.

Savinjčan

Luče ob Savinji

Signal za GSM telefone

V Lučah so si kar nekaj let prizadevali, da bi tudi njihovo območje pokrili s signalom mobilne telefonije. Ta del Zgornje Savinjske doline je bil namreč ves čas nekakšna črna lisa, saj so v Solčavi in Logarski dolini tovrstno telefonijo, čeprav z določenimi problemi, vendarle že imeli zagotovljeno.

Z bazno postajo pri Spodnjem Jeročniku je pokrita cestna povezava in cela vas Luče. Skratka večina občine, Podvolovljek in del Krnice pa bodo po besedah tajnika občine Cirila Rosca

poskušali rešiti z dodatnim repetitorjem. Kot kaže, je zanimanje za mobilno telefonijo v Lučah precejšnje, saj imajo trenutno okoli sto naročnikov.

Savinjčan

Ljubno ob Savinji

Država obljublja in premalo daje

Ljubenci so v treh letih zbrali okroglih 60 milijonov sredstev samoprispjevka, namenili naj bi ga za razširitev in posodobitev osnovne šole. Polovico tega denarja so porabili za ureditev knjižnice in učilnic na podstrešju šole. Sedaj je na vrsti vrtec in nova telovadnica, "nevzdržne razmere" kot sami pravijo, pa jih silijo k takojšnji akciji.

Kot vedno je tudi v ljubenskem primeru država precej obljubljala, vendar je v državnem proračunu zagotovila za letošnje leto samo 36 milijonov. Vseeno se bodo Ljubenci lotili najzahtevnejših del sicer obsežne, potrebne in pričakovane naložbe. V ta namen ima

jo izdelane načrte, razliko naj bi država obljubila za naslednje leto. Tolažba je sicer bolj jalova, vendar so tu občinska sredstva in denar iz samoprispjevka, v skrajni sili pa so se na Ljubnem pripravljene tudi nekoliko zadolžiti.

Savinjčan

Nazarje

Muzej Vrbovec – muzej gozdarstva in lesarstva

V Sloveniji deluje okrog sto muzejev, od teh jih je 56 včlanjenih v skupnost slovenskih muzejev, ki varujejo premično kulturno dediščino. Med njimi so zelo redki tisti, ki se ukvarjajo z varovanjem tehnične dediščine. Izjema je Tehniški muzej Slovenije v Bistri, v katerem se v manjšem obsegu predstavlja tudi gozdarstvo. V Sloveniji, enako velja tudi za Zgornjo Savinjsko dolino, se veliko ljudi ukvarja z gozdarstvom in lesarstvom, zato je nadvse pomembno, da se dediščina s tega področja zavaruje in primerno predstavi tako našim zanamcem kot obiskovalcem.

Občina Nazarje se je odločila, da ustanovi muzej, ki bo kot edini v Sloveniji evidencialni, dokumentirani, zavarovalni, hranilni in prezentirani tovrstni dediščini. Za ustanovitev Muzeja Vrbovec, kot se bo imenoval, je občina imenovala delovni svet, ki bo operativno vodil sam postopek, in strokovni svet, ki po strokovni plati sodeluje pri ustanovitvi muzeja. Delovni svet sestavljajo Andreja Rihter in Barbara Šoster iz Muzeja novejšje zgodovine Celje, Vojko Strahovnik iz podjetja Epsi Nazarje in Boris Radjenovič is Studia Oreh. V strokovnem svetu so poleg naštetih še Milan Cajner – GG Nazarje, Marjan Dobrovč – Glin K&M Nazarje, Toni Breznik – Zavod za gozdove Slovenije OE Nazarje, Aleksander Videčnik in Franc Firšt.

Muzej bo organiziran kot javni zavod, katerega organi bodo direktor, svet in strokovni svet. Direktorja imenuje ustanovitelj (občina) na podlagi javnega razpisa in po predhodnem mnenju sveta in strokovnega sveta muzeja.

Pogoje za delo muzeja zagotavlja država in ustanovitelj. Muzej pridobiva sredstva za izvajanje svoje dejavnosti iz državnega proračuna in proračuna ustanovitelja, s prodajo storitev drugim uporabnikom, z dotacijami in darili ter iz drugih zakonitih virov, ki so določeni z zakonom in statutom muzeja. Presežek prihodkov nad odhodki muzej uporabi za izvajanje in razvoj svoje dejavnosti.

Muzej Vrbovec bo deloval na treh lokacijah: v gradu Vrbovec, v industrijskem kompleksu Glina in v avtentičnem naravnem okolju. V gradu Vrbovec bo večnamenski prostor urejen za občasne razstave in prireditve ter multimedijsko predstavitev Zgornje

Savinjske doline s podatki o njeni gozdnatosti ter zgodovini gospodarjenja z gozdovi. Glavni razstavljeni prostor je predviden za stalno razstavo s področja gozdarstva in lesarstva, predvidena pa je tudi muzejska trgovina s spominki, replikami predmetov iz muzejskih zbirk, razglednicami in strokovno literaturo.

Večji muzejski eksponati bodo zaradi prostorske stiske v gradu razstavljeni v Glinu. Tam naj bi postavili tudi prikaz delovnega postopka mizarja in manjšo restavratorsko delavnico za čiščenje muzejskih predmetov.

V sodelovanju z nazarsko območno enoto zavoda za gozdove bo v bližini gradu Vrbovec urejena gozdna učna pot, prikaz življenja gozdarjev v avtentičnem okolju, iz muzejskih zbirk pa naj bi občasno pripravili tudi potujočo razstavo.

Muzej bo pričel z delovanjem, ko bo Občina Nazarje sprejela ustanovitveni akt in imenovala vršilca dolžnosti direktorja. Le-ta bo zbiral gradivo po terenu in v sodelovanju z ostalimi institucijami ter podjetji pripravljati pogoje za odprtje muzeja. Do konca marca 2000 naj bi bilo izdelan projekt muzejske postavitve, do konca aprila projekt arhitekturne ureditve, do oktobra pa projekt ureditve tehničnih in upravnih prostorov.

V letu 2001 je predvideno imenovanje direktorja, postavitve stalne razstave in ostale priprave na otvoritev ob občinskem prazniku. Otvoritev Muzeja Vrbovec bo sovpadala tudi s 100-letnico lesne industrije v Nazarjah, zato so v projekt neposredno vključena vsa Glinova podjetja.

Franci Kotnik

Občina Mozirje

Investicije naravnane v varnost občanov

Že več let zapored se svetniki mozirskega občinskega sveta pri sprejemanju proračuna držijo načela, da morajo investicije zagotavljati večjo varnost občanov in njihovega premoženja. Tako je bilo tudi v lanskem letu, vodilni investiciji pa sta bili izgradnja osnovne šole na Rečici ob Savinji in mosta preko Savinje v Mozirju.

Poleg teh dveh nosilnih investicij se je v lanskem letu na področju mozirske občine dogajalo še marsikaj. Seveda ne toliko, kot bi si občani želeli, saj denarja nikoli ni dovolj, da bi se lahko izpolnile vse želje. Kljub temu pa je bilo v zadovoljstvo mnogih izvedeno kar nekaj prepotrebnih projektov.

Ločki most je že dobil grobi asfalt, ki v mrazu, kakršnega ne pomnimo že deset let, varuje spodnji beton. Prestavljeni so že vsi vodi, izvajalci so grobo uredili tudi dovoz z obeh strani. Zaradi nizkih temperatur, ki povzročajo kristalizacijo peska, so gradnjo začasno ustavili. Če bi z njo nadaljevali, kar bi na silo vsekakor bilo možno, bi se dovoza sčasoma sesedala in škoda bi bila ogromna.

Občina je v lanskem letu plačala projekte in izvajalcu nakazala 55 milijonov tolarjev. Kaže, da država k temu projektu ne bo nič prispevala, zato bo celotna vrednost, ki znaša okoli 125 milijonov tolarjev (100 most in 25 dovoza), ostala na grbi občine in krajanov ter "gajevcem", ki so že prispevali po svojih močeh.

V lanskem letu se je v Mozirju pričelo širiti kanalizacijsko omrežje. Dela so bila vredna 17 milijonov, četrtino k temu projektu pa prispeva država. Izgradnja se bo letos nadaljevala v podobni vrednosti, na vrsti pa je mozirski trg. Naročeni so tudi že projekti za Mozirje in celotno občino.

Iz proračuna je bila lani sofinancirana obnova kaplanije in poročne dvorane. Vrednost je znašala 3 milijone.

Med večjimi projekti je bila izgradnja pločnika ob Savinjski cesti. V to investicijo je občina vložila 5 milijonov, urejen je bil tudi spodnji ustroj za parkirišča za Partizanom, kjer bo v bližnji prihodnosti svoj parkirni prostor dobilo 15 osebnih avtomobilov.

tomobilov.

Med večje projekte je spadala tudi ureditev plaza za stanovanjsko hišo Rozenstein. V predelu Mozirnice so uredili več gozdnih cest in most preko potoka. Vrednost teh del je znašala okoli 6 milijonov tolarjev.

Občina je s sofinanciranjem sodelovala tudi pri večih manjših projektih, kot so igrišče na Gneču, nov rentgenski aparat za slikanje zob v Nazarjah, vodovod na pokopališče, sama pa je poskrbela za sanacijo mrliške vežice in dodatno odvodnjavanje. Zgrajene so bile tudi cestne ovire pred šolama v Mozirju in na Rečici.

Na Rečici se je poleg gradnje šole veliko dogajalo na vodovodnem področju. Zgrajen je bil vodovodni sistem Homce-Podhom, katerega finančna vrednost je znašala 33 milijonov. Država je prispevala 9 milijonov, zaradi tega, ker se bodo iz tega vodovoda napajala tudi nekatera gospodinjstva iz občine Gornji Grad, pa naj bi ta občina prispevala tretjino sredstev.

Sofinancirala se je cesta v Dol Suho in most Vimpasle-Poljane. Javna razsvetljava oziroma štiri luči v Varpoljah so stale 1,5 milijona. V lanskem letu se je zgradilo tudi avtobusno postajališče v Nizki, na katerem lahko sedaj šolarji in ostali krajanj varno čakajo na avtobus.

V vrednosti enega milijona je bilo kupljene zaščitne opreme za gasilce, ki so si jo razdelila vsa gasilska društva v občini.

Proračun za letošnje leto, ki se sprejema v tem času, bo prav tako naravnat, kot je bil lanski. Nosilni investiciji bosta ostali izgradnja rečiške šole in ločkega mostu, kar pomeni, da bo potrebno z mnogimi manjšimi, čeprav morda ne manj pomembnimi projekti še počakati.

Benjamin Kanjir

Gornji Grad

Mostogradnja se nadaljuje

Kljub zimskim razmeram in precej nizkim temperaturam ta čas v Gornjem Gradu nadaljujejo z izgradnjo podpornih zidov za most v središču kraja.

Gradbena dela potekajo kljub zimskim temperaturam

(foto: Savinjecan)

V kratkem naj bi začeli rušiti sedanji most, zato se bo promet odvijal po obvoznici. V kratkem naj bi začeli graditi tudi most na Kropi, katerega je predlani odnesla poplava. Občina je poskrbela za odkup zemljišč, izdelani so tudi potrebni projekti. Dela bo izvajalo Cestno podjetje iz Celja, ki je bilo izbrano na javnem razpisu že pred novim letom.

Savinjecan

Osnovna šola Rečica ob Savinji

Vselitev v novem šolskem letu ni več vprašljiva

Po dobro znanih problemih, ki so zavirali izgradnjo osnovne šole na Rečici, le-ta sedaj nemoteno poteka. Novi izvajalci so se dela lotili nadvse resno, kar z gotovostjo pomeni, da se bo pouk v novih prostorih v šolskem letu 2000/2001 zares pričel.

Iz proračuna je bilo v lanskem letu za ta projekt namenjenih 99 milijonov tolarjev. Nepričakovano veliko sredstev, kar preko 17 milijonov, se je v investicijsko blagajno steklo iz naslova krajevnega samoprispevka. Tolikšna sredstva opravičujejo trdno odločenost Rečičanov, da do te šole končno pridejo.

Država naj bi v preteklem letu sodelovala s 46 milijoni, doslej jih je bilo nakazanih slabih 27.

Kljub slabemu vremenu se gradnja ne ustavlja.

Izvedene so že skoraj vse instalacije, tako električne kot vodovod in centralna. V mnogih prostorih so obešeni radiatorji, položena je keramika. Ta je položena tudi v straniščih. Gotovih je že nekaj stropov, urejuje pa se že tudi del dvorišča. Za zidarska dela je trenutno prehladno, zato bodo z njimi nadaljevali ob otoplitvi.

Pogodba za opremo kuhinje je podpisana. Trenutno se izbira najboljši ponudnik ostale notranje opreme. Na razpis so se prijavi trije, ena

ponudba je bila nepopolna, med drugima dvema pa se bodo odločili v prihodnjih dneh.

Rok za dokončanje gradbenih del oziroma tehnični pregled stavbe je konec meseca maja. Takoj nato naj bi se pričela montirati notranja oprema.

V tem tednu je bil tudi sestanek gradbenega odbora, rečiških svetnikov in ostalih, ki se jih ta projekt najbolj dotika. Govorili so o prihodnji organiziranosti šole. Več o tem pa v prihodnji številki.

Benjamin Kanjir

Gornji Grad

Turistična ponudba izhaja iz kmečke kuhinje

Z odpiranjem v evropski prostor se zaostrojuje pogoji prodaje, še posebej je evropsko tržišče vzelo pod drobnogled proizvode živalskega izvora. Ne kaže si torej zatiskati oči pred dejstvom, da so vsi, ki se ukvarjajo s proizvodnjo živalskega izvora, sestavni del ponudbe. Posvet, katerega sta za predstavnike turističnih kmetij pripravili Upravna enota iz Mozirja in Zavod za živinorejo in veterinarstvo, Enota za kmetijsko svetovanje Mozirje, je bil namenjen predvsem predstavitvi veterinarsko - sanitarnega pravilnika, spregovorili pa so tudi o upravnih postopkih za pridobitev uporabnih dovoljenj za živilske obrate.

Kmečki turizem je specifičnost, ki ni primerljiva s ponudbo ostalih gostinskih obratov, je prepričan Darko Repenšek, načelnik upravne enote. Gre za dopolnilno dejavnost, ki sicer ustvarja dodaten dohodek, vendar so kmetje v večini primerov primarno vezani na živinorejo. Čist zrak in lepe planine za razvoj turizma ne zadostujejo, kmečke gospodinje so se dobro izkazale na ocenjevanju jedi v slovenskem merilu, nenazadnje so uspeli pridobiti blagovno znamko za znani savinjski želodec. To pa so, po mnenju Repenška, osnovni pogoji za trženje doma pridelanih proizvodov. Nedvomno pa bo moral vsak sam oceniti lastne zmožnosti.

Mag. Nadja Adamič iz Veterinarske uprave - enota Celje je izluščila poglobitve poudarke iz veterinarsko - sanitarnega pravilnika, ki prinaša celo vrsto ukrepov in predpisov in po mnenju razpravljalcev v mnogočem nalaga strožje kriterije, kot jih imajo v sosednji Avstriji. Zaklati enega ali tisoč prašičev, če so ti namenjeni javni potrošnji, je povsem enako. Predvsem pa je potrebno zaščititi potrošnika, je bila kategorična Adamičeva. To seveda pomeni, da morajo biti stvari pod kontrolo in nadzorom.

Dejstvo je, da je za posameznega kmeta oziroma turistično kmetijo ekonomsko nesprejemljivo investirati v primerno opremljen prostor, ki bi zadostil vsem kriterijem za živilske obrate. Za področje Zgornje Savinjske doline bi bilo očitno najbolj idealno organizirati skupno klavnico. O pobudi naj bi razmislili tudi na nivoju lokalnih skupnosti, prvi korak v tej smeri pa bo z raziskavo upravičenosti klavnice v Zgornji Savinjski dolini naredila Enota za kmetijsko svetovanje iz Mozirja.

Savinjčan

Mozirje

Postopki družbe Mobitel - začetek ali posledica pravne anarhije?

V Mozirju že nekaj časa vladajo nekakšne izredne razmere. Vzrok je nameravana postavitev 15-metrске antene v zaselku Brezje, s katero želi družba Mobitel izboljšati slišnost mobilnih aparatov na področju Zgornje Savinjske doline. Krajanje razburja dejstvo, da jih nihče ni nič vprašal. Pristojni v Mobitelu očitno niso pridobili ustreznih soglasij vseh mejašev, gradnjo pa so zastavili tudi brez lokacijskega in gradbenega dovoljenja.

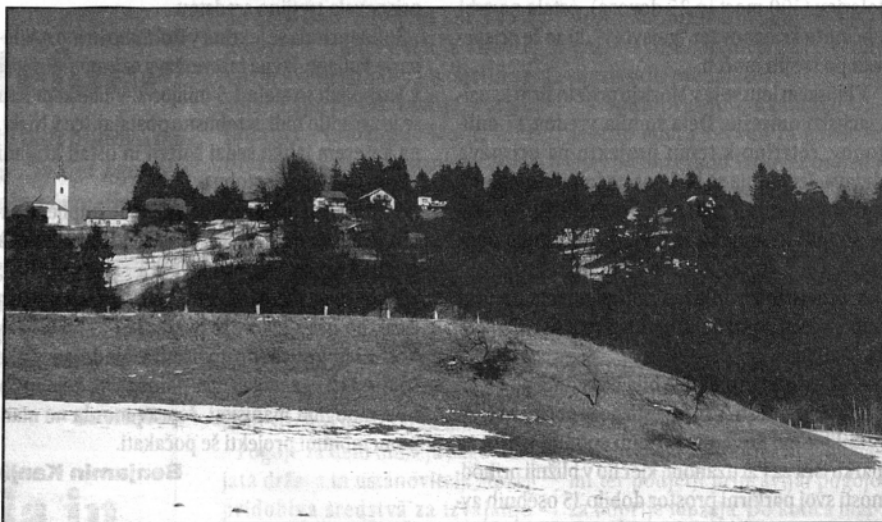
Na intervencijo župana Jožeta Kramerja je gradbeni inšpektor Franc Zajamšek dela ustavil. Vse skupaj, kot kaže, bob ob steno, saj so delavci nadaljevali z deli. Zdi se, da za družbo Mobitel pravni red ne velja, zato so krajanje, trdno odločeni preprečiti nadaljnjo gradnjo, organizirali protestni shod. Za Brezjane so zadeve popolnoma jasne, njihova stališča podpira tudi župan Kramer. Po njegovem je nedopustno, da se gradi brez soglasja krajanov.

"V kolikor bo Mobitel nadaljeval z deli, bomo obvestili varuha človekovih pravic Ivana Bizjaka. Povejte, kdo bi dopustil pretok sevanj nad lastno posteljo," sta ogorčena neposredna soseda Cveta in Franc Omladič. Da gre resnično za čudne nejasnosti, priča podatek, da so bili pred dnevi krajanje zaradi priključitve gradbišča na elektro

zakonom o urejanju naselij in drugih posegov v prostor ter skladno z odlokom o določitvi objektov in naprav ter drugih posegov v prostor, zadevo predali v reševanje pristojnemu republiškem organu," nam je razložil načelnik upravne enote Darko Repenšek.

O sporni gradnji in izdaji ustreznih dovoljenj bo torej imelo zadnjo besedo ministrstvo za okolje in prostor. Na upravni enoti so seveda seznanjeni z revoltom krajanov, katerega je povzročila črna gradnja. Z vso zadevo so seznanili tudi Mobitel, pravi Darko Repenšek in dodaja, da se lahko tovrstni posegi izvajajo na podlagi odločbe o enotnem dovoljenju za gradnjo.

V vsakem primeru bo potrebno v postopek pritegniti tudi mejaše, v kolikor bo ta voden korektno. "V nobenem primeru pa pred izdajo poz-

Puščica kaže mesto, kjer naj bi Mobitel postavil 15-metrsko anteno
(foto: Ciril Sem)

omarico nekaj ur brez elektrike. Nikomur se jih ni zdelo vredno o tem obvestiti, so ogorčeni krajanje in dodajajo, da tudi na Elektro Celje o zadevi niso bili obveščeni.

Čudna zgodba se začela decembra lani, ko je mozirska upravna enota prejela od Mobitela vlogo za izdajo odločbe za izgradnjo bazne postaje GSM in NMT s pripadajočimi antenami in ostalo opremo. "V postopku je bila ugotovljena nepopolnost vloge. Po telefonski urgenci je Mobitel predložil pogodbo o služnosti in poročilo o vplivih na okolje, katerega je izdelal Zavod za varstvo pri delu. Glede na dilemo o pristojnosti in po posvetu z gradbenim inšpektorjem smo, skladno z

itivne odločbe ni zakonsko dovoljeno posegati v prostor. V tem primeru gre za čisto črno gradnjo in tega si Mobitel ne bi smel privoščiti," je povsem jasan prvi mož mozirske upravne enote.

Krajanje Brezja in tudi Mozirjani pa počasi izgublajo zaupanje in potrpljenje. Celotno nepreverjene govorice o nekakšnih plavih kuvertah je bilo slišati. Kakorkoli že, njihov primer bo precizno pokazal, ali v Sloveniji vlada pravni red in disciplina za vse enako, ali pa si smejo finančni mogotci, v tem primeru Mobitel, resnično dovoliti vse. Naj ne pozabijo, da so letos volitve, so svoj, bržčas upravičen gnev podkrepili protestniki.

Savinjčan

Sodobno ogrevanje z lesno biomaso v Logarski dolini

Pri Covniku že tretjo sezono kurijo sekance

Vedno več pozornosti namenjamo obnovljivim virom energije. Pri tem ima kurjenje z lesno biomaso v našem, gozdnatem prostoru velik pomen. Tudi v naši dolini že imamo nekaj izkušenj s sodobnimi sistemi ogrevanja z lesno biomaso, čeprav v evropskem prostoru pri tem še močno zaostajamo. Na kmetiji Covnik nad Logarsko dolino teče že tretja sezona ogrevanja z lesnimi sekanci, ki se po tekočem traku samodejno transportirajo iz skladišča in sipljejo v peč.

V energetiki predstavlja biomasa vso organsko rast z določeno kurilno vrednostjo. Pojem lesna biomasa pa zajema dele olesenelih rastlin, kot so drva, sečni ostanki (veje, vrhovi), ostanki lesne predelave (žagovina, sekanci, iveri, lubje) in odslužen les.

Naši severni sosedje Avstrijci so na področju sodobnega samodejnega kurjenja z biomaso naredili velik korak in so v Evropi takoj za Finci in Švedi po količini porabljene biomase za energetske namene. Tako danes ogrevajo z daljinskimi sistemi že preko 300 krajev, poleg tega pa imajo 20.000 sodobnih individualnih kurišč na lesno biomaso.

Tudi pri nas imamo nekaj, čeprav skromnih izkušenj s sodobnimi sistemi kurjenja z lesno biomaso. Z doslej najsoodobnejšim sistemom

daljinskega ogrevanja z lesom in lesnimi ostanki so se spoprijeli v Gornjem Gradu. S tovrstnim individualnim sistemom ogrevanja pa se že tretjo sezono grejejo na kmetiji Covnik nad Logarsko dolino.

Idejo o avtomatiziranem kurjenju z lesnimi ostanki so Covnikovi dolgo nosili v svojih glavah, menda več kot deset let, nakar se je pokazala priložnost. Kupili so rabljen stroj za izdelavo sekancev švedskega porekla in ga doma preuredili tako, da ustreza njihovim potrebam. Kmalu za tem so se z avstrijskim proizvajalcem kotlov dogovorili za ugodno sodelovanje.

Prodajalec je namestil peč in programsko opremo, preostanek dela pa so opravili sami. Večje skladišče za lesne sekance so z manjšim skladiščem v bližini peči povezali s

polžem, ki transportira sekance iz večjega skladišča v manjše. Od tu pa se kurivo avtomatsko prenaša do peči. Samodejno doziranje uravnava računalnik. Tako ogrevajo prostore dveh hiš in vodo.

S kotlom moči 40 kW ogrevajo tudi do 500 m² bivalne površine. V šestih mesecih vsakodnevnega kurjenja, kar predstavlja 2.500 efektivnih delovnih ur peči, pokurijo približno 60 do 70 prostorskih metrov sekancev, to je okrog 25 m³ lesa predvsem iglavcev. Enkrat tedensko odstranijo pepel, ki ga je

neprimerno manj kot pri klasičnem kurjenju z drvni. Enkrat letno očistijo peč. Sekance za eno kurilno sezono pa pripravijo v enem dnevu, če je les pri roki.

Izkušnje, pravijo, so enkratne. Prihranijo veliko dela in časa, grejejo se z lastnim manj vrednim lesom, zgore ves lesni odpad, kurjenje je avtomatizirano in bolj ekološko kot ogrevanje z oljem. Ogrevanje s kurilnim oljem bi bilo v njihovem položaju nedopustno, so prepričani Covnikovi.

Marko Slapnik

Ljubno ob Savinji

Bo Planinka ponovno zaživela?

Po vrhuncu sredi sedemdesetih let se je začela rakava pot Planinke z Ljubnega, gostinskega lokala, ki je svojčas s petro in kvalitetno ponudbo zadovoljeval goste iz bližnje in daljnje okolice. Po desetih letih hude krize, v tem času so se menjavali lastniki in najemniki, je očitno kanilo čez rob tudi Občini Ljubno.

S posredovanjem županje Anke Rakun so dosegli cilj in sicer končanje agonije nelastništva. Na javni dražbi je objekt kupil Iztok Vrtačič, domačin, ki se še kako zaveda pričakovanih vseh, ki še pomnijo zlate čase Planinke. Dejstvo je, da se preko noči veliko ne da postoriti. Letos bo novi lastnik poskusil urediti in preurediti prostore za gostinsko ponudbo, dolgoročno pa naj bi bile na razpola-

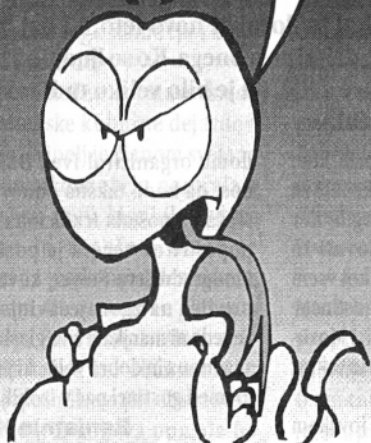
go tudi posteljne kapacitete.

Želja županje in verjetno vseh Ljubencev je, da se postopoma vrne objektu vsebina in ugled izpred 25 let. Vsi skupaj pa se zavedajo, da pot do tega ne bo enostavna, preveč bolj ali manj zlahtnih hipotek si je namreč Planinka v zadnjih letih "prisluzila". Največkrat brez lastne krivde.

Savinjčan

KAČON

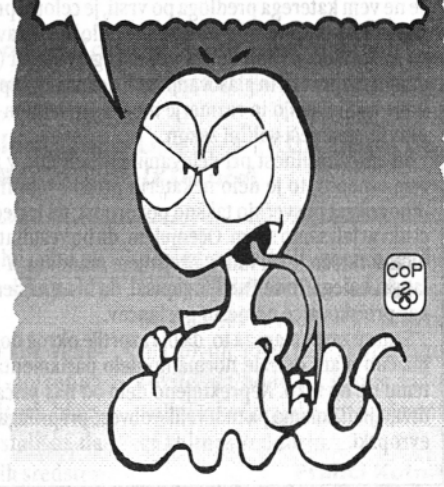
MOBITEL GRADI ODDAJNIK NA BREZJU OČITNO BREZ SOGLASIJ IN USTREZNIH DOVOLJENJ...

..PO SVOJEM ŽE ZNANEM NAČELU: SVOBODEN KOT PTICA.

ZANIMIVO PA BO VIDETI, KATERA PTIČKA BO KONČALA V ZAGRETI PEČICI RAZJARJENIH MOZIRSKIH OBČANOV.

Jakob Presečnik,
poslanec v DZ:
Tudi državni
zbor
zakorakal v
leto 2000

Že pri zadnjem javljanju (konec decembra) sem obljubil, da bom napisal nekaj vrstic v zvezi z januarskim delovanjem Državnega zbora. Napovedal sem predvsem vesti v zvezi s sprejetjem proračuna za leto 2000. Napoved, da bo proračun v januarju sprejet, se je uresničila, pa tudi vsebinsko je sprejet proračun približno skladen z mojo napovedjo.

V koaliciji je bilo potrebno kar nekaj usklajevanj, da smo prišli do nekaterih sprememb, ki so prinesle določene prerezporeditve in več denarja predvsem na področju investicij v državno cestno mrežo in dve bolnici (pediatrična klinika v Ljubljani in otroška klinika Stara Gora pri Novi Gorici). Prerazporeditev 3,5 milijarde tolarjev iz avtocestnega programa na državno cestno mrežo, ki smo jo skupaj pripravili v treh koalicijskih poslanskih skupinah, bo pomenila velik prispevek k izboljšanju prometne infrastrukture.

Zaradi težav pri pripravi posameznih avtocestnih odsekov ta projekt zaradi denarja ne bo bistveno okrnjen, je pa velikega pomena tudi za Zgornje Savinjsko dolino. Vsi odseki, ki sem jih naštel v prejšnjem javljanju, so tudi sestavni del omenjenega dopolnila. Tako je predvideno v letošnjem proračunu za izgradnjo prometnic v naši dolini (osnovni predlog proračuna + dopolnilo) preko 800 milijonov tolarjev. Da bo možno ta projekt realizirati, bodo morale biti izredno aktivne tako državne institucije, ki so zadolžene za ta projekt, kot tudi veliko sodelovanje občin (pomoč pri odkupu zemljišč, sodelovanje pri tistem delu posamezne investicije, ki je naloga občine).

Zaradi dolgotrajnih postopkov v fazi priprave (posebno še, če je potrebno pridobiti zemljišče) je potrebno pričeti z delom takoj. V nasprotnem bo marsikateri denar jeseni prerazporejen kam drugam. Sam bom skrbel za to, da do tega ne bo prišlo.

Žal smo bili manj uspešni pri zagotavljanju sredstev za področje zaščite pred visokimi vodami. K sreči je zagotovljen denar za Marčinkov jez na Ljubnem, ker se v lanskem letu zaradi znanih težav oziroma usklajevanj zahtev lastnikov zemljišč na tem območju gradnja niti ni pričela, čeprav je bil denar zagotovljen. Upam, da zaradi teh sprememb ne bodo na koncu nezadovoljni vsi.

Sicer pa je za druge nujno potrebne ukrepe pri zaščiti posameznih predelov pred visokimi vodami, za katere je pripravljena dokumentacija, po zagotovilih Ministrstva za okolje in prostor dovolj denarja v proračunu. Sam se bojim, da temu ni tako.

V zadnjem tednu januarja se je pričela tudi redna seja Državnega zbora, katere značilnost pri obravnavi prvih točk je bila sprejem zavarovalniške zakonodaje (v zavarovalnicah zaradi sprejete zakonodaje do sedaj še ni bil možen proces lastninjenja prejšnjega družbenega premoženja) in nesprejem sprememb volilnega sistema. Ker bodo letos jeseni volitve, je že skrajni čas, da Državni zbor o tem odloči. Zaradi padca že ne vem katerega predloga po vrsti, je celotni proces v slepi ulici. Naša poslanska skupina si zaradi znane odločbe Ustavnega sodišča prizadeva za sprejem dvokrožnega večinskega sistema (to smo pri vseh dosedanjih razpravah in glasovanjih tudi dokazali), čeprav menimo, da bi bilo bolje za Slovenijo in razmerje moči v Državnem zboru, če bi delno popravili obstoječi volilni zakon.

Še eno značilnost pri delovanju parlamenta v zadnjem obdobju moram omeniti, to je delo nekaterih preiskovalnih komisij, ki jim mediji mnogokrat posvečajo takšno pozornost, da izgleda, kot da bi se poslanci ukvarjali samo s tem. Ocenjujem, da bo rezultat vseh teh komisij enak ničli, kakršen je bil tudi v prejšnjem mandatu. V zvezi s tem je naš poslanski kolega Tone Partljič zapisal, da bi za naslednji mandat raje volili kar preiskovalce namesto poslancev.

Sam se zavzemam za to, da bi razprtije okrog določitve volilnega sistema čim manj ovirale normalno delo parlamenta, čeprav se bojim, da temu ne bo tako. Neprekinjeno delo od nas pričakujejo državljanke in državljani, imamo pa tudi velike obveze pri prilagajanju naše zakonodaje evropski.

Zveza Svobodnih Sindikatov Slovenije
Območna organizacija Velenje

SINDIKALNE INFORMACIJE

NOVI PODATKI OD 1. JANUARJA 2000

* IZHODIŠČNA OSNOVA PO SPLOŠNI KOLEKTIVNI POGODBI	
ZA GOSPODARSKE DEJAVNOSTI	55.846,00 SIT
* IZHODIŠČNA OSNOVA V NEGOSPODARSTVU	44.528,00 SIT
* IZHODIŠČNE OSNOVE PO DEJAVNOSTIH - PO KP DEJAVNOSTI	
* MINIMALNA PLAČA	74.262,00 SIT
* ZAJAMČENI OSEBNI DOHODEK	40.941,00 SIT

POGAJANJA O ZAKONU O DELOVNIH RAZMERNIJIH naj bi se nadaljevala v sredo, 2. februarja 2000.

SLAVNOSTNA SEJA - 10 LET SKEI bo 9. februarja 2000 v hotelu Paka.

SINDIKAT DELAVCEV V VZGOJNI, IZOBRAŽEVALNI IN RAZISKOVALNI DEJAVNOSTI

Vlada RS je zavrnila predlog sprememb in dopolnitev KP za dejavnost vzgoje in izobraževanja v RS, ki sta ga pripravila oba reprezentativna sindikata.

Po oceni sindikata je rast bruto plač v VI v letu 1999 zaostajala tako za državnim povprečjem kot tudi za večino javnih služb, v letu 1998 pa je bil v vzgoji in izobraževanju zabeležen celo realen padec plač.

Nesprejemljiva je tudi ugotovitev vlade, da je primerjava plač v VI s plačami sodnikov neprimerna, saj je Vlada RS leta 1998 skupaj z obema sindikatoma podpisala dogovor, po katerem je treba plače visokošolskih učiteljev uskladiti s plačami zdravnikov in sodnikov.

Ker je Vlada RS za zavrnitvijo pogajanj onemogočila sindikatu vplivati na izboljšanje položaja in delovnih pogojev zaposlenih v dejavnosti vzgoje in izobraževanja, je republiški odbor sindikata VIR na predlog izvršnega odbora sprejel sklep, da se izvede

GLASOVANJE O STAVKI ZAPOSLENIH V DEJAVNOSTI VZGOJE IN IZOBRAŽEVANJA OD 7. do 11. februarja 2000 za izvedbo splošne stavke v VI z začetkom stavke 14.3.2000 - enodnevna stavka, 12. in 13.4.2000 dvodnevna, 11.5.2000 nadaljevanje stavke do izpolnitve zahtev.

Sekcija gostincev pri OOZ Mozirje
Zadnji nazdravili
novemu letu

Ves svet je težko čakal in dočakal novo leto, ki naj bi bilo zaradi okrogle letnice nekaj posebnega. Ko so ljudje nazdravljali in si izrekli dobre želje, pa je bilo veliko tudi takih, ki so ta čas prebili v službi.

Seveda govorimo o gostincih, ki so zaradi svojega poklica skrbeli za ugodje in dobro voljo drugih. Ker jim ni bilo dano praznovati in pričakati novega leta tako, kot vsem ostalim, so se člani sekcije gostincev pri Območni obrtni zbornici Mozirje dobili dva tedna kasneje in takrat nadoknadili zamujeno.

Zabavo je v mozirskem lovskem

domu organiziral Ivek Dajčec, ki upa, da bodo takšna ponovoletna srečanja postala tradicionalna. Za popestritev večera je poskrbelo vinogradništvo Steyer, ki vztrajno prodira na zgornjesavinjski trg. Seveda ni manjkala živa glasba, okusna hrana in dobra volja, ki je morajo imeti gostinci pač v izobilju.

Benjamin Kanjir

Zavod za kulturo Mozirje

Bo ostala kultura brez denarja?

Vse kaže, da se kulturi obetajo še slabši časi od že preživetih. Država in občine se očitno ne zmorejo dogovoriti, kako urediti financiranje zavodov za kulturo ob dejstvu, da ti denar potrebujejo. Seveda tudi nihče ne dvomi, da ta del institucionalne kulture potrebujemo. V mozirskem primeru ostaja nedorečeno financiranje knjižnične dejavnosti, ki je sestavni del zavoda in namenjena prebivalcem celotnega območja Zgornje Savinjske doline.

Po veljavni zakonodaji so občine dolžne iz povečanega deleža dohodnine tudi v bodoče financirati dejavnost kulturnih zavodov, katerih ustanoviteljice so. S povečanim deležem dohodnine je bilo občinam naloženo tudi financiranje zavodov za kulturo, katerih ustanoviteljice so lokalne skupnosti.

Zakon o knjižničarstvu, zaradi različnih pogledov strokovnih institucij je še vedno v parlamentarni proceduri, na nek način odpravlja dosedanjo prakso, ko novonastale občine, ki so sicer po zakonu dolžne zagotavljati knjižnično informacijsko dejavnost za svoje območje, zagotavljajo samo sredstva za materialne stroške, investici-

jsko vzdrževanje in amortizacijo izposojevališč na svojem območju ter svoj delež za letni odkup knjižničnega gradiva. Vse ostale stroške, vključno s plačili zaposlenih, so pokrivalo občine, kjer imajo te knjižnice sedež.

Lepo in prav, zgornjesavinjski župani ostajajo bolj ali manj na stališču, da bodo tudi odslej zagotavljali sredstva za knjižničarstvo v lastni občini, ostalo naj bi bila stvar Občine Mozirje. Torej ustanoviteljice zavoda. Župan Jože Kramer ne deli mnenja svojih kolegov in kolegice. Prepričan je namreč, da morajo zaposleni v matični knjižnici opraviti precej stvari in opravil, ki posledično omogočajo nemoteno delovanje

celotne knjižničarske mreže na območju. Po Kramerju je zagotavljati fond knjig in tako ali drugače skrbeti za prostor, kjer se knjige nahajajo, nekoliko preozko gledanje na kompleksnost dejavnosti. Predvsem pa bo potrebno ločiti med tako imenovano programsko in neprogramsko dejavnostjo zavoda, poudarja župan Mozirja Jože Kramer.

Po predlagani delitvi stroškov, pripravil jo je direktor Zavoda za kulturo Mozirje Peter Širko, bodo letos za normalno delovanje matične knjižnice rabili okroglih 28 milijonov. Od tega naj bi za nakup knjig porabili 6,5 milijona, vsaka občina naj bi prispevala po ključu števila prebivalcev. V Mozirju so

prepričani, da bodo nedorečenosti okoli financiranja vendarle uspeli premostiti, navezadnje ne gre za pretirano visoka sredstva.

Zavod za kulturo je pravzaprav financiran iz javnih financ, denarja davkoplačevalcev in veliko je ljudi, ki iščejo takšne ali drugačne "kulturne" usluge v mozirski ustanovi. Torej izven lastne občine. Zato je o vprašanju financiranja iz levega ali desnega žepa verjetno nepotrebno razglabljati. Menda ni nikogar, ki bi rekel, da osrednje kulturne hiše ne potrebujemo, pravila igre bo morala jasno določiti država. Brez knjige pa vodi pot samo še v barbarstvo!

Savinjčan

Sklad RS za ljubiteljske kulturne dejavnosti

Znova skupno praznovanje meseca kulture

Sredi januarja se je v Mozirju sestal svet območne izpostave Sklada Republike Slovenije za ljubiteljske kulturne dejavnosti in obravnaval poročilo o delu v minulem letu ter plan aktivnosti v letu 2000. Hkrati je tekla beseda tudi o sofinanciranju ljubiteljske kulture s strani lokalnih skupnosti, zato so bili na sejo vabljeni župani in županja zgornjesavinjskih občin.

Predsednik sveta območne izpostave sklada Edi Mavrič je uvodoma izpostavil soglasje o skupnem praznovanju meseca kulture na območju Zgornje Savinjske doline. Skladno s tem dejstvom bo osrednja proslava ob slovenskem kulturnem prazniku v Lučah, na njej pa bodo nastopili kulturni ustvarjalci iz cele doline. Znova naj bi podelili tudi priznanja najbolj zaslužnim amaterskim kulturnikom s tega območja za njihovo minulo delo.

Vodja območne izpostave sklada za ljubiteljske kulturne dejavnosti Ivana Žvipelj je članom sveta in predstavnikom občin poročala o delu v letu 1999, ki je bilo nadvse plodno in uspešno. Sklad je deloval na glasbenem, dramskem, likovnem, literarnem in plesnem področju. Žal pri tem ni šlo brez finančnih težav, ker občine niso v celoti izpolnile svojih obveznosti do sklada. Žvipljeva upa, da bo

letošnji pester in zahteven program dela, ki je ovrednoten na sedem milijonov tolarjev, mogoče realizirati v celoti.

Mozirski župan Jože Kramer, ljubenska županja Anka Rakun in gornjegrajski župan Toni Rifelj so pohvalili delo sklada in spomnili na težave pri financiranju lokalnih skupnosti v minulem letu. Občine po njihovem namenajo za kulturo relativno veliko sredstev, Občina Gornji Grad na primer letos kar pet milijonov tolarjev.

Anton Venek je opozoril, da poteka kulturna dejavnost v Zgornji Savinjski dolini v treh dimenzijah: skozi zavod za kulturo, sklad za ljubiteljske kulturne dejavnosti in kulturna društva. Teh je v dolini 17, od tega v občini Mozirje sedem. Venek je izrazil prepričanje, da morajo v vseh zgornjesavinjskih občinah veljati enotni kriteriji za sofinanciranje skupne kulturne dejavnosti,

pri tem pa ne bi smeli pozabiti na profesionalno kulturo, ki je v določenem obsegu prav tako potrebna občanom in smiselno dopolnjuje ljubiteljsko kulturo. Dokler je obstajala zveza kulturnih organizacij, je država sofinancirala obiske poklicnih

ljubiteljskim kulturnim ustvarjalcem na račun »uvoženih« profesionalcev ne pride v poštev.

Sodeč po programu se nam torej na kulturnem področju obeta nadvse zanimivo leto. Če bodo tudi, tokrat odsotni, župani nazarske, lučke in solčavske

Veliko plaketo Zgornje Savinjske doline za ljubiteljske kulturne dejavnosti prejme:

Franci Goljuf (Godba Zgornje Savinjske doline)

Malo o plaketo Zgornje Savinjske doline za ljubiteljske kulturne dejavnosti prejmejo:

Štefka Petek (Slap), Jana Lipovšek (KD Ljubno ob Savinji), Jožica Podkrajnik (KD Luče)

ansamblov na podeželju, zdaj pa tega iz nerazumljivih razlogov ni več.

Edi Mavrič je soglašal z Venekom, da je občanom potrebna tudi profesionalna kultura, hkrati pa je izrazil odločno stališče, da zmanjševanje finančnih sredstev

občine prisluhnili potrebam ljubiteljskih kulturnih ustvarjalcev, bo sredstev za realizacijo programa dovolj, to pa je že skoraj zagotovilo, da bodo na koncu zadovoljni tako izvajalci kot prejemniki kulturnih dobrin.

Franci Kotnik

Sklad za ljubiteljske kulturne dejavnosti

Predsednik sveta odstopil

V fazi priprav na osrednjo območno proslavo ob slovenskem kulturnem prazniku se je predzadnji ponedeljek v januarju znova sestal svet območne izpostave sklada za ljubiteljske kulturne dejavnosti. Na seji naj bi poimenovali priznanja za najvišje dosežke na področju amaterske kulture v Zgornji Savinjski dolini, hkrati pa tudi izbrali dobitnike za leto 2000. Kljub tako rekoč že usklajenemu predlogu imena priznanj se je na seji zakompliciralo, kar je na koncu pripeljalo do odstopa predsednika sveta Edija Mavriča.

Svet mozirske območne izpostave sklada za ljubiteljske kulturne dejavnosti je že septembra soglasno sprejel sklep o vnovični uvedbi priznanj najzaslužnejšim amaterskim kulturnikom z območja Zgornje Savinjske doline. Priznanja v obliki velike in male plakete naj bi se imenovala po nekom, ki je s svojim delom v preteklosti dal trajen pečat ljubiteljski kulturi v Zgornji Savinjski dolini.

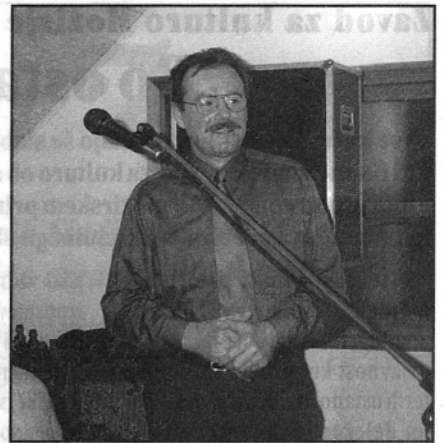
Med iskanjem najprimernejšega predloga je prišlo na plan mnogo imen od Blaža Arničja, Frana Tratnika, Jakoba Savinjska in še koga, toda vsi ti vrhunski kulturni ustvarjalci z amatersko kulturo v Zgornji Savinjski dolini skorajda niso imeli povezave, saj so izven doline ustvarjali vsak na svojem področju. Tako je Edi Mavrič prišel do ugotovitve, da bi bilo najbolj primerno poimenovati omenjene plakete po Matiji Jamniku.

Matija Jamnik se je rodil v Zgornjih Jamah v radmirski fari. V poznih dvajsetih letih tega stoletja ga zasledimo v vrstah gornjegrajske narodne čitalnice, kasneje pa je celih trideset let predsednikoval gornjegrajskemu kulturnemu društvu. V letih od 1930 do

1953 je režiral preko trideset gledaliških predstav in v večini njih odigral pomembne vloge. Udeležoval se je tudi v pevskem društvu in sodeloval v cerkvenem pevskem zboru pri sv. Frančišku. V sebi je torej združeval tako pevski kot gledališki potencial, ki ju je uspešno prenašal na publiko, to pa je tudi temeljna opredeljenost današnjih zgornjesavinjskih ljubiteljskih kulturnih ustvarjalcev.

Po razpravi po kulturnih društvih naj bi svet območne izpostave sklada na omenjeni seji potrdil Mavričev predlog, kar pa se ni zgodilo kljub predhodnemu načelnemu strinjanju z njim. Svet se je z večino glasov odločil za naziv »velika in mala plaketa Zgornje Savinjske doline za ljubiteljske kulturne dejavnosti«, kar je Mavriča privedlo do načelne odločitve, da odstopi s funkcije predsednika sveta. Ker je bil v ta organ območne izpostave sklada imenovan iz občine Gornji Grad, se bo v domačih krogih posvetoval glede svojega nadaljnega članstva v svetu.

Franci Kotnik

Franjo Bartolac je novi predsednik Pusta Mozirskega (foto: MŠ)

poletno prireditev Pust širokih ust, ki naj bi bila predvidoma v juliju pred gajem. Tudi letos načrtujejo udeležbo na enem od poletnih karnevalov FECC. V pripravi je slikovna monografija, ki bo izšla ob 110-letnici pustovanja v Mozirju, v njej pa naj bi bil zajeta zgodovina razvoja Mozirja. 11. 11. ob 11. uri in 11 minut bodo razglasili pustni čas, pripravili zabavni program in odprli Martinovo pot.

Ob zaključku zbora so podelili pismena priznanja kot zahvale za sodelovanje radiu Goldi in turističnemu društvoma Nazarje ter Šoštanj.

Marija Šukalo

Gornji Grad Irena in Damjana pomagali Anji

30. januarja sta v Kulturnem domu v Gornjem Gradu na dobrodelnem koncertu pod naslovom »Pomagajmo Anji« v organizaciji občinskega društva prijateljev mladine nastopili Irena Vrčkovnik in Damjana Golavšek s sprem-ljevalcema Simonom Goriškom in Čarlijem Novakom. Izkupiček prireditve so namenili za nakup računalnika z Brajlovo pisavo za slepo Gornjegrajčanko Anjo Černevešek.

Vsi obiskovalci v dvorani so dokazali, da so prijatelji v pravem pomenu besede. So ljudje, ki vedo, kaj je življenje v dobrem in slabem, v zmoglavju in nesreči. S svojo prisotnostjo so pomagali premagati urok osamljenosti in teme nekemu, ki v svojih najnežnejših letih zares potrebuje roko pomoči, ki bo pokazala pot iz teme. Majhno, vendar svetlo luč v očeh Anje Černevešek sta prižgali tudi pevki Irena in Damjana s sprem-ljevalcema Čarlijem in Simonom.

Da ljubi glasbo in poje kot slavček, je dokazala tudi Anja, ki je skupaj z umetniki zapela nekaj pesmi. Dan ljubezni in Siva pot sta tokrat iz Anjinih ust zvenela še posebej nežno, marsikomu sta izvabili skrivno solzo iz oči. Ob njenem solo nastopu je obiskovalcem v dvorani zastajal dih. S »Predico« je požela bučen aplavz vseh prisotnih.

Marija Šukalo

Društvo Pust Mozirski

Organizacija je dorečena

Konec januarja so se na rednem letnem občnem zboru zbrali mozirski pustniki in pregledali delo v preteklem obdobju. Zboru so prisostvovali tudi poslanec v državnem zboru Jakob Presečnik, župan občine Mozirje Jože Kramer, predsednik KS Mozirje Roman Čretnik in predstavniki nekaterih društev.

Vse prisotne je pozdravil predsednik društva Stane Podsedenshek, ki je po izvolitvi delovnega predsedstva podal poročilo o obsežnem delu v preteklem obdobju.

Lanskoletno pustovanje je potekalo v znamenju vstopa v Evropsko združenje karnevalskih mest. Že drugič so se udeležili srečanja slovenskih avtohtonih pustnih skupin na Ptujju. Pustni karneval v Mozirju so pripravili po ustaljenem redu. Prisotni so bili na spomladanskem sejmu Alpe Adria v Ljubljani, kjer so promovirali kraj in občino. Julija so se podali preko meje v Novi Vinodolski, kjer so na poletnem karnevalu dostojno zastopali občino Mozirje. Poleg tega so pripravili tudi Slovensko noč v Novem Vinodolskem, kjer so obiskovalcem delili promocijski material in kulinarične dobrote. V samozaložbi so izdali zloženko, ki je prav v Novem Vinodolskem predstavila turistično območje mozirske občine in pustnih šeg.

11. 11. 1999 ob 11. uri in 11 minut so po običaju evropskih karnevalskih mest oznanili začetek pustnega časa in v občinskih prostorih organizirali tiskovno konferenco. Podali so se tudi po Veseli Martinovi poti, ki je bila uspešna turistična akcija mozir-

skih gostincev. Skozi vse leto pa so potekale priprave na pustovanje v letu 2000. Aktivnosti mozirskih pustanakov so bile uspešno izvedene zaradi nesebične podpore sponzorjev, ki se jim zahvaljujejo za pomoč, in dotacije iz občinskega proračuna.

V razpravi, ki je sledila poročilom, sta delovanje društva pohvalila poslanec Jakob Presečnik in župan Jože Kramer. Martin Aubrecht je orisal zgodovino pustovanja v Mozirju od leta 1952 naprej. Poudaril je, da je danes organizacijsko vse dorečeno, le vsebina pustnega torika mora biti kvalitetnejša.

Na občnem zboru so izvedli tudi nadomestne volitve, na katerih so izvolili novega predsednika, tajnika in uvedli mesto podpredsednika. Dosedanjega predsednika Staneta Podsedenshka je zaradi bolezni zamenjal Franjo Bartolac, podjetnik iz Mozirja.

Sprejeli so finančni in delovni načrt za leto 2000. Letos bodo izvedli pustovanje, ki bo potekalo po že ustaljenem redu. Obiskali bodo karneval v Šoštanju. Kot novost bodo izpeljali izbor za karnevalsko kraljico in zabavno humoristično prireditev Festival veselih ljudi. Udeležili se bodo sejma Alpe Adria v Ljubljani in letnega kongresa FECC. Načrtujejo tudi

Mozirje

Mozirjani ribičem ne dajo "kopelc"

Dolga leta, če ne že desetletja, se vleče nezadržno propadanje mozirskih "kopelc". Objekt je ena izmed najbolj "črnih" mozirskih točk, česar se domačini dobro zavedajo, vsake toliko časa pa jih na to spomnijo tudi obiskovalci.

Že vsaj dvajset let "kopelc" niso več to, kar so bile včasih. Pred davnimi leti so bile resničen okras kraja, na katerem so se v dolgih poletnih dnevih zbirali premožnejši krajanji, ki so tu imeli postavljene svoje lastne slačilnice, poleg njih pa tudi vsi ostali, ki so se sem hodili preprosto samo kopat. Sčasoma je zraslo tudi nekaj vikendov, kar je bil neke vrste zamek te vrste turizma v Mozirju.

Kot vse dobro pa je nezadržni propad zajel tudi ta biser. Delitev, vsaj vidna, na premožne in manj premožne se je pričela zmanjševati, utice so pričele propadati, prav tako samo kopaljšče, ki je s tem počasi izgubljalo svojo privlačnost. Mladina, ki ji je vseeno, kje se kopa, samo da se kopa, je tu ostajala, vsi drugi pa so nad takšnim kopanjem sčasoma naredili križ.

Poleg vseh naštetih dejavnikov je poleg kopaljšča zrasla še mozirska obvoznica, ki je dodatno uničila čar,

ki ga je temu prostoru namenila preteklost. Z obvoznico so izginiili še vikendi, kar pa je pomenilo neprekliven konec tovrstnega turizma.

Edino, kar je na tem prostoru še ostajalo, so bili kupi smeti, dračja in podobne navlake, ki so jo tu pa tam očistili redki posamezniki, predvsem upokojeni domačini, ki jih je poleg funkcionalnosti sem vezal tudi marsikakšen lep spomin. Pred leti je nastal celo načrt, kako ta prostor ponovno urediti, nasajenega je bilo nekaj cvetja, ki pa ga je, kakor vse ostalo, postopoma prerasla trava. Sedaj kopelce služijo le še neosveščenim krajanom, ki ob sobotah tu umivajo svoje jeklene konjičke, in tistim, ki vozijo na sprehod svoje štirinožne prijatelje.

Vsakdo ve, da je potrebno za ponovno oživitvev nekaj postoriti, vložiti nekaj truda, seveda tudi denarja, vendar se v zadnjih letih ni pokazal tisti pravi, ki bi poleg besed

bil voljan tudi nekaj postoriti. Vse do pred kratkim, ko so rešitev tega perečega problema ponudili člani ribiške družine iz Mozirja.

Svoje načrte, da bi na tem mestu zgradili ribogojnico, so najprej predstavili na občini in svetu krajevne skupnosti. Ribiči namreč nameravajo graditi svojo ribogojnico, saj za ribje mladiče vsako leto plačajo od pet do sedem milijonov tolarjev. Če bi imeli lastno gojišče, bi ta denar ostal doma, poleg tega pa bi stalno delo dobila dva človeka, ki bi skrbeli za ribji zarod. Res pa je, da bi morali prostor ograditi, saj tako narekujejo strogi zakoni, ki urejajo to področje.

Naleteli so na odobravanje, zato so s projektom 28. januarja stopili tudi pred domačine, predvsem prebivalce Trat, ki so najbližji sosedje "kopelc". Po predstavitvi projekta so se Tračani oglasili s svojimi mnenji, ki pa ribičem in njihovem

načrtu niso bila naklonjena. Županu, ki je zboru prisostvoval, so očitali, da je za ta del Mozirja premalo ali nič storil. Ta jim je pojasnil, da "kopelc", kot so bile nekdanj, ne more biti več, s čimer je potrdil besede ribičev in Franja Steinerja, ki se na te zadeve najbolje spozna. Voda je namreč oporečna in kot takšna neprimerna za kopanje.

Kresala so se mnoga mnenja, zaključek na trenutke že kar ostre debate pa je bil, da se krajanji z načrti in ponujeno rešitvijo oživitve tega dela Mozirja ne strinjajo. Želijo pa, da se prostor končno uredi, da se napravijo poti, zasadi cvetje in da se kopelcam povrne izgled.

Rešitev problema "kopelc" se je s tem zopet odmaknila. Vprašanje je, za kako dolgo. Dejstvo je namreč, da interesi so, malo ali nič pa je tistih, ki bi bili pripravljeni v ta neprofitni prostor vlagati svoj čas in denar.

Benjamin Kanjir

Ribiška družina Mozirje

Kormorani povzročajo škodo, ribogojnica nujno potrebna

Mediji so v preteklih dneh že poročali o ogromni škodi, ki jo v slovenskih rekah v letošnji zimi povzročajo kormorani. Najbolj grozljiv masaker se je zgodil v Celju, kjer je jata kormoranov pustila za sabo na stotine ranjenih in mrtvih rib. Samo v dveh dneh so celjski ribiči iz Savinje potegnili za okrog 200 kilogramov pobitih rib. Kormorani pa delajo velike preglavice tudi članom Ribiške družine Mozirje.

Kot je povedal tajnik RD Mozirje Dušan Žunter, prihajajo kormorani na območje Zgornje Savinjske doline od leta 1991. Pred leti so celjsko območje le preletavali, zdaj tu prezimujejo. Ta ptica potrebuje dnevno do pol kilograma hrane. Na lov se vedno poda v jati, po obedu pa se vrne nazaj v prezimovališče. Kot odličan plavalec najraje lovi tam, kjer je voda dovolj globoka, pri tem pa veliko rib, ki jim ni kos, poškodeje in poginejo kasneje. Materialna škoda je velika, ribiška družina, ki letno vložijo v tukajšnje vode za pet do sedem milijonov tolarjev ribjega življa, pa nima koga tožiti.

»Pravzaprav bi bilo treba tožiti državo oziroma pristojno ministrstvo, ki ne ukrene ničesar za vzpostavitev ravnovesja v slovenskem naravnem prostoru,« je prepričan Žunter, saj kormoran nima naravnega sovražnika, hkrati pa je zaščiten z evropsko konvencijo. Toda sosednje države so spričo nastale

situacije vendarle dovolile odstrel določenega števila teh ptic, v Sloveniji pa je ravno obratno. Na območju RD Mozirje je bil leta 1997 dovoljen odstrel štirih kormoranov, od takrat dalje pa nič več.

Ko so pred tremi leti pregledali enega od ustreljenih kormoranov, so na njem našli obroček z označbo mesta Gdansk na Poljskem in letnico 1996. To samo potrjuje znano dejstvo, da kormorani v času selitev premoščajo zelo velike razdalje in razumljivo - potujejo tja, kjer najdejo hrano za preživetje. Za nastalo škodo torej niso krivi kormorani sami, pač pa država, ki ne sprejme nobenih naravovarstvenih ukrepov v smislu ravnovesja živalskih vrst. Ribiči namreč kormoranov niti preganjati ne smejo.

»Dejansko sliko dodatno izkrivljajo nekateri ekologi, ki govorijo, da se kormorani v naši vodah hranijo samo z rdečkami, rdečeperkami in ostalimi gospodarsko manj

pomembnimi vrstami rib. V Savinji in Dreti namreč načrtno vzgajamo samo avtohtone ribje vrste, to pa so lipan, potočna postrv in sulec. Zares ne vem, komu je v interesu, da bi bile naše reke prazne, brez ribjega življa,« razmišlja tajnik mozirske ribiške družine.

Spričo vseh negativnih okoliščin, med katere sodi tudi onesnaževanje voda s strani industrije, kmetijstva in gospodinjstev, so se člani RD Mozirje odločili, da postavijo lastno

ribogojnico. V ribniku na Prihovi že več let uspešno gojijo potočno postrv, zato so na osnovi dosedanjih izkušenj prepričani, da bi se naložba v ribogojnico dolgoročno obrestovala, še posebej v smislu razvoja ribolovnega turizma. Žal predloga, da bi nekdanje kopaljšče v Mozirju preuredili v sodobno ribogojnico, domačini niso podprli, zato ribiči intenzivno iščejo nadomestno lokacijo.

Franci Kotnik

OBČINA NAZARJE

in

KULTURNO DRUŠTVO NAZARJE
vabita na

**OSREDNJO OBČINSKO
PROSLAVO OB SLOVENSKEM
KULTURNEM PRAZNIKU,**

ki bo v ponedeljek, 7. februarja 2000, ob 18. uri
v Delavskem domu Nazarje.

Ob 55-letnici prisilnega dela Zgornjesavinjčank v Rogaški Slatini

Spomini ne zbledijo

Zima je bila v zadnjem letu II. svetovne vojne zelo huda, snega je zapadlo veliko. Nemci so v decembru 1944 zopet prihrumeli v Zgornjo Savinjsko dolino. V Gornjem Gradu so takoj zaprli vse takrat novoizvoljene odbornike ljudskega odbora in tudi njihove družine. Odpeljali so jih v zapore v zloglasni »celjski pisker«, nekatere že drugič. Več premrlih partizanov so ujeli in jih transportirali v taborišča ali pa so jih kar pobili in pustili v bližnjem gozdu.

Udeleženske srečanja pred dvajsetimi leti

8. januarja 1945 je prišlo zopet veliko število vojaštva v Gornji Grad. Možnosti za beg ni bilo, saj bi vsaka sled v snegu pomenila smrt za tiste, ki so se še pravočasno umaknili in so jim naši kmetje nudili nesebično pomoč v hrani in skrivališču, kolikor so največ mogli. Res so si zaslužili vso priznanje.

Vojaki so po hišah kar po vrsti pobirali mlada dekleta od 17 do 21 let (vseh je bilo 19) in jih vodili na »Škarpno«. Sklicali so še ostale ljudi (doma so bili samo stari ljudje in otroci) in zapovedali, da si moramo zopet pridobiti naklonjenost »velikega Reicha«, nas dekleta pa bodo odpeljali za kazen na delo, ker smo podpirali bandite. Na odprtem tovornjaku, snežilo je vso pot, so nas vse premražene pripeljali v Celje. Tam so nas v okolišiki šoli prišli zasliševati gestapovci, toda mi smo bile korajžne in smo se dobro držale.

Odpeljali so nas v Rogaško Slatino, ki smo jo videli prvič, vendar ne takšno z razglednic. Zdraviliški dom je bil eno samo taborišče, v kristalni dvorani so bila res ogledala, a po tleh ogromno slame, iz oken pa so štrleli dimniki. Pred domom je bilo eno veliko stranišče za vse prebivalce – od Rusov, Čehov, Poljakov in seveda nas Slovencev.

V bivšem Sokolskem domu nas je bilo nastanjenih okrog sto žensk vseh starosti. Toda kmalu so nas mlajše preselili v drugo stavbo pod strogim nadzorom nemške »firerce«. Vsak dan že zgodaj zjutraj, otovorjene s krampi

na rami, zopet z vojaško stražo, smo v bližnjih vinogradih kopale strelske jarko. Začuda nas kmetje niso grdo gledali, še prijazni so bili z nami.

Če danes pomislim, ko se vsi oblačimo v tople bunde in škornje, kako smo zdržale v tistih bornih cunjah, ki smo jih v naglici vzele od doma... Malo so nas reševale naše uboge mame, ki so se kljub nevarnosti in mrazu podale na pot. Prva postaja je bila v »celjskem piskru«, da so lahko oddale kakšen paket za svoje, potem pa naprej malo peš, malo z vlakom, kakor je naneslo, da so nam prinesle kakšno toplo oblačilo in še kaj za pod zob, saj takrat tudi doma ni bilo kaj dosti.

Ko je pritiskal mraz, smo bile primorane le malo vihteti težke krampe in lopate. Ko pa se je že nagibalo proti pomladi, smo na vse načine zavlačevale z delom, da bi naredile čim manj škode ljudem, kjer je že itak vladala revščina. Ko so naši okupatorji spoznali, da jim ti jarki ne bodo prav nič koristili, so ljudi začeli počasi spuščati domov.

Lepega sončnega aprila so nam dali odpustnice in še nekaj ničvrednih mark in smo jo urno ucvrle na vlak in proti Celju. Čeprav od Šmartnega ob Paki ni bilo nobenega prevoza, nas ni niti malo prizadelo. Pot po prašni cesti proti Zgornji Savinjski dolini je bila gotovo ena najlepših v našem življenju in z upanjem v lepšo prihodnost.

Po vojni smo se razkropile na vse strani, za ljubi kruhek. Rogaška pa

nam le ni dala miru, le kakšna je sedaj? In res smo se po 35 letih, leta 1980, organizirale in povabile še ostale iz Šmartnega in Rečice ter Bočne, s katerimi smo bile takrat skupaj. Poln

avtobus, ne deklet ampak že zrelih žena, je odpeljal proti Rogaški. Snidenje je bilo nadvse prisrčno in Rogaška nas je pozdravila zopet v svojem starem sijaju. Hitro v trgovino po kozarce za spomin! Družba je bila prijetna, za kar sta dobro poskrbela naš vodič Stojan in naša Marja, ki ji humorja res nikoli ne zmanjka.

Pot nas je vodila na znameniti grad Trakošan in po zelenem Zagorju kam drugam kot v Kumrovec, tako je pač takrat bilo. Jedače in pijače je bilo dovolj. Petja ni bilo ne konca ne kraja in veselo smo zaključile pri Olgi v Gornjem Gradu. Tako je, če gredo ženske same na pot. Pa lepo pozdravljene vse, kar je še živih naših sotrpink!

In še zadnja kitica pesmi, ki nam jo je v Rogaški leta 1945 napisala Nuša z Rečice: »A kadar pridemo nazaj, spet peli bomo kot nekdanj, srce nam v prsih bo igralo in kras Savinjske pozdravljalo.«

Helena Rus

Ribiška sreča Srečka Faleta in Zdravka Novaka

Sulca kot nagrada za partnerstvo

Minula nedelja je bila spričo nenadne otoplitive idealna za lov na kralja sladkovodnih voda – sulca. To so že v soboto spoznali številni člani Ribiške družine Mozirje, ki so se potem v nedeljo zjutraj odpravili na ribolov. A sreča je tudi tokrat izbirala zelo previdno. Nasmehnila se je pravzaprav le Srečku Faletu in Zdravku Novaku, ki sta izpod »ločkega jezua« na Savinji potegnila vsak svojo trofejo.

Srečko Fale iz Šmartnega ob Dreti je letos skušal ribiško srečo že nekajkrat. Kajti po ulovu prvega, 84-centimetrskega sulca pred tremi leti mu nekako ni bila več naklonjena. No, nedeljski poskus je bil vsekakor uspešen, saj je Srečko potegnil iz Savinje 105 centimetrov dolgega in 11 kilogramov težkega sulca.

Kot partner je skupaj z njim na istem mestu lovil Zdravko Novak iz Petrovc, ki ima pri lovu na sulca že lepe uspehe. Zadnjega je uplenil predlani. Ribiška sreča se mu je nasmehnila še nekoliko bolj kot Srečku, saj je ulovil tri centimetre daljšega in dva kilograma težjega sulca. Zdravko se sicer veliko

angažira pri umetnem razplodu sulca, ki ga opravljajo v vodah Savinje, pri čemer mu koristijo številne izkušnje, ki jih je pridobil kot profesionalni ribogojec v Šempetru. »Kar vodi vzamemo, ji je treba tudi vrniti,« je prepričan Zdravko.

Da sta bila oba člana mozirske ribiške družine deležna številnih čestitk (pa tudi zavistnih pogledov na ulovljeno sulca), ne kaže posebej poudarjati. Za zimске razmere topla nedelja pa je napovedala, da se že bliža pomlad, ki jo ribiči zaradi začetka nove sezone seveda že težko čakajo.

Franci Kotnik

SALON NEGE

AURA

Na trgu 7, Mozirje
v Grabnerjevi hiši
Tel.: 833 - 207

MATIS
PARIS

VAM SVETUJE:

OBRAZ - OGLEDALO NAŠEGA TELESA IN ODSEV DUŠE

Tu in tam bi se morali spomniti, da je koža termostat, filter, ki zadržuje škodljive snovi, blazina, ki prestreza udarce, odrgnine in poškodbe, "zbiralnik" za vodo, maščobo in hranilne snovi, antena, ki sprejema toploto, mraz, bolečino...

Večji del pa jo lahko primerjamo z rožico, ki cveti, ko ima dovolj hrane, vode in pozornosti gojitelja.

V življenju se srečujemo z različnimi obdobji na naši koži. Ravno zato je tako pomembno, da pričnemo negovati naše telo in še posebej naš obraz v mladosti. Saj poznate pregovor: "Napake v mladosti se plačajo v starosti".

NEŽNA IN OBCUTLJIVA KOŽA je zelo ranljiva in hitro odreagira z manjšo ali večjo rdečico, srbenjem ali celo alergičnimi reakcijami. Zelo pogosto je prizadeto ožilje, koža je tanka in ne daje zadostne zaščite. Vremenske spremembe, stres, hormonske motnje so pogosti vzroki za nastanek občutljivosti na koži. Občutljiva koža potrebuje nežno in pazljivo nego; nežno in učinkovito, da okrepi svoj lastni obrambni mehanizem. Zato ne potrebujete drugega kot nežne proizvode,

- **mlečni tonik** in negovalno emulzijo hkrati. Koža je po uporabi izjemno mehka, saj vsebuje veliko negovalnih aktivnih substanc. Izvlečki iz pomarančnih cvetov, mareličnih... pa pomirijo še tako razdraženo kožo.

- **Dnevna zaščitna krema** je primerna za vse tipe občutljivih kož. Vsebuje vrhunske substance z mareličnim mlekom, maslom indijskega grma, vitamine E in K, ki zagotavljajo zaščito občutljive kože z dolgoročnimi učinki. Že po nekaj dneh se staranje kože umiri, po 4-6 tednih pa se lastni obrambni mehanizem tako okrepi, da je občutljivost minimalna.

- **Bogata nočna krema** bo obranila in zaščitila občutljivo kožo. Nočni kremi so poleg vseh pomirjujočih snovi dodane aktivne substance za regeneracijo celic, ki se preko noči intenzivno obnavljajo.

- **Intenzivni serum "S.O.S"** za občutljivo kožo. Takoj pomiri občutljivo kožo in obnovi ravnotežje na koži. Formula vsebuje visoko koncentracijo pomirjujočih in zdravnih substanc, ki vidno izboljšajo občutljivo, razdraženo kožo. Zelo učinkovito odpravi rdeče lise in krepi naravni obrambni mehanizem na koži.

Intenzivni serum lahko uporabljamo vsak dan zjutraj in zvečer pod dnevno in nočno kremo ali kot "S.O.S" proizvod pri zelo razdraženi koži, pa tudi po operativnih posegih na obrazu in po pretiranem sončenju.

Prihodnjič: SUHA KOŽA POTREBUJE VLAGO

MOZIRJE d.d.

BLAGOVNICA - ODDELEK ŠPORTA IN POHIŠTVA

BUNDE ELAN - stari model .... samo 10.000,00 sit

NOVO NOVO NOVO NOVO

Kuhinja KAJA - Svea Zagorje - v sestavi 240 cm spodnji in gornji elementi

IZBERI - VZEMI - ODPELJI ..... samo 65.990,00 sit

TRGOVINA SAMO MOZIRJE

ZELO UGODNE CENE SMUČARSKIH ČEVLEJ ALPINA IZ PRETEKLIH SEZONI

SE PRIPOROČAMO ZA NAKUP I

Radio Celje odslej tudi v Zgornji Savinjski dolini

Prava frekvenca je 90,6 MHz

Dolgo smo napovedovali, da bomo celjski radijci prišli med vas, tudi poskusno smo že oddajali s Krašice, sedaj pa smo vendarle uredili vse formalne postopke za pridobitev radijskega dovoljenja za oddajanje na frekvenci 90,6 MHz. Dovoljenje imamo za naslednjih deset let in upamo, da vas bo čimveč, ki boste postali naši prijatelji.

Radio Celje je nekomercialna radijska postaja, ki svoje poslušalce razveseljuje z glasbo, poleg tega pa s številnimi informacijami o dogajanju na Celjskem. Tudi v Zgornjo Savinjsko dolino smo prodrli zato, da bi si po eni strani razširili krog poslušalcev, po drugi pa da bi vas sproti obveščali o čimveč stvareh, ki se dogajajo v okolju, kjer živite. Zato imamo v Zgornji Savinjski dolini tudi svojega dopisnika, Mitjo Umnika, ki je že doslej skrbel za poročanje od tam, sedaj pa bo poročanje še okrepil. Da bo vedel, kaj se dogaja, mu lahko vabila za vse prireditve in dogodke pošiljate kar na naš, radijski naslov: Radio Celje, Prešernova 19, 3000 Celje. Lahko pa ga tudi pokličete na številko 041 920-414 ter mu sporočate vse, za kar menite, da bi utegnilo zanimati naše poslušalke in poslušalce.

O dogajanjih s Celjskega lahko na radiu Celje izveste največ vsak dan ob 8. uri zjutraj, ko so na sporedu poročila, pa ob 13. uri, ko pripravljamo Utrip s Celjskega in nato med 14.30 in 15.30 uro, ko je na sporedu Regijska informativna ura. Tu so še regijske novice ob 17. uri, ki jim tudi velja prisluhniti.

Naj vam predstavim še nekaj najbolj odmevnih radijskih oddaj. Ljubitelji športa pridejo na svoj račun ob ponedeljkih dopoldne, po deseti uri, ko je na sporedu Ponedeljkovo športno dopoldne. Ob ponedeljkih ob 19. uri pa vse tja do 22. ure je program v znamenju narodno zabavne glasbe v oddaji Vrtljak polk in valčkov z voditeljem Tonetom Vrablom. Tisti, ki vas zanimajo zdravilna zelišča, sodelujte v oddaji Zeleni val ob torkih opoldne, v sredo ob istem času pa je zelo poslušana oddaja Kuhajmo skupaj z Ivico Burnik. Tam boste dobili kup zanimivih receptov, lahko pa prispevati kaj tudi sami.

Petkovi radijski dopoldnevi so v

znamenju javljanj iz slovenskih naravnih zdravilišč s Celjskega, tudi nagrajeni ste lahko, ob sobotah dopoldne pa se z ekipo oddaj Dobro jutro Slovenija potepamo po slovenskih smučiščih. Zanimive ljudi predstavljamo ob nedeljah v oddaji Nedeljski zmenek in lahko vam obljubim, da bodo sedaj prišli na vrsto tudi zanimivi gostje iz vaših koncev. Ob nedeljah, ob 12.30, pa je zelo priljubljena etnografska oddaja Jureta Krašovca Iz domačih logov, v kateri že vrsto let pripoveduje o ljudskih šegah, praznikih in podobno.

Mladi so vabljani k poslušanju predvsem ob petkih zvečer, po 18. uri, pa sobotni popoldnevi in večeri na Radiu Celje so pri srcu mladim. Otroci imajo zelo radi otroško oddajo Full cool, ki je na sporedu vsako sredo ob 18. uri, vodi pa jo Simona Brglez.

Za pozorno poslušanje našega programa ste lahko tudi nagrajeni. Vsak dan, od ponedeljka do petka, ob 17.30, je na Radiu Celje oddaja z naslovom Pozornost za pozornost. V njej zastavimo vsak dan tri nagradna vprašanja povezana z našim programom tistega dne. In če ga boste dobro poslušali in pravilno odgovorili na vprašanje, boste lahko tudi nagrajeni. Torej naša pozornost za vaše pozorno poslušanje.

In še na nekaj naj vas spomnim. Če se veliko vozite z avtom, nas pokličite na številko 42-25-140 ter sporočite, kje stojijo policijske patrulje in radarji, kje so prometni zamaški, kje je kakšna ovira na cesti in podobno. Vse to namreč želimo čim hitreje posredovati našim poslušalcem.

Najbolje bo, da radijske sprejemnike hitro naravnate na pravo frekvenco 90,6 MHz in postanete prijatelji Radia Celje.

PR

Jutro d.o.o. Mozirje

Pomoč starejšim in ostalim brez prevoza

Zasebno podjetje Jutro iz Mozirja s sedežem Na Gradišču 18 se je po dosedanem uspešnem angažiranju na gospodarskem področju odločilo, da svojo dejavnost razširi tudi na področje negospodarstva. Doslej so se namreč ukvarjali predvsem z malimi hidroelektrarnami, alternativnimi viri električne energije, avtomatizacijo procesov, vzdrževanjem elektro naprav in postrojenj, zastopanjem in servisiranjem ter proizvodnjo elektro agregatov različnih moči in pogonskih strojev.

Nova dejavnost podjetja Jutro d.o.o. od doma do zaželenega cilja, pomoč Mozirje je vezana na storitve prevoza pri nakupih in dostavo do doma. Ker lažjega blaga, storitve prevoza oseb (do štiri) in pogodbene prevoze. V Jutru so po krajši študiji tržišča ugotovili, da na območju Mozirja, Nazarij, Rečice ob Savinji in okolico, Ljubnega in Gornjega Grada predstavlja prevoz oseb večji problem. To še posebej velja za starejše občane, ki so marsikdaj nemobilni, po eni strani zaradi izjemno slabih avtobusnih povezav, po drugi strani pa zaradi časovne stiske mlajših sorodnikov oziroma skrbnikov. Starejši si zato danes zelo težko organizirajo prevoz na primer na pregled v Topoljšico, po nakupih v Celje in podobno.

Podjetje Jutro zato ponuja prevoze

PR

Legenda je prišla!

**NOVI
PUNTO
AVTO ŽUNTER
FIAT LANCIA**

tel (063) 839 16 30

Okonina 18

Vozili smo: novi fiat punto

Mala zverinica

Italijani so bili vedno umetniki in oblikovalci. Hiter pogled na novega fiata punta odkrije mojstrovino oblikovanja. Petvrtna različica je oblikovana v stilu elegancije, medtem ko trivratna izvedenka prisega na športen pridih. Obakrat visoke zadnje luči in obakrat elegantne sprednje luči s prozornim steklom. Roko na srce in klobuk dol, v dandanašnjem času poplave avtomobilov je italijanom uspel pravi podvig. Novi Punto bo zadovoljil še tako zahtevnega voznika in še tako zahtevno voznico. Toplo pa priporočam, da ga kar sami preizkusite, kot smo ga mi. Avto Žunter vas vabi v svoj prodajni center na preizkusno vožnjo z novim puntom.

Tako na prvi hip bi se gotovo našel kakšen brihten Slovenec, ki bi na vse pretege trdil, da ni razlike med starim in novim puntom. Na voljo sta dve izvedenki, in sicer s petimi in tremi vrati. Če trivratna različica deluje agresivno in napadalno, je petvrtna izvedenka predstavnik umirjene elegancije. Visoke zadnje luči in elegantno privihnen zadek pokrivajo enega izmed večjih prtljažnih prostorov v tem razredu. Sprednji konec izstopa s klinasto obliko in agresivnimi žarometi.

Notranjost preseneti z lepo oblikovano armaturno ploščo, ki z nešteti odlagalisci reši problem drobnarij. Lepo oprijemljivi sedeži in volanski obroč nudijo visoko stopnjo užitkov v vožnji. Novi punto je na razpolago kar v petih različicah opreme, hkrati pa nudi štiri različne motorje. Za katerega se boste odločili, je prepuščeno zgolj vam.

Osnovna izvedenka je na razpolago z 1.2-literskim motorjem z osmimi ventili na valj in 60 KM. Enak motor, vendar s 16 ventili na valj, nudi več moči in užitka v

vožnji - 80 KM. Komur to ni dovolj, se bo odločil za dizelsko različico z 1.9-literskim motorjem in 80 KM. Ampak prava pesem šele pride in to je HGT izvedenka, s popolnoma novim 1.8-literskim 16-ventilskim motorjem, ki izstreli punta HGT v 8,6 sekunde do 100 km/h.

Punto ponuja kar nekaj elegantnih rešitev. Zakasnitev ugašanja luči v notranjosti vozila, električni servo volan s funkcijo "city", ki

olajša vrtenje volana po mestu in ob nižji hitrosti, in možnost zapiranja električnih stekel še dve minuti potem, ko ste izvlekli ključ iz ključavnice. Za malčke je poskrbljeno z možnostjo izklopa sprednje sovznikove zračne vreče in za prestrašene voznice s funkcijo "follow me home". Ta funkcija omogoča, da ko zapuščate avto v dveh minutah po izklopu motorja pritisnete ročico zasenčenih luči in luči bodo svetile še pet

Novi fiat punto in...

minut, nato pa se bodo samodejno izklopile. Tako bo pakiranje v temnih prostorih postalo pravi mačji kašelj.

In kako se izkaže na cesti? Na voljo je bila različica z 80 KM. Punto je bil obut v junaške gume 195/50-15, kar v praksi pomeni večji hrup, boljšo vodljivost in večje bolečine v hrbtnici, saj takšna guma ne blaži udarcev razdrapane savinjske ceste. In priznati moram, presenečenje je uspelo! Motor je presenetljivo prožen in tih. Odlična izolacija motorja pride do izraza pri večji hitrosti, kjer piš zračnih tokov popolnoma preglasni motor. Vzmetenje je glede na starega punta, ki je poskakoval kot trd voz, popolnoma drugačno. Trdo vendar udobno! Vodljivost odlična, prav tako lega na cesti. Presenetijo agresivne zavore (meni so takšne všeč, ženskam ne) z odličnim doziranjem sile zaviranja. Šokira pa še odlična cena, ki se prične pri 1.499.900,00 sit. In kar je res: je res, od starega punta so stara le še štiri kolesa in volanski obroč!

Igor Pečnik

Vozili smo: novi VW polo

»Der neue Polo«

Tako nekako bi se izrazili ponosni Nemci in z resnim izrazom na obrazu pričeli razlagati, kaj vse je pravzaprav novega na novem polu. Ampak roko na srce, moja stara mama, ki zamenja megana za golfa in obratno, jim prav gotovo ne bi verjela niti pikice. Toda to je svet avtomobilizma in umetnosti, kako prepričati potencialnega kupca, da mu ponujaš več in ne samo nove embalaže. In kot sem se lahko prepričal v Avto centru Meh v Velenju, novi polo ni samo nove oblike ampak ponuja precej več.

Osnovna linija novega pola ostaja skorajda enaka. Elegantno zaobljeni odbijači, športni pragovi in moderne prozorne sprednje luči neopazno naredijo novega pola svežega in mladega. Zadek je narejen v stilu golfa IV, ki s tablico v odbijaču in velikim VW emblemom poudarja svoje poreklo. Sprednji konec deluje bolj napadalno in agresivno, saj velike zračne reže in moderne prozorne luči ustvarjajo občutek elegancije in dovršenosti. Skratka več kot uspela preobrazba, in kdor ni natančen opazovalec, bo novega pola kaj hitro zamenjal za večjega brata golfa.

Pravo navdušenje šele nastopi, ko odprete vrata in zasedete voznikov sedež. Nič več dolgočasnosti, nič več seatove armaturne plošče. Nova armaturna plošča deluje moderno in odraslo, kot se v takšnem avtomobilu spodobi. Elegantni okrogli merilniki, v alu izgledu poznani že iz lupa, in kakovostni materiali prepričajo še najhujšega nasprotnika nemške klasike. Lepo! V novem polu ne manjka niti predalov in odlagalisci, kamor

bo vaša mularija z lahkoto odložila kakšen zvečilni ali na pol polizan sladoled. Za varnost je poskrbljeno v stilu nemške klasike, v osnovi dve zračni vreči, vse ostalo pa za doplačilo.

Novi polo se bo bohotil v treh različicah opreme. Osnovna različica vsebuje:

zatemnjena stekla, pocinkano karoserijo, dve zračni blazini, radio s štirimi zvočniki in strešno anteno, po višini nastavljev volan, zložljivo zadnjo klop, uravnavanje višine žarometov, elektronsko blokado

motorja in servo volan od 47 KW dalje.

Kdor pa želi več, si lahko omisli opremo trendline, comfortline ali highline. Seveda za določen kupček tolarjev.

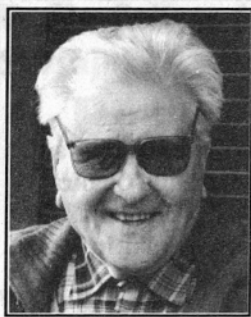
Motorna oborožitev ve prične pri enem litru in 50 KM, nato pa dva 1.4-literska motorja s 40 ali 75 KM in dva dizelska; 1.9 litra z 68 KM in 1.4 litra s 75 KM. Kdor bo počakal, se bo lahko vozil v GTI izvedenki z 1.6 litra in 125 KM.

In kaj pravi občutek z vožnje? Na razpolago je bila trivratna različica z 1.4-literskim motorjem z 8 ventili na valj in 60 KM. Motor vleče lepo in zvezno že iz nižjih vrtljajev in povprečnemu slovenskemu vozniku popolnoma zadostuje. Sedeži so nemško trdi z dobrim bočnim oprijemom. Na zadnji klopi ostane nekaj prostora tudi ob popolnoma nazaj pomakjenih sprednjih sedežih. Vožnja je precej udobna, saj je po mojem mnenju vzmetenje doživelo učinkovito preobrazbo in rek o nemški trdoti izgublja na svojem pomenu. In kdor mi ne verjame, naj vzame pot pod noge in ga preizkusi.

Igor Pečnik

... novi VW polo

Piše:

Aleksander Videčnik

Mezdna gibanja pred vojno

Nikjer ni opisano mezdno gibanje naših lesnih delavcev v času pred drugo svetovno vojno, pa je zato dobro, vsaj v Novicah ohraniti nekaj podatkov o prizadevanjih naših delavcev za boljše življenje v času, ko so trgovci z lesom obilno služili, tudi na račun nizkih mezd žagarjev in drugih lesnih delavcev.

Kot smo že pisali, je delavce v naši dolini, ki so delali v lesni stroki sindikalno organizirala takratna Jugoslovanska strokovna zveza (JSZ), ki je imela sedež v Ljubljani, izpostavo pa tudi v Celju, kjer so predvsem grafični delavci vodili to gibanje. To je bil tedaj edina krščansko-socialistična povezava v sindikalnem gibanju. JSZ je nastala potem, ko se je socialno krilo izločilo iz članstva tedanje SLS. Organizacija je imela svoje glasilo imenovano Delavska pravica.

Mezdna gibanja

V naši dolini je bil omenjeni sindikat že prisoten sredi dvajsetih let, seveda tedaj še pod drugim imenom, toda kakšnih mezdnih gibanj pod to organizacijo ni zaznati pred letom 1938. Res so razne kolektivne pogodbe za lesne delavce sklepali že pred navedenim letom, toda bolj v samem obratu lesnega obrata Marijingrada v Nazarjah.

Seveda, v tistih časih ni bilo pričakovati večjega navdušenja med delavci za sindikalno delovanje. Večina delavcev namreč ni bila izključno odvisna od dinarja, zasluženega z delom na žagah, v gozdu in lesni dodelavi. Zadnji tajnik JSZ in urednik njenega glasila, Jože Rozman, mi je iz Jesenic, kjer je živel po vojni, pisal leta 1982 med drugim tole:

»Dobro in zelo delovno strokovno skupino delavcev smo imeli v Nazarjah. Tu smo tudi uspeli organizirati skoraj vse lesne delavce. Povsod drugod pa so bile velike težave, ker so podjetniki delavce terorizirali, delavci pa zaradi odvisnosti od podjetja in v strahu za delo niso upali v sindikat... Le z veliko težavo je v delavcih rasla sindikalna zavest, da je le organizirano delavstvo sposobno si priboriti boljše delovne in življenjske

pogoje. Tu naj omenim pokojnega inž. Lojzeta Žumra, ki je kot upravitelj Marijingrada sicer na pogajanjih vedno zastopal interese podjetja, vendar pa upošteval položaj delavstva, njih delovne in življenjske pogoje... JSZ je imela v svojem sestavu v gornjegrajskem okraju tedaj tri strokovne skupine lesnih delavcev in sicer v Nazarjah, na Ljubnem in v Solčavi.« (Strokovna delovna skupina se je imenovala sindikalna enota v posameznem kraju ali podjetju, op. A.V.).

Ob koncu še nekaj Rozmanovih podatkov o delavskih pogajanjih v letih 1936 - 1940:

- leta 1936; sklepanje kolektivne pogodbe za žagarske delavce Marijingrada v Nazarjah. Po njen so zagotovili delavcem na žagi urne plače od 2,30 din do 3,75 din. Skladiščnim delavcem pa od 1,20 din do 2,75 din urne plače.

- leta 1939 so dosegli na pogajanjih pred okrajnim načelnikom v Gornjem Gradu povišanje plače 200 lesnim delavcem za 10%.

- 1939. leta so dosegli povišanje urne plače 246 delavcem v obratu Nazarje za 8%.

- leta 1939 so v podjetju Klemenšek v Solčavi dosegli povišanje plač delavcem za 10%.

- leta 1939 so dosegli povišanje plač 60 lesnim delavcem pri podjetju Ikoč v Solčavi za 13%.

- Februarja 1940 poravnalna razprava z Združenjem žagarjev pri Okraju Gornji Grad ni uspela.

- Marca 1940 so uspeli na pogajanjih pri Okraju Gornji Grad doseči zvišanje plač žagarjem in sicer za splav brez hrane 25 din, s hrano pa 13 din. (Podatki Rozmanu tu niso dorečeni in so torej nejasni, op. A.V.).

- Avgusta 1940 so dosegli za 246 delavcev nazarskega obrata izplačilo družinskih dokladov.

- Oktobra 1940 so dosegli sporazum z Združenjem žagarjev o povišanju urnih plač žagarskim delavcem na 4, 50 din.

- Novembra 1940 pa so si ljubenski žagarski delavci izborili povišanje urne plače za 1,80 din.

Ti podatki bodo morda katerega od raziskovalcev prav prišli. Naj ob tem omenimo za lažje razumevanje tedanjih vrednosti plač tole: Nekako do leta 1938 je bila cena kilograma enotnega kruha 2 din, po tem letu pa 2,50 din. S to primerjavo si lahko vsaj približno predstavljamo življenjsko raven lesnih delavcev v opisanem času.

S planine v dolino

Nadaljujemo opisovanje nekdanjih drvarskih del. Tokrat bomo nekoliko osvetlili napore delo spravila lesa z mesta sečišč.

Tiste čase, ko še ni bilo gozdnih cest, v planinah pa veliko posekanega lesa, je bilo težiče vsega opravila na težkem telesnem delu delavcev. Spravilo do vode, kjer so platanice plavili, je potekalo v glavnem pozimi. V to delo so vključevali konjsko vleko, riže vseh vrst, ponekod tudi tirne vozičke in seveda veliko močnih mož. V glavnem so delali pri vseh opravilih z lesom isti ljudje. Za to so bili tudi usposobljeni, rekli bi lahko - izkušeni. Posebno so skrbeli za zanesljive delavce pri spustu lesa, plavi in seveda splavarstvu. Tu je bila ročnost prvo pravilo!

Skupine delavcev so izbirali predelavci ali skupinovodje. To so bili ugledni in izkušeni gozdni delavci! Ugled so uživali tudi med delovno skupino, zato so lahko zapovedovali, celo plačilo so določali. Dogovorili so se za plačilo celotnega dela s trgovci z lesom ali podjetjem. Seveda so se delavci med seboj dobro poznali in tako je bilo med delom neko solidarno in odgovorno sožitje. Na sploh so bila dela na sečiščih in sploh v gozdu, dokaj nevarna, pač odvisno od tega, kje so delali.

Bogomir Supin, ki je že pred zadnjo vojno delal kot praktikant pri podjetju Marijingrad, je opisal potek del na Grohotu, kjer so tedaj bila obsežna delovišča. Sekali so v »šlogu«, kar pomeni obsežno sečišče ene ali

večih delovnih skupin. Posek so opravili na »frato«, se pravi da je šlo za golosek. Sekali so na »suš«. V jeseni, ko ni bilo več muzge, so debela razsekovali oziroma razžagovali na platenice. Ko je nastopilo mokro vreme, so les »fendrali«, kar je pomenilo poravnavanje v smeri spusta. Les so zvelkali na ustrezno mesto pod frato in ga zložili na »kupe« (sklade). Pomembno je bilo, da je bil les dostopen tudi v snegu. Od tega mesta so imeli urejene dostavne riže do glavne riže.

Supin se spominja, da je na Grohotu bila dostavna riža dolga kar uro hoda, od Bukovnika do Lipnega plazu. Tu so les pripravljali za spust v dolino. Pozimi so ga spuščali v Globošo do Močnika, kjer so imeli glavno skladišče, imenovano »plac«.

Tam so morali zložiti les na »škere«. To so bile neke vrste zaviralne naprave, ki so po riži drseči les zaustavljale. Sledilo je ravnanje lesa ali »dračiranje«. Temu opravilu so rekli »drača«. Ponekod so les na krajše razdalje spravljali po zemeljskih »drčah«, da pa ni zastajal, so naredili »lojte«, neke vrste pomožne riže, obložene s hlodi. Te so po opravljenem delu tudi pospravili.

Pa še to, zgornje skladišče nad rižo so imenovali »koda«, spodnje, torej, tisto pod rižo pa »plac«. Tako so imenovali delavce na zgornjem skladišču »kodarji«, tiste na spodnjem pa »placarji«.

Nad vse zanimivo so imeli organizirano delo ob glavni riži. O tem pa drugič.

Savinjske

ROJENICE

Rojenicam na pot

Rodil se pesnik je
O naš Prešeren
Je pisal pesmice
Enkratne dogodivščine.
Največji ta je naš poet
In poznan po celem svet',
Ceni staro ga in mlado,
Enako vse ima ga rado.

Za osmi februar,
dobimo Rojenice v dar,
v spomin na našega poeta,
kulturni praznik se obeta.

Rozka Tkavc

Brez filozofiranja, tole razkopavanje pesniških vrtov ne rabi osladnih in komaj razumljivih zateženj. Jih življenje prinaša dovolj - in biti pesnik ali početi nekaj čemur bi lahko rekli pisanje pesmi, to popotovanja skozi zemeljski čas zagotovo ne olajša. Še bolj enostavno, kdo pa so vsi tili z spodaj podpisanim vred, da izpostavljajo svoja čutna nagnenja in gola izkustva na ogled? Tako se morebiti vpraša kakšen dušebrižnik, ki mu je delovna naloga, mogoče še to ne, z neumitimi prsti, brazdati po pričujoči poeziji, potem pa vesoljno oznaniti nepotrebnost takšnega početja. Ne lastnega vrtičkarstva, da se razumemo, ampak pisanje nekakšnih rim in nepovezanih prispevkov.

Uvodoma zapisana trditev o nefilozofiranju je trden namen. Avtorji, katere je mogoče brati v tokratnih rojenicah, so del povsem realnega sveta, vseh tegob in vsakršnih vsevedov navajeni, zato jim soliti pameti v tem primeru ni moja pravica. Celotna namena ni po takšnem početju, temu so tako ali tako zadolženi raznobarvni kopitarji, ki kaj več kot oznanjati cesarjeva nova oblačila ne zmorejo. Prešeren pa naj počiva v miru - tukaj in sedaj bi bila njegova kalvarija bridkejša od preživete. V tem pogledu smo Slovenci napredovali skoraj do težko slutenih razsežnosti.

Sam nisem nič boljši. Še slabši, zaradi zavedanja, zakaj peti on ne jenja. Pa smo spet pri pokojniku blagega spomina. Torej se dajmo poučiti pri njem tudi o ustvarjenem grlu. Boš pel pesem vrane, če so te rodili z grlom slavca?

Tako tudi naši, zgornjesavinjski pesniki, pojejo svojo vižo. Ravno dovolj je obrušena, da prenekateremu lajša takšne in drugačne napetosti, se poskuša dvigniti iznad okvirjev lastnega nastajanja in se prepušča hvaležnosti vsakršnega razgaljanja. Tudi nepotrebne, na trenutke, in če je treba avtorju v kljubovalnost celo zlonamerne. Vendar, mar ni slednje že del neke druge zgodbe. Že mogoče, samo, da še vedno govori o nas samih. Slovencih. Kot bi nam peklenščki neprestano tiščali ogledalo pred obraz. Poniglavi kakor smo, prepričani v razsežnosti lastnega egoja, iščemo v podobi sosedovo namesto lastno zavozženosti.

Biti pesnik je hudičeva nadloga. Toliko večja, če ustvarjaš v prostoru, kjer je namišljeno poznavanje drug drugega že skoraj obsedenost. Torej besedna prostitucija, pesem pa prepuščena na milost in nemilost nekemu, ki misli, da je z plačilom usluge ženski izplačal tudi njeno dušo. Primerjave bi lahko nizal v neskončno banalnost - vendar, brez uspeha. Pesnik ostaja javna lastnina, nihče ne investira vanj, nikomur ne povzroča skrbi, vsaj iskrenih ne, in vendar se vsi zaljšamo v njegovi senci. Menim, da tudi teh, ki tokrat objavljajo v Savinjskih rojenicah. O tistem, kaj je pesnik mislil... hotel povedati... komu namenja to ali ono misel... te stvari so prepuščene bolj ali manj dobronamernemu čitalcu.

Hvala avtorjem za njihov pogum. Pišite in v kolikor je mogoče celo objavljajte svoja dela. Tako kot Prešernov Apel, prisluhniti velja stroki in dobronamernosti dobrih ljudi. Zakaj sleherna pesem nosi sporočilnost dobrih ljudi. Seveda, z njo živeti ni več pesem... Breme, vendar samo naše, notranje ranljivo in navzven občutljivo... Večkrat trpka kot vesela danost... Vendar, nihče je ne more vzeti!

Edi Mavrič - Savinjecan
literarni urednik

Rozka Tkavc

NAŠE PLANINE

Najlepša roža vrh planin
je mili jezik materin.
V mladosti smo pisali si
spominsko knjigo - za spomin.

Na vrhu planine srečaš se,
veselo zaigra srce,
slovenski sliši se pozdrav,
ki odmeva prek dobrav.

Dva Jožeta, trije Francejlni
in že domača pesem se glasi,
privriska tudi Janez gor
in že je fantovski tu zbor.

Alt, sopran se že obeta,
ko pridruži se še Anka, Meta,
slovenska pesem zdaj odmeva,
radostno srce prekipeva.

Veselje, radost nas ne mine,
ko naše obiskujemo planine,
saj kdor je v srcu mlad,
je v dobri družbi vedno rad.

Radovan Šukalo

KRUH

Kruh je zlato,
pojej to vrednoto,
spoštuj ga s srcem in dušo,
me meči ga stran,
če ne, ga boš iskal zaman.

Srečen je tisti, ki ga ima,
Saj vrednejši je od zlata,
Spoštuj vsak kos kruha
In ne boš hodil po svetu praznega trebuha.

Milka Podlesnik

POMLAD SE JE VRNILA

V mojo deželo
se je vrnila pomlad,
z vso lepoto okrašena,
tam za mojim domom,
stara češnja v cvetju upogiba se.

O kako rad bi te videl,
rad bi te objel,
vso od sonca obsijano,
veter na lahno boža, ziblje te.

Ko se pomlad povrne,
v meni nekaj zgane se,
po tebi mati moja draga,
in moji prijatelji še.

O mati moja draga,
kako rad vrnil bi se jaz domov.
K tebi moja mati,
v dolino zeleno, cvetočo in duhtečo,
ki po pomladi že dehti.

SOLZA V OČEH

Žalost, solze,
vse je ranilo moje srce,
naenkrat kraj mi je tuj,
daj, daj spomine žalostne obuj,
tuj mi je sočlovek in skratka vse,
solza po licu spolzela je,
bolečina ubija me s hladno roko,
žejen bom moral čez vodo.

Ko sem zadnjič se smejal in pel,
tvoje srce v roki sem imel,
le kaj sem storil žalega,
da ostalo mi je le nekaj malega,
le spomin je še tu, ki pa bo zbledel,
nihče več ne bo vedel, da žalostiti sem se smel.

Hlad in praznina čepita nad mano,
le kdo mi bo stisnil prijateljsko roko,
kot sovražnik sam sebi se zdim,
in v temnem kotu čepim,
zakaj je vse to, se sprašujem,
ne vem zakaj moledujem.

Neznosna misel me žge,
žre me, žre in žrla me bo, dokler me ne požre,
le še spomin na njo je ostal,
na princesko, ki sem ji vse dal,
a usoda hotela je svoje,
kazen, je trpljenje moje,
vse v kozarcu vina se obrača,
vse, res vse se nazaj vrača.

Bojujem se s svojo vestjo pekočo,
mislim le na solzo vročo,
če bi lahko čas vrnil nazaj,
ugotovil bi, da sem pošast – zmaj.

Na meni bleda ženica sedi,
nekaj neslišnega v uho hrope mi,
oj, zakaj je vse to, je to kazen za vse,
zakaj misel spodbujaš me,
skozi teman predor grem,
grem in se nikamor ne ozrem.
Stojim na brvi življenja,
življenja kronanega z mnogo trpljenja.

V kotu sedim in ne vem kje se nahajam,
potihoma smrt in rojstvo spajam,
jokal bi se, samo jokaj,
le če bi pomagalo, bi glasno stokal,
a iz mene še glas ne gre,
če se sam ne žrem, pa življenje me razžre,
ne bojim se kapljice krvi,
a za druge mar mi ni.

Ne bi rad še zaspal,
rad bi se ponovno rodil, ponovno vstal,
joj mene, če čas ni sovražnik času,
boli me, a iz sebe ne bom iztisnil glasu,
kot podkev razžarjena,
smeh in slad sta umorjena.

Jože Hribernik ml. – Pepči **ČRNO V BELEM**

V vsakem je kriku košček tišine,
ta ga nagrize, da potlej prej mine.

V vsaki je zmagi kanček poraza,
ki strezni pijanega jaza.

V vsakem poljubu je skrit en ugriz,
bolečina in strah nesrečnih ljubezni repriz.

V vsakem je krogu skrit en kvadrat,
v vsakem razdajanju, draga, majhen je tat.

Jože Hribernik ml. – Pepči **FARNA CERKV'CA**

A še kaj pojejo,
od vinca norijo,
srce mi parajo,
tebe možijo.
Te ljubezni pač nisem pil,
tebi je nič razkril.

Zarad' drugega je b'la
polna farna cerkv'ca.
S težkim korakom
se vračam na grunt,
klobuk mi znoj pije,
v glavi poduk oštarije,
da bodo še dnevi,
da bodo noči,
ko bodem drugi najdražji nje dni.

Slavica Slapnik BESEDE

Tisto malo kar imam,
to ti dam, če slišiš,
zmoreš, če hočeš.
Darilo zate je, to je vse.

Odpri, trkam, čakam.
Sprejemam vse kar imaš.
V tebi je to kar želim,
ti si tisto, kar iščem.

Lepo je v objemu tebe,
nemir ne premaga ljubezni.
Le stopi proti meni,
gradiva mostove, sedaj!

To bo ostalo, živelo z nama.
Objemala svet bova skupaj,
ti zase, jaz zame, oba.
Življenje pa raslo bo in gorelo.

Slavica Slapnik LJUBEZEN

Je to tista beseda?
Toliko pove in tako široko objema.
Boža ti dušo in hkrati...
... ja, kri ti požene v obtok.

Čutiš, da živiš,
Pa čeprav boli, si v devetih nebesih.
Povzročča ekstazo,
Nebesa in je kot droga.

Omamlja te znova,
spremenila tvojo železno srajco.
A ni je nikoli preveč
Tako močna in nežna je.

Podariš jo nekomu,
Nič hudega, če je ne vrne nazaj.
Občutek resnice,
LJUBIM lahko, to je to.

Marija Rihter

Tudi ti si postal človek betona,
s polnimi pljuči segretega zraka
hladiš se v zakajenem bifeju,
kjer ledene kocke v kozarcu
plešejo svoj mrtvaški ples
ter nemo pojejo betonsko žalostinko.

Prezrl in pozabil si
na zelene trate, zelene gozdove
na hišo v orehovi senci.
Ne slišiš več zemlje
kako kliče po semenu.
Ne vidiš semena,
kako sili iz svoje lupine.
Valjaš se v segreti prevari.

Na oči ti lega barvna slepota.
Pa še kar trmasto vztrajaš.
Skril si se v siv tesen, koprenast
mestni plašč, ki te duši.

KLIC V SILI

Na bolne oči si nataknil
zlati okvir s črnimi stekli,
da prikriješ odsev bolne duše.

O človek, ozdravi svoj vid.
Spreglej...
Od sive sedanjosti do črne prihodnosti
nas loči le droben odtенок.
Na peronu je poslednji vlak,
ki te čaka,
ki še pelje v zelenje.
Odvrzi sivo lagodnost
nič več ne oklevaj.
Ne dopusti, da zeleni vlak
prazen odpelje v zgodovino.

Prisedi k meni...?
Za novo rojstvo je potreben par.

Mica Stakne

JESENSKI DAN

Na lep jesenski dan
v gozd na sprehod se podam,
nikjer ni tak' lepo,
kot v gozdu pod goro.

Mi listje šelesti,
mi tiho govori,
zakaj tako malokrat
ti prideš vasovat.

Gozd prav nič ne ve,
da jaz sem stara že,
da noge me bolijo
in sapa težka je.

Ker jesenske barve tak' lepe so,
zato jaz hodim pod goro,
da se miru naužijem
in srce spočijem.

Mogoče sem danes zadnjikrat
prišla v gozd jaz vasovat,
pa drevje mi govori in listje šelesti,
kar hodi ti še vasovat
in naše barve občudovat.

Marija Rihter

SPREMINJA SE

Prijatelj, ne morem drugače.
Povem ti,
da si kot kruh brez soli in kvasa.
Trd, neokusen.
Poskušam te prekvasiti.
Pa praviš,
naj ti ne solim pameti,
da konec dvajsetega stoletja
bodo preživeli le skorjasti in brez okusa.
Namesto kvasa, soli, bodo tablete?
Morda imaš vendar prav?
Vse se spreminja.

Vera Kumprej

PASTIRČEK

V gmajni zeleni pastirček je mlad
piščalke si rezal, lepo je igral,
čreda veselo se pasla mu je,
utrujen popotnik pri njem je obstal.

Kje se igranja ta fant je učil,
le kje melodije je lepe dobil,
vsakemu sežejo v dušo, v srce,
popotnik skrivaj si obriše solze.

V zibko so vile mu dale spomin,
pastirčka učile so ptice nad njim,
čredica družba njegova mu je,
on nima pohlepa kot drugi ljudje.

Njega ne tarejo hude skrbi,
popotnik odhaja še to mu želi:
«Piskaj in vriskaj dokler si otrok,
naj angel te čuva, pomaga ti bog!»

Zamenjal bi rad za en dan
s pastirčkom na gmajni zeleni,
otročstva zajel si v dlani,
le ptice bi pele ob meni.
Naj teče življenje naprej,
naj veter odnese skrbi,
spet rad bi en dan preživel
v samoti in stran od ljudi.

Marija Glušič

SLOMŠEK NAŠ VZORNIK

Pred mnogimi leti kmetija Slom je bila,
tam se nam Anton Martin Slomšek je rodil;
ta deček je na domačiji modro odraščal,
ko v šolo je odhajal, mnogo talentov je pokazal.

Bil v družini je prvi otrok
in oče ga je določil, da nadaljuje na Slomu njegov rod.
Mati umrla kmalu je,
tako se vse doma spremenilo je.

Oče se drugič poroči
in Slomšek mačeho dobi.
Smrt pobrala tudi je očeta,
da ni čakal stara leta.

A Slomšek šolo je nadaljeval,
da duhovnik je postal.
Materina želja se je izpolnila
in tudi očetova se je pozneje spremenila.

Anton Martin duhovnik je postal
in svoji rojstni hiši največjo slavo dal.
Slomšek je v znanju in krepostih tako napredoval,
da svojim je rojakom najvišji vzor postal.

Kjerkoli služboval je po naši domovini,
povsod za njim ostali hvaležni so spomini.
Veliko knjig napisal in pesmi zložil je,
da bi ljudje spoznali, kaj nam v srečo je.

Po božjem je načrtu lavantinski škof postal
in naš slovenski narod pred tujci varoval.
Kot škof je zdaj naredil ogromno za ljudi,
da časno in pa večno srečni bi bili.

Kot škof lavantiski je zmožel napor,
da sedež škofije je premestil v Maribor.
S prenosom sedeža škofije dosegel je to,
da Štajerska nikoli nemška ne bo!

Domovino in narod učil je ljubiti
in svojemu Stvarniku zvesto služiti.
Dal našemu narodu je omiko in čast,
s šolstvom skrbel za duhovno je rast.

Z besedo in zgledom je pokazal pravo pot,
da rešil bi naš narod nesreče in zablod.
Zato njegovim naukom zvesto sledimo,
da si večno radost pri Bogu pridobimo.

Če bi njegovih naukov zvesto držali se,
bi že na zemlji mogli lepo imeti se,
Mi pa pogosto radi vse delamo po svoje,
zato nam tudi včasih kakšna šiba poje.

Ko papež je razglasil Slomškovo svetost,
so nebesa podarila nebeško nam radost.
To srečo čakal naš je slovenski rod,
da blaženi Slomšek nas čuva povsod.

Slovenci zdaj Slomška vneto častimo
in mu s krepostnim življenjem sledimo!
On je učitelj naš, vzor in vodnik,
zdaj pa pri Bogu še naš priprošnik.

Za Slovence velika sreča je ta,
da narod naš svojega svetnika ima.
Kar storil je Slomšek na zemlji za nas,
naj večna mu bode zahvala in čast.

KOLENDAR

Koledar na steno smo pribili,
na njem prvi mesec januar leži,
mraz pritiska,
zunaj burja brije,
mi pa za pečjo
grejemo se vsi.
Sveti trije kralji so med nami.

Od sveče kane
je svečnica prišla.
Kratek je,
a še vedno mrzel
februar je mesec ta.

Zdaj narava se je prebudila,
sončni žarek sveti še topo.
Vsem ženam, materam, dekletom,
marca
fantje rožice podarijo,
ker praznik njihov je.

Lažem jaz,
lažeš ti,
lažemo zdaj vsi.
Vsi hitimo, se borimo,
ker april
mesec je laži.

Jablane, hruške,
vsak grm zacveti,
vrtnica v vrtu zadiši.
Ptice na drevesih žvrgolijo
ljubezen, srečo vsem želijo.
Med nas prišel je mesec maj,
mesec čas ljubezni.
Se mladi pari zbirajo,
z roko v roki po parku se sprehajajo.

Kmetje na travnik pohitijo
in si kose nabrusijo.
Trav kosit' se mudi,
da za zimo krma se dobi,
ker junij vroč postal si ti.

Julij mesec je počitka,
čas dopustov in užitka.
Zdaj na morje pohitimo,
se slane vode naužijmo,
zraven lepo barvo pridobimo.

Kdor koristil ni dopusta
to zadnji mesec je avgusta.
Vroč je,
topel kar se da,
zato turist v planine
ali na morje se poda,
da koristi še topel
mesec ta.

Šolska vrata zdaj so se odprla
in šolski zvonec september prebudi.
Učenci v šolo urno že hitijo,
da si novo znanje pridobijo.

Poljski pridelki se po kletih polnijo,
jabolčnik pa v sodih polni se.
Sladko vince po grlu se pretaka,
oktobra
grozdje dozorelo je.

Listje z drevja je odletelo,
padlo je na tla.
Zunaj mraz prišel je
spet pred vrata,
mrzel mesec
november postal je ta
in bela snežinka v vetru se že poigrava.

Zadnji listič je na koledarju,
mesec vseh zabav je ta.
Pride božič v novem letu,
že narava je v belempletu.
Vsi otroci se ga veselijo
in močno si ga želijo.
Tu Miklavž je in dedek Mraz,
veselje zdravje srečo Božiček nam prinaša,
zato decembra vedno polna nam je čaša.

Janez Mavrič
ZAUPAJMO
GOSPODU

Ne, moja ne skrbi me usoda,
do smrti bom že preživel,
še ptički v skrbi so gospoda,
pa ne bi za me poskrbel.

Za narod moj me pa skrbi,
ker v hudi je nadlogi,
oblast le zase še skrbi,
ljudje pa vse bolj ubogi.

Res za vse so krivi sami,
saj sami so volili
in niso tistega nad nami
prej za nasvet prosili.

Za tako prosimo oblast,
ki bo odpravila krivice,
oblast, ki nam bo v čast,
in vsakega spet vedro lice.

Janez Mavrič
ZAKAJ NAM PAMET
VSEM JE DANA

Pred mano, glej, je knjiga,
Botanika se imenuje.
Boš rekel: »Prava figa,
nič pametno se to ne čuje'.

A vendar knjigo ogledujem
in čudim se naravi,
prekrasne rože občudujem
in nič me stran ne spravi.

Načuditi se ni mogoče
vsej tej krasoti.
Vsak, razmišljat' hoče,
se v razmišljanju zaloti:

To knjigo, ki je le papir,
ljudje so naredili,
kako naj rožo, daj no mir,
kar brez delavca bi dobili ?!

Seveda rožo Bog je dal,
ki je prav vse ustvaril.
Da to bi vsak od nas spoznal,
nam pamet je podaril.

Janez Mavrič
O LASTNINJENJU

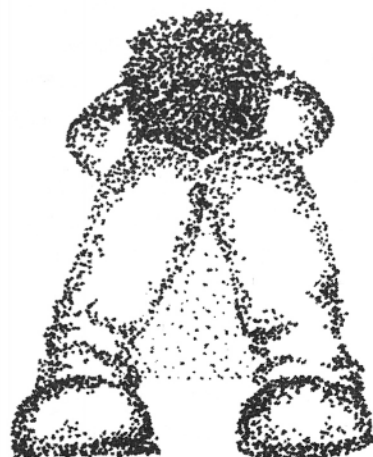
Goli smo na svet prišli in bosí,
nihče od nas ni nič imel,
pa vendar marsikdo zdaj nosi
stvari, ki jih res ne bi smel.

Zaslужil ni jih z delom lastnim,
ker bi sicer se ves zgarał,
dobil jih z »delom« je nečastnim,
ukradel jih, bi jaz dejal.

Od davna so ljudje se našli,
ki so si tuje prav želeli;
po njihovem so se le znašli,
po mojem pa so drugim vzeli.

A je od Mojzesa vsem znano,
da kraje Bog pač ne trpi.
Ker vse od njega nam je dano,
naj vse pošteno se deli.

Če kradeš, jemlješ, kar ni tvoje,
si le papirnati kristjan;
izgubil boš talente svoje,
ostali trud bo tvoj zaman.

Mica Stakne

ZVEZDE

Same svetle pike
na nebu zamigljajo,
ko se dan zgubi
za daljnimi gorami.

To so zvezde male,
ki se tam igrajo
gledajo na nas
kako se kaj imamo.

Zvezde dajte srečo
nam vsem zemljanom,
ki smo tukaj zbrani
in radi vas imamo.

Štefka Berlot

JOHANA

Tam za mizo še zarana
dremlje vsa družina zbrana,
živa je le Matk Johana.

To še deklica je mala,
na pogled zelo je zala,
v koraku je poskočna,
v besedi je odločna,
saj ji šepeta narava,
da resnica je to prava.

Venomer je dobre volje,
saj je njeno vse veselje,
na vprašanje zagonetno
zna odgovoriti fletno.

Če na primer iščeš klešče,
ona poduči te vešče:
"Pojdi buča na podstrešje,
tam za tramom je lamotje,
ki je vsemu v napotje,
skloni se in jih poberi!
Drugič daj jih na polico,
ki pred botrino je kšico."

Na kmetiji gospoduje,
vsaj živad jo obožuje,
na Matkovem je kraljica,
kot med hribi je Ojstrica.

Mica Stakne

DEKLICA

Kako si lepa ti deklica,
še v sanjah si mi pred očmi,
ne morem spati, ker mislim si,
da moja moraš biti ti.

A vse drugače se zgodi,
po svetu moram iti.
A ti ostala si doma
in izbrala drugega.

Zdaj tavam v življenju sam,
ne vem ne kod, ne kam,
ker misli k tebi mi hite
in roke objeti te želijo.

Naj bo tako, samo da srečna si,
to moje srce ti želi.
Le kdaj se spomni še na me,
saj vem, da si ljubila me.

Štefka Berlot

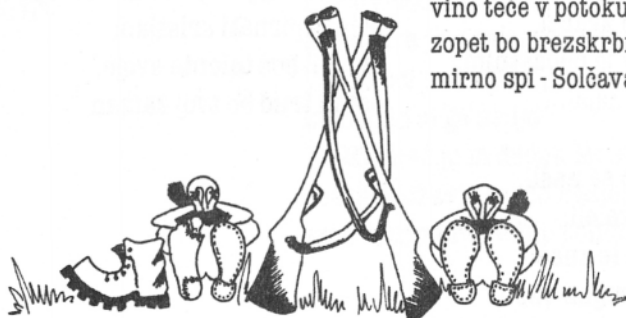
LOVEC

Tiho kakor lev v puščavi,
Domen plazi se v goščavi,
veja počí, jelen skoči,
Domnu solza se potoči.

A nehajmo žalovati,
medved se na pot priklati,
o zverina, ovčja smrt,
kmalu te bo srečal krt.

Ne okleva Domen lepi,
vanj upre pogled svoj srepi,
medved kvišku se postavi,
puška počí - in opravi.

Raja se v Matkovem kotu,
vino teče v potoku,
zopet bo brezskrbna paša,
mirno spi - Solčava naša!

Štefka Berlot
OGLAS

Rojenice so se zbrale
in ob zibki modrovale:
"Dete ubogo, dete malo,
kaj iz tebe bo nastalo?"

So po rodu pobrkljale,
te lastnosti v zibko dale:
"Kmet in lovec, to se šika,
takšna tukaj je omika."

Tu v gorah je težko delo,
skopa zemlja, košnja v bregu,
polovico leta v snegu,
to ne more biti v redu.
Še darov mu natrosimo,
da se staršem oddolžimo.

Naj ima telo stasito,
v njem pa srce plemenito.
Naj lepo pojo mu citre,
naj posluh ima enkratno,
glas njegov globok, šarmanten.
Naj mladenkam srca vnema,
le za eno se zavzema.
Kodrasta mu naj bo glava,
misel v nji pa vedno prava.

Kar se tukaj govorilo,
se je sčasoma zgodilo.
Na kmetiji dela pridno,
tu in tam že komandira,
vmes še malo diplomira,
a ženiti se - obira.

Tuhtat' zdaj ni več potrebno,
to je Klemen Matk osebno.
Že nergate - sama hvala,
kje je tu napaka mala?
To prepuščam ti - Solčava!

Meni, teti zaskrbljeni,
pa pustite oglas željeni:
"Kje premila si devica,
ki želiš postat' kmetica,
daj - premagaj vse zapreke
in ne bo ti žal na veke!"

Radovan Šukalo
TI SI BELA GOLOBICA

Ti bela golobica si,
moje srce v tvojih rokah leži.
Le ti skrivni ključ mojega srca imaš,
le ti mi ga lahko daš.
Poleti v nebo bela golobica,
poleti lahkotno kot drobcena ptica.
Tvoj spev le poslušal bi,
saj ob tebi srce mi zadrhti.
Le ti dišiš po vrtnicah cvetočih,
mimo tebe grem rok tresočih.
Nekoč, ko bom starejši in nekje drugje,
spomni se me,
spomni se fanta, ki ljubil te je.

Marija Rihter
PRETRGANA VRV

Iz tvojih nežnih besed
sem si spletla vrv.
Od zemlje do zvezd,
nad oblake sem jo pripela,
da tam našla bi luč
da našla bi ključ,
ki odpira temna vrata
tvoje ga srca.
In vendar se mi dozdeva,
da sem prišla prepozno,
da se predajam utvari,
ki me vrača na zemljo.
V naročje polaga mi pretrgano vrv.

Marija Jakop

MOJA DOLINA

Dolina ti moja, moj ljubljeni kraj,
med tvojim hribovjem življenja je raj.
Visoke planine tebi so v čast,
šumeči gozdovi tvoja so last.

Ko v jutranjem soncu zazre te oko,
nad tabo razpenja se plavo nebo,
a v srcu narave ti čutiš nemir,
zaklad svoj razdajaš, Savinje izvir.

Ti bistra Savinja, zrcalo doline,
po tebi drseli s splavi nekdam,
deroči valovi so časov spomini,
splavarju večerov življenja so slaj.

Kraljica doline si Raduha siva,
v tvoji lepoti roža se skriva
kot žamet je lepa, vsa očarljiva,
človeški je roki vedno vabljava.

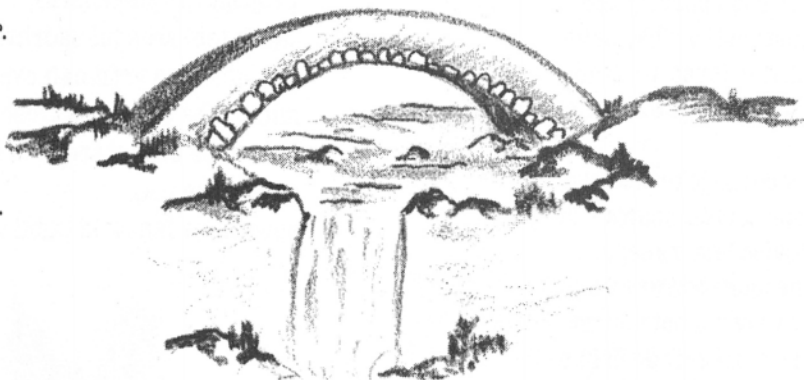
Ko zvon oglasi se iz te doline,
popotnike vabi v svoj božji hram,
ve, cerkvice bele, okras te doline,
z vami potuje čas zgodovine.

Boleči so nate moji spomini,
odkar mi po tujem še bije srce
tvojim lepotam jaz rad bi prisluhnil,
se v tebi spočilo bi moje srce.

Jože Vodušek

LOGARSKA

Med Savinjskimi gorami skrita,
najlepša alpska lepotica,
v davni le planincem znana,
sedaj pogosto obiskana.
Po tebi vsak se rad sprehaja,
saj prava si podoba raja.
Tišina, mir,
prelep izvir,
hladne čiste vode,
ki pozna sveta zablode.
Da vedno taka bi ostala,
prelepa Logarska dolina
in svetu dokazala,
da si odraz
božjega spomina.

Marija Bukovec

PESEM O GORNJEM GRADU

Je Gornji Grad en lep kraj,
je mestece kakor en raj,
so gore in doline
pa lepe hišice!
Tam sije lepo sončece,
na tiste zelene travnike,
tam lepe gladke so steze,
po njih pa fantič gre!
Izpod Črnivca izvira voda Dreta,
ta voda pa prav plitva je,
ki ljubijo jo vsi ljudje.
Tako končam jaz pesmico,
ki lepa je kot Gornji Grad,
še lepši je kot prstan zlat,
prelepi Gornji Grad.

Jože Vodušek
NOVO LETO

Pričakali smo ga.
Nekateri doma,
drugi v družbi zbrani,
eni v planini,
drugi v dolini.
S stiskom rok
in optimizmom
da bo srečno.
Pa ni ?!
Umrli že v tej noči
spet so nekateri,
ki nedolžni so bili.
Vojne zahtevale so žrtve.
Padli so za lepše dni?
Ali lepši dnevi bodo,
kdo nam jamči to?
O, da na zemljo
prišel bo nekdo,
ki mu nobeden kos ne bo
in ukazal bi tako:
»Mir naj na vsej zemlji bo!«
To tisti mir,
ki vsem ljudem
življenje lepo zagotovilo bo.
Naj bo človek črn,
bel, rumen ali rdeč,
naj ima v zaščito puško,
golo roko ali meč.
Vsak želi samo,
da v svobodi,
enakopravno živel bo.
Novo leto nam prinesi,
da bo res tako.

Marija Jakop
MOJA
NAJLJUBŠA POT

Lepše zame ni poti,
kakor moja pot do doma,
iz roda v rod korak hiti,
dokler pač človek roma.

Pogled z domače mi klopi,
v mogočno Raduho strmi,
spomine tihi mrak ogreva,
dokler se v noči ne izgubi.

Stoletni oreh v svojem čaru,
rodovom truda čas hladiš,
nas pozdravljaš, se poslavljaš,
tiho pesem za slovo šumiš.

Ti sreča kratka, dom moj dragi,
naj božje čuva te oko,
ljubezen znova naj rojeva
in rod pošten naj nudi ti roko.

Na poti tej ustavijo se le spomini,
na vse, ki so po njej odšli,
in tiha ve med njimi, ki več jih ni,
odšli so tja od koder ni nazaj poti.

Franc Rop

SVARILO TOLE VSAK NAJ ČUJE

Narava gubo naredi,
privabi solzo v oči,
kar v mladosti podari,
z leti vse nazaj dobi.

V last nam nikdar nič ne daje,
vse kar da, se vedno maje,
kot list na veji vsak živi
dokler ona to želi.

Naravo ljubil naj bi vsak,
učen naj je ali bedak,
bogati al' siromaki,
enkrat bo stan obeh enak.

Kar narava nam je dala,
počasi bo nazaj jemala,
pobrala nam bo čisto vse,
ko grob nad nami zagrne se.

Svarilo tole vsak naj čuje,
preveč na svetu tem ne snuje,
zave naj tega se prav vsak,
da v večnost stopi vsakdo nag.

Franc Rop

BOŽANSKO SI ZVEČER TI LEPA

Lepa si Ojstrica,
mogočna k nebu dvigaš se,
lepa si kakor devica,
kadar razgali nadržje.

Vsak te srečen občuduje,
lepote tvoje nikdar sit,
obličje skalno obožuje,
ko ga objame jutra svit.

Božansko si zvečer ti lepa,
ko te objame zarje žar
roke dan tu z nočjo si sklepa,
pogled je nate božji dar.

Lepe so zame vse planine,
ustvaril nam jih je Gospod,
ljubezen do njih nikdar ne mine,
dokler bo živel človeški rod.

Andreja Špeh

40 LET SKUPNE SREČE

V srečnem domu smo se zbrali,
da bi skupaj praznovali,
starša naša zdaj slavita,
okrogla sreča je odkrita.

2 x 20 srečnih let,
Bog vama dal je doživet',
naj vama še mnogo srečnih dni
zakonska zveza doživi.

Naša draga mati,
ko si nas vzgojila,
premnoge dni, še več noči,
ob naših posteljah bedela si.

V zimskem času,
na krušni peči smo sedeli,
z našim atom pesmice smo peli,
učili smo se za življenje
in že nas zgrabilo je hrepenenje.

Danes mi praznujemo,
v domačem krogu zbrani smo.
Saj srečnih 40 let,
dano bilo je staršem doživet.

2 x 20 srečnih let,
Bog vama dal je doživet',
naj vama še mnogo srečnih dni,
zakonska zveza doživi.

Slavica Slapnik

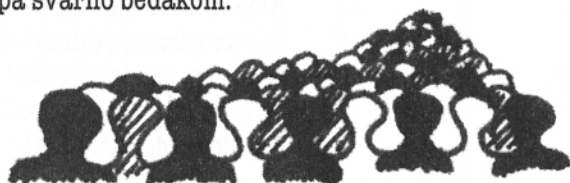
LJUDJE

Koliko jih je na tem svetu.
Vsak zase je edinstven zaklad.
Obrazi, ki nosijo svoja imena.
Življenja, ki iščejo pot brez trpljenja.

Vsak korak v prihodnost neznan je.
Spomini in sence zraven hite.
Spone trenutka, ki zdaj je,
Užitki le redkim puste.

Duše, ki iščejo sebe.
Včasih kot mrtve strmijo.
Nad sabo in svojo ujetostjo
Kričijo in jočejo kadar ne spijo.

Zorenje je pesem življenja.
Modrost naj bo vir hrepenenja.
Ljubezen vodilo korakom.
Smrt pa svarilo bedakom.

Milka Podlesnik

V ŽIVLJENJE MOJE PRIHAJA ŽE JESEN

Veter piha čez poljane,
k nam prihaja že jesen,
v srcu se nemir poraja,
izgublja sonce svoj sijaj.

Čar narave se spreminja,
rož'ce odcvetele so,
meni pa korak zastaja,
sonce kmalu bo zašlo.

V mislih večkrat se sprašujem,
kam mladost je moja šla,
šla je daleč čez poljane,
kmalu zima bo prišla.

Hladna jesen že prihaja,
veter piha čez polje,
v meni se nemir poraja,
zakaj prehitro mine vse.

Marija RIHTER

NE VEM, KAJ ČAS PRINESE

Zdaj hrepeneče duša mi prepeva,
v pričakovanju tega dneva,
ko bom uzrla sanjani obraz.

Poznana ognjena sla mi znova kri razvnama
in prav zato, kot razprti cvet razgalila
pred tabo davno bom molčanje.

Ne vem, kaj čutiš zdaj,
ko mladost že davno se v čas je izgubila
in najine obraze močno spremenila.

Pa zame več pomemben ni obraz,
zdaj šteje samo le ta kratek čas,
ki merijo ga nama dobre vile.

Vidim, čutim, da ob zmotah
se čas spreminja
iz tisočerihi ran bolečina izginja,
ker zopet hitim čez most ljubezni, hrepenenja.

Me boš ustavil, ponudil
svojo nežno, toplo dlan?
Odšla bi kam daleč,
tam, kjer nekoč sva že bila.

Tam rada s tabo
srečna bi zaspala,
sladke sanje večno pestovala.

Jože Rijavec

GRENKOBA

Ko stojiš na pragu odločitve
up prihodnosti se podira
in ne veš ne kod ne kam
ozri se nazaj
videl boš svoje delo
z katerega si živel
v katerem si izgubil del življenja.

Garal si kot črnc
za dobrobit koga
gotovo ne za sebe
saj nimaš nič kar da čar preteklosti.

Ali pa le
grenka izkušnja
dvajset let izgubljenega življenja
stoji za tabo
obljube lepšega jutri.

Laž na laž
so vodile tvoje življenje
na žuljih tvojih
peščica bogatih.

Opomin naslednjim rodovom
spomenik, ki nemo stoji
pa vendar prisluhni mu govori
dol z barvo krvi ta barva pošteno smrdi.

Skup stopim
za minulo delo se borimo
to je naše naš žulj.

Franc Rop

KAR TI USODA ZAPOVE

Nisem revež ne bogat,
bi kdo si mislil, da sem tat,
nisem kradel, varal ne,
ženske sem gledal z viška le.

Da bil sem plah za te stvari,
mi marsikatera govori,
zdaj ko je prepozno že,
je vsega zvrhano srce.

V srcu več prostora ni,
za to narava poskrbi,
pripelje v mirne te vode,
kjer želje vse se potope.

V mladosti mnogo je želja,
nikdar vsaka uslišana,
uslišane so tiste le,
k' terim usoda zapove.

Usoda je skrivnostna žena,
kot na svetu tem nobena,
nas vodi mimo vseh poti,
dokler ona si želi.

Kar ti usoda zapove,
se spreminjati ne sme,
saj tisto vse kar nam ni dano,
na drug naslov bo odposlano.

Marija Jakop

MATI ZEMLJA MOJA

Zemlja moja biti tvoj,
ljubezen v meni je velika,
čeprav si večkrat trud ti moj,
me znova delo tvoje mika.

Ko sonce že zlati gore,
jaz mir svoj najdem le ob tebi,
če tudi zgarane so roke,
z veseljem dan se tvoj začne.

A ko mi nekoč prišel bo čas,
ko mi življenja sila bo usahnila,
ljubezen moja ne zamre,
do zadnjega bom diha te ljubila,
takrat spokojno v tebi moje bo srce.

Pomlad kot tebe plug obrača,
si živ spomin mi na orača,
na njivi konj, nad njim gorjača,
takrat pa mati zemlja moja,
tebi sem bila gonjača.

Kdor v srečo nosil bo lepote tvoje,
ta ljubljen dedič bode zemlje moje,
kdor v tebi poln bo upanja in nad,
mu ti rodila bodeš stoteren sad.

Vera Kumprej

KAM TA SVET DRVI

Kam ta naš svet drvi?
Bi radi v Evropo prišli,
vsak zdaj trguje,
da kruh si kupuje,
čez hlebec domači ga ni!

V hlevu je čredica krav,
bik je v mesnici pristal,
vsa veterina
ostane brez čina,
čez bika domač'ga ga ni!

Žnidarjev dolgo ni več,
raztrgano vržeš v peč,
hodiš po modi,
zdaj vsi smo gospodi,
čez platno domače ga ni!

Klošarja vika žandar,
a njemu je figo to mar,
litrček vina,
mi daj domovina,
čez vince domače ga ni!

Naj si bo kmet ali berač,
delavec ponižnih plač,
vsi smo enaki,
in vsi smo bedaki
od nas pa država živi!

Jože Vodušek

SKUPNA JAGA

So jagri se dogovorili,
da skupno jago bi imeli,
se zbrala cela je družina,
bratovščina vsa zelena.
In lovski rog je že zapel,
skupni lov se je začel,
da pokalo je vse po čez,
pa odmevalo je tja čez les.
Eden jagrov je nesrečen bil,
šus med rebra je dobil.
Rogist takoj je vedet dal
in skupni lov se je končal.
Ves plen so skup' znosili,
zraven pa jagra položili
in poslali po zdravnika,
da ozdravil bi bolnika.
Doktor je začuden bil,
ko pregled je izvršil,
instrumente v torbo dal,
pa tako jim je dejal:
«Rana ni bila prehuda,
a morala ga bo prekriti gruda,
ker ste ga tako posrali,
da ste mu drobovje ven pobrali!»

Marko Slapnik

SPOZNANJE XIII.

Igraje pred menoj razpro širjave
svoj plašč, in zdi se vabijo vse tišje,
tišina se oglašča vedno bližje,
bogata kakor sočje mlade trave.

Naklonil si mi, o Gospod, spoznanje,
ki zanj sem prosil v temnih dneh samote.
Mar smem želeči tolikšne dobrote,
da z njim si mi podaril odpuščanje?

Ko zdel sem se ubog sam sebi potnik,
si me v naročju nosil čez puščave.
Na vodni poti se obrusi prodnik,

v neurju trdni bor spozna planjave,
po trudni poti neboljjeni blodnik
nazaj v domače vračam se dobrave.

Marko Slapnik

Ko čakam na zrelejši čas

Koliko knjig mi neprebranih
želi napolniti srce
in še vrstic nedokončanih
ostalo praznih je za me!?

Koliko trav nepokošenih
z veseljem sprejme moj korak
in kaj želja nepotešenih
oči uprtih je v oblak!?

Koliko misli ždi v tišini
in čaka na zrelejši čas!?
Semen obilo še v globini
kaleč posluša duše glas.

Vseh neprebranih knjig policam,
ki hranijo modrost sedaj
zahvalim se, in vsem vrsticam,
za up, da jih popišem kdaj.

O, vitkih trav namen pozdravljam,
da strto božajo srce,
od želj nesrečnih se poslavljam
z oblakom v prsih zroč v polje.

Izrekel vsemu bi zahvalo,
kar strpno čaka, da nekoč
bo v meni žlahtno kal pognalo;
sprejemal sad bom oberoč.

Ivan Vodušek

ZATISNI NOS, PA SE SMEJ

Pa poglejmo ta strašni vojni čas 2. svetovne vojne še z druge strani. Smrdelo je po požarih, po gorečih truplih.

Zgodba, ki vam jo nameravam zdajle povedati, se je zgodila v gradu Vrbovec v Nazarjah. Okupator je hotel zavarovati takratno žago in je ustanovil policijsko postajo, ki je dobila svoje prostore v graščini, v tistem traktu, ki teče vzporedno s Savinjo. Bili so to ozki prostori, ki so bili prehodno povezani, najbrž so bili namenjeni grajski služinčadi. Prva je bila kuhinja s kar precej velikim štedilnikom. Imenitna priložnost za samostojno gospodinjstvo majhne posadke, ki je štela samo 10 članov - rezervistov pri kakih 40 - 45 let starih možakarjev, ki pa so bili v mislih na svojih domovih.

Kuhinja je, lačna usta tudi, manjka pa kuharica. Hitro so jo našli. So trojici policajev, ki je odšla na lov za kuharico, kar radi povedali dobri ljudje, da je ena pri naši hiši. Bila je to moja teta Ančka, ki je ob začetku vojne izgubila zaposlitev, ker so ji gospodarja odpeljali v koncentracijsko taborišče. In so bili ti trije možakarji zelo zgovorni, prijazni in so jo pregovorili, da je ponudbo sprejela. Takega kuhanja je bila že vajena, saj je kuhala za delavce na parni žagi na prihovskih gmajnah (pod Arličovo hišo so še vidni temelji strojnice).

In je ponudbo sprejela, dobila delo, ki ga je imela rada. Toda morala bi se preseliti v graščino. Pa se je odločno uprla. Pri svoji sestri, moji mami, je imela na podstrešju skromno sobico, kjer se je prav dobro počutila. Ker se za preselitev ni dala pregovoriti, so ji dovolili stanovati na Prihovi, kakih 10 minut peš hoje stran. V temnih zgodnjih jutranjih in poznih večernih urah pa je tudi ni bilo strah, bila je korajžna ženska, ki je znala utišati tudi kakega tečnega pijanca.

Pa so bili vsi zadovoljni. Policaji so imeli kuharico, ki je skrbela za njihove želodce, teta pa solidno plačano delo, ki jo je veselijo po vrhu.

In se policajem ni kaj dosti ljubilo hoditi v patrolje, so se najraje držali blizu doma. Podnevi so se kdaj pa kdaj podali do kakšnega bližnjega kmeta, kjer so vohali priljubljeni "Apfelmost" pa kakšen štamperl "Schaps". Drugače so bili pa miroljubni, eden se je lotil celo izdelovanja krtač, da je svoji družini poslal kako marko več v daljno Prusijo.

A partizani so jim pokvarili to idilično življenje. Se je neke noči zahotelo, to idiliko prekiniti. Direktno na samo policijsko postajo niso napadli, pokalo in gorelo pa je okrog. In tulila je sirena, požar je bil, kurjač jo je aktiviral, sireno. In sirena je tulila, dokler ni pogorela vsa žagovina in je zmanjkalo pare.

In po tej strašni noči policaji še vsi celi, neprespani, preživeli so.

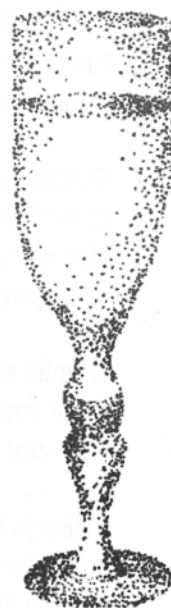
Življenje se je uravnalo v normalne tirnice, toda! Vihali so nosove, smrdelo je, toda kje? Niso odkrili vzroka, pravzaprav vzrok je bil znan, a lokacije niso našli.

In so po sili policaji spet odšli na "Apfelmost". Ker pa je teti le šlo preblizu pod nos, je sama začela iskati. In je našla. Ker ni bilo na stropu, ne na tleh, je pač vmes. Pa je odkrila. Pod vzglavnikom najdaljšega policista lepo zavite čudovito pobarvane dolge spodnje gate, še za nekaj časov, ko je nemška vojska ni uporabljala "Ersatz mitel".

Pa je bilo po tem odkritju vse zadovoljno. Smradu ni bilo več, teta ni povedala, kaj je našla in seveda pri kom, jaz pa sem tri zime nosil tiste imenitne gate. Tisti smrad sta odnesli Savinja in Dreta. Imenitno so me grele prestrašene gate.

Pa se nasmejmo spominom, če nas današnje vračanje v kapitalizem ne more in noče navdajati z mislijo in upanjem na boljše življenje.

Naj bo hec in zares. Tudi tako se da živeti!

ISSN 1408-127X
Savinjske rojenice

Uredil
Avtor risb
Tisk
Naklada
Izdajo omogočile

so priloga Savinjskih
novic
Edi Mavrič - Savinjčan
Ana
Grafika Gracer Celje
3000 izvodov
Občine Mozirje, Nazarje,
Gornji Grad, Ljubno in
Luče

Februar 2000

Kje so jezovi...?

Prav zanimiv je pogled v razne statistične podatke. V nekem poročilu vodnega gospodarstva je brati med drugim: »Danes torej objektov na in ob Savinji, Dreti in pritokih praktično ni več. Poglejmo v čas naših dedov, v leto 1918. Takrat je bilo na območju Ljubnega in Mozirja skupno 179 jezov, 190 žag venecijank, 107 mlinov, 10 kovačij, 6 usnjarn in 9 elektrarn. Vsi ti objekti so se z vodo napajali iz potokov in strug, za ribe še kako pomembnih. Danes ni ničesar...!«

Kaj k temu dodati? Le, da je temu res tako. Ni dolgo tega, ko je samo ob potoku Mlinščica izpod Golt stalo in delalo 13 mlinov. Danes je vse to le še zgodovina. Seveda je k takemu stanju doprinesel tehnični napredek, veliko pa tudi neupoštevanje starih vodnih pravic naših posestnikov po drugi vojni. Če k temu dodamo še stroge ukrepe zoper kmečke žage v času, ko so smele delati le »družbene« žage, postane stvar še jasnejša. Čas je pač naredil svoje. Res, današnji ni nič več romantičen, pa četudi za ceno uničevanja naše krajine, kamor so spadali tudi številni jezovi in razne vodne naprave. Preostane nam le ugotavljanje, poti nazaj pa seveda ni.

Benediktinski urbar

Eybancz Wybanczy (Juvanica je potok, ki teče skozi Juvanje, tolmači Orožen Janko.

An der Tayn Na Täynye (po Orožnovem tolmačenju gre za hribovski greben pri Juvanju)

Nicla,
Chunrat,
Vlrich
in še enkrat Vlrich.

In der Eben Na Rowny

Christian in der eben (po našem Kristijan v Ravni),
Martin Brezcl vunderm Ter (Orožen tolmači kot kmetijo Tiršek),
Michel zadonik, po Orožnovem Sadovnik,
Christan wodolnik, očitno gre za Vodovnika,
Nicla za lasczem,

Jacob Cozomornik, lahko bi brali tudi Kozomurnik,
Wulfing Rozzecz hinderm tor, po Orožnovem Zavratinik,
Jacob Osterschak, po Orožnovem Ojsteršek,
Peter im Schremsnik, po Orožnovem Čermežnik,
Mykusch in der Elmanicz, po Orožnovem Jermančnik,
Lippe tenet Nicusch, po Orožnovem Lipnik pod Terom.

Med graščino in podložniki

Nadaljujemo z razpravo zgodovinarja dr. Ferda Gestrina o gornjegrajski fevdalni posesti. Naj ponovimo, da je razprava bila objavljena v Kosovem zborniku 1952-53.

»Samostan najbrž že od svojega začetka ni imel pridvornega gospodarstva, temveč je zemljo oddajal kmetom v zakup pod določenimi pogoji. To je imelo za podložnike ugodne posledice glede na obliko zakupov. Pravno moremo na ozemlju gornjegrajskega gospostva razlikovati dvoje vrst zakupov; časovno omejeni ali dedni zakup. Položaj podložnika, ki je imel kmetijo v začasnem zakupu, je bil mnogo slabši od položaja onega z dednim zakupom.

Primeri časovno omejenih zakupov so bili na gornjegrajski posesti razmeroma maloštevilni. Od skupnega števila 981 v urbarju navedenih kmetij je imelo tako obliko zakupa okoli 11% podložnikov. Skoraj vsi podložniki z začasnim zakupom se v urbarju imenujejo »coloni conuentualium«. Bili so nastanjeni na novinah, s krčenjem gozda pridobljenih kmetijah in so plačevali dajatve predvsem v denarju. Običajno so bile dajatve v denarju zelo visoke in tak podložnik ni plačeval nič drugega. Malo je bilo takih, ki so dajali poleg cenzusa v denarju še male dajatve, zelo redki pa so bili oni, ki so odra-

jevali v naturalijah. Ta oblika zakupa je veljala vsaj za dobo obeh zakoncev. Oblike »svobodnega zakupa« (Freistift) v urbarju nisem zasledil.

Ogromno večino kmetij na gornjegrajskem zemljiškem gospostvu (okoli 89%) so imeli podložniki v dednem zakupu. Obe obliki dednega zakupa, po kupnem ali po grajskem pravu, sta bili močno razširjeni, čeprav je bil bolj pogost zakup po kupnem pravu. Kupnina je bila zelo visoka in je znašala blizu cele vrednosti kmetije, primščina pa je bila sorazmerno majhna. Podložniki so s to obliko zakupa morali dajati vse dajatve (velike in male) ter služnosti. V veliki meri so bile dajatve še naturalne, čeprav so bile deloma že spremenjene v denarne. Podložniki s tem zakupom so morali deloma še delati tlako ali pa so dajali denarno odškodnino zanjo. Posestnik take kmetije je le-to lahko prodal, vendar je moral dobiti za to dovoljenje zemljiškega gospoda in mu od izkupička dati kupni novce. Podložniki, ki so imeli zakup po grajskem pravu, so plačevali samo manjšo dajatev v denarju in male dajatve, niso pa imeli nikakih drugih služnosti. Primeri takih zakupov so bili, tako sodimo, predvsem v uradih Ljubenska gora, Luče in Solčava. Pri zakupu po grajskem pravu je podložnik imel pravico do prodaje kmetije proti neznatni pristojbini. Primere prodaje urbar večkrat nakazuje, vendar se iz samega teksta ne more presoditi, ali gre za posestnika z grajskim ali posestnika s kupnim pravom.

Točnejšo sliko o agrarnih odnosih tega časa, kakor tudi nadaljnega razvoja bi dobili, če bi primerjali urbarje poznejših dob, toda ti nam sedaj niso dostopni. V začetku 19. stoletja pa so bila že vsa kmečka posestva z redkimi izjemami lastninska.

Kresničke

Genij je človek, katerega otroci pomnijo dlje kot lastne očete.

Savinjčan

Iščemo stare fotografije

Na sliki sta Robnikova s Konjskega Vrha – Marija in Jože Kladnik. Posneta je bila leta 1900, posodila pa jo je Marija Kramer iz Konjskega Vrha 17.

KMETIJSKA
SVETOVALNA
SLUŽBA
SLOVENIJE

Ponovno o vračilu trošarine

Kot katastrska kultura za vračilo trošarine se upošteva podatek iz zemljiškega katastra in ne po dejanski rabi. Kot zemljišča v uporabi upravičenca se štejejo tudi zemljišča vzeta v najem, vendar je treba to dokazovati z najemno pogodbo.

Vložitev zahtevka

ravičenec račun.

Zahtevku mora biti taksiran v znesku 219 SIT.

Zahtevku mora biti obvezno priloženo **potrdilo o katastrskih kulturah**, ki ga dobite na davčnem uradu in fotokopija najemne pogodbe, če gre za najete površine.

31. marca 2000, računov ni potrebno prilagati.

Ker je Zakon o trošarinah v veljavi od 1. julija lanskega leta, se za vračilo za leto 1999 upošteva samo polovico normativne porabe in računi izdani po 1. juliju 1999.

Ko carinski organ ugotovi, da je

Čeprav sem o zahtevkih za vračilo trošarine za mineralno olje, ki ga za pogon kmetijske in gozdarske mehanizacije porabi fizična oseba, pisala že v lanskem letu, se mi zdi primerno, da sedaj, ko je nastopil čas vlaganja, znova opomnim na to možnost. Hkrati bi rada sporočila tudi nekaj dodatnih informacij o načinu vlaganja, ki smo jih v prejšnjem tednu prejeli na sedežu Carinarnice Celje.

Znesek trošarine, ki se lahko vrne, znaša **28,375 SIT/liter goriva.**

Upravičenci do vračila so fizične osebe (člani istega gospodinjstva), ki so imeli pred 1. januarjem leta, za katero se uveljavlja vračilo, skupaj v uporabi toliko zemljišč, da skupna normativna poraba znaša **vsaj 90 strojnih ur** (npr. 3,6 ha njiv, travnikov, pašnikov ali 9 ha gozda ali 1 ha njiv in 6,5 ha gozda ali kakršna koli druga kombinacija). Pravico lahko uveljavljajo vse kmetije, ne glede na njihov status v DDV.

Zahtevku se vlaga na **originalnem obrazcu**, ki je v treh izvodih in se imenuje "Zahtevku za vračilo trošarine za mineralno olje, ki ga za pogon kmetijske in gozdarske mehanizacije porabi fizična oseba". Obrazec mora biti v celoti in čitljivo izpolnjen, saj bo le tako denar lahko prispel na pravi račun oz. naslov. Podatki o površinah se preprišajo iz potrdila davčnega organa po skupinah in sicer na dve decimalni natančno. Vpišejo se količine porabljenega goriva, za katere ima up-

Če je v skupnem gospodinjstvu več upravičencev do vračila (solastniki), mora biti **priloženo podpisano pooblastilo** vseh polnoletnih članov, da soglašajo, da sme vlagatelj zahtevka samostojno uveljavljati vračilo.

Lastniki zemljišč, ki imajo stalno prebivališče na območju Zgornje Savinjske doline (ne glede na to, kje je zemljišče), pošljejo zahtevku na **Carinarnico Celje, Kidričeva 36, 3000 Celje.**

Zahtevki morajo biti **vloženi do**

zahtevku utemeljen, izda odločbo v obliki zaznamka na vseh treh izvodih (vpisan bo znesek, ki se odobri), od katerih potem enega vrne vlagatelj.

Vsi tisti, ki so v lanskem letu prijavili kotel za kuhanje žganja, morajo do 31. aprila letošnjega leta pri Carinarnici Celje vložiti obračun trošarine za vino in žganje za male proizvajalce (tudi za to obstojajo posebni obrazci).

Štefka Goltnik

Zakaj je prepovedano polivati gnojevko pozimi

Voda je vir življenja, toda na žalost se ljudje tega premalo zavedamo. S svojim bivanjem in dejavnostmi jo veliko preveč onesnažujemo. Poleg industrije, prometa in neočiščenih komunalnih odpadkov vodo v veliki meri onesnažuje kmetijstvo. Posledica današnjih načinov pridelovanja hrane je preveliko onesnaževanje naših potokov in rek z nitrati in fosfati. Pravno je urejeno področje gnojenja z Uredbo o vnosu nevarnih snovi in rastlinskih hranil v tla (Uradni list RS, št. 68, 29. nov. 1996).

Zakaj je prepovedano gnojenje z gnojevko ali gnojnico na tleh, prekritih s snežno odejo, na zamrznjenih tleh in na velikih strminah ter na kmetijskih površinah brez zelene odeje od 15. novembra do 15. februarja?

Zato, ker se v naštetih primerih hranilne snovi ne morejo porabiti in prevelika količina odteče v potoke, reke in podtalnico. S tem se dela dvojna škoda. Najprej so onesnažene vode, po drugi strani pa kmet del gnojil dobesedno zlije proč. Na

žalost je gnojenje v nepravem času stalna praksa nekaterih kmetov v naši dolini. Saj ni težko ugotoviti katerih, ker se že od daleč vidi in voha. Žal pa pristojne inšpekcijske službe ne ukrepajo. Morda jih bo spodbudil tale članek. Velja povedati, da so za kršenje zgoraj omenjene uredbe predpisane tudi denarne kazni.

Katere so najbolj pogoste napake pri gnojenju?

Pretirano gnojenje

Kmetje si hočejo na vsak način zagotoviti visok pridelek, zato na njivah, travnikih in vrtovih gnojijo preveč. V hlevskem gnoju ali kompostu so hranilne snovi vezane, v mineralnih gnojilih, gnojevki in gnojnici pa ne, zato padavine izperejo viške. Z uredbo je omejen letni vnos rastlinskih hranil z živinskimi gnojili (hlevski gnoj, gnojnica, gnojevka), ki ne sme presegati: 210 kg dušika na hektar, 120 kg fosforja na hektar in 300 kg kalija na hektar.

Gnojenje ob nepravem času

Polivanje z gnojevko na njivah pred jesen-

ske praho ali pozimi je dvojna škoda. Zmanjša se količina humusa v tleh, ker ga porabijo mikroorganizmi, hranilne snovi pa se izperejo.

Gola tla preko zime

Če ostajajo njive preko zime gole, se slabša struktura tal in se spirajo hranilne snovi. Zato poskrbimo za zeleno odejo na njivah jeseni in pozimi. Ta bo zatirala rast plevela, pomladi pa jo bomo zaorali kot zeleno gnojilo. Primerne rastline so gorjušica, facelija, grašica, grah in aleksandrijska detelja.

Tlačenje tal s težkimi stroji

Z zbitih tal se hranila izpirajo že na površini in po bližnji odtečejo v potoke. Zato varujemo tla pred zbitostjo, vozimo le po potrebi in ne v neprimernem vremenu.

Neurejeno skladiščenje gnoja

Na žalost pri pre mnogih kmetijah lahko opazimo, da je skladiščenje gnoja ali gnojevke neprimerno. Hranilne snovi iz neurejenih gnojišč ali starih gnojnih jam odteka naravnost v potoke in reke ali v kanalizacijo. Veliko preveč je kmetij, ki imajo premajhno jamo za tekoča gnojila (gnojevko, gnojnico). Zato so prisiljeni, da jo polivajo tudi v zimskem času. Edina rešitev je dovolj

velika jama za skladiščenje, ki tudi omogoča da gnojevka primerno dozori.

Zgoraj omenjena uredba tudi predpisuje, da je po petih letih po uveljavitvi te uredbe, to je do novembra leta 2001, potrebno uskladiti in skladno s predpisi o urejanju gnojišč in greznic urediti skladišča živalskih gnojil. To pomeni, da neurejeno skladiščenje gnoja še dve leti ne bo prekršek, po izteku petletnega roka novembra leta 2001 pa bodo lastniki neurejenih gnojišč lahko kaznovani. Petletni odlog izvrševanja odločbe je bil dan prav z namenom, da imajo lastniki čas za ureditev skladiščenja gnoja na svojem posestvu. Prepričan sem, da velika večina lastnikov s tem še ni seznanjena.

Časi gredo naprej in kot vsa druga področja je

tudi gnojenje pravno urejeno. Hočeš nočeš bo treba pri gnojenju ravnati skrbno kot predpisuje uredba, da ne bodo naše reke smrdele po gnojivki in da bodo hranilne snovi zares izkoriščene. Skrben gospodar bo gnojil manj, pa tisto ob pravem času, da bo kar najbolje izkoriščeno.

Morda ne bi kazalo pozabiti tudi na take "malenkosti", kot je čiščenje cistern za gnojevko v rekah in potokih. Čistite jih tako, da bo umazana voda tekla po travi in ne v vodo!

Zavedati se moramo dejstva, da za svoje čistejše okolje največ lahko storimo mi sami.

Lep pozdrav!

Zeleni Franček

Vir: Brošura A. Slabe: Kmetijstvo in voda, Zaveza za trajnostni razvoj. Ljubljana, 1997.

Uspešno obvladovanje lažjih bolezni (II)

V naši rubriki z nasveti vam predstavljamo zloženke, ki so prirejene po izvornih angleških zloženkah kraljevskega združenja splošnih zdravnikov (Royal College of General Practitioners), v prevodu in priredbi nekaj slovenskih strokovnjakov pa jih je izdala in založila Zdravniška zbornica Slovenije. Prosto so dostopne tudi na internetu na naslovu <http://www.rcgp.org.uk/>. Izdajo je sofinanciral Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije.

Spremembe vašega načina življenja

Način, kako živite, se odraža na vašem zdravju. Opustitev kajenja, prenehanje uživanja žganih pijač, redna telesna aktivnost, sposobnost sproščanja, izogibanje stresnim situacijam, izboljšanje prehrabnih navad, pravilna in uravnotežena prehrana z dovolj vitaminov, mineralov, balastnih snovi so spremembe v vašem načinu življenja, ki imajo velik in odločilen vpliv na vaše zdravje. Pogovorite se o tem z vašim osebnim zdravnikom.

Testi in preiskave

To so testi in preiskave, ki pomagajo preprečiti razvoj bolezni oziroma zaustaviti jih v zgodnjem stadiju, ko jih je veliko lažje in enostavneje zdraviti. Nekatere bolezni ne kažejo zgodnjih simptomov in enostavne preiskave v rednih intervalih lahko odkrijejo opozorilne znake. Te preiskave so: merjenje krvnega pritiska (dejavniki tveganja za srčni infarkt in možgansko kap), bris materničnega vratu (zgodnje odkrivanje raka na materničnem ustju), koledar cepljenja, samopregledovanje dojke, digitalni rektalni pregled pri moških nad 50 let.

Sorodniki bolnikov z glavkomom (zvišan intraokularni tlak) naj si redno merijo očesni pritisk, če so stari nad 40 let, prav tako naj si sorodniki bolnikov s sladkorno boleznijo redno kontrolirajo nivo krvnega sladkorja.

Nasveti po telefonu

Nasvet lahko dobite po telefonu, pokličite vašega zdravnika ali medicinsko sestro. Za nasvet zaradi sigurnosti pokličite ponoči ali ob vikendu v ambulanto za nujno medicinsko pomoč, če menite, da gre za nujno stanje.

Nekateri ljudje so nagnjeni k temu, da se ne menijo za simptome, ko se ne počutijo dobro. Ljudje, ki skrbijo za druge, starši z otroki, ljudje, ki skrbijo za bolne in invalide, so pogosto nagnjeni k malomarnemu odnosu do svojega zdravja. Nekateri starejši ljudje mislijo, da so bolezni in težave samo znaki starosti. Predvsem nekateri moški se ne menijo za opozorilne znake in ne gredo k zdravniku na pregled in po nasvet. Nasvet po telefonu ali obisk in pregled pri zdravniku vas pomiri ali zagotovi, da je bolezen odkrita zgodaj in zdravljenje pravočasno.

Opozorilni znaki

Naslednji opozorilni znaki vam povejo, da je nekaj narobe in da obiščite zdravnika takoj: izguba telesne teže za 3 kg ali več brez jasnega razloga, občutek žeje brez jasnega razloga, občutek utrujenosti in izčrpanosti brez jasnega razloga, kri v izpljunku, izbruhani, blatu, urinu, spremembe kožnih znamenj (spremembe barve, velikosti, srbenje ali krvavitev), hripavost, ki traja

več kot 3 tedne, slaba prebava, kolcanje, spahovanje, ki traja več kot 1 mesec pri ljudeh, starejših od 45 let, spremembe v dojkah in bradavicah: nejasne zatrdline, spremembe kože, izcedek iz bradavic, nejasna krvavitev ali izcedek iz nožnice.

Nevarni znaki

Pri otrocih naslednji simptomi pomenijo, da je potrebno obiskati zdravnika takoj: vijolično obarvani madeži, ki na pritisk ne pobledijo, otežkočeno dihanje in nezmožnost govoriti ali piti, bolečina pri vdihu, če je otrok zmeden, ne komunicira in ne reagira na dražljaj in na okolico, če otrok veliko bruha, če otrok ne more sedeti ali predkloniti glave.

Kako ravnati pri vročini

Povišana telesna temperatura pogosto spremlja lažje infekcije kot sta prehlad in gripa. Normalna telesna temperatura je 36,5 stopinj C. Ljudje vedo, da se ob vročini počutijo slabo, da se znojijo ali jih mrzi. Otroci so pordeli v obraz in so videti brezvoljni. Majhni otroci lahko izgledajo zelo zaspani in ne marajo jesti.

Vročina ali mrzlica pomenita, da se telo bori z infekcijo. Bolnik naj počiva, pije dovolj tekočin, bivalni prostor naj bo primerne temperature, z dovolj svežega zraka. Odrasli lahko vzamejo aspirin ali paracetamol tablete, otroci paracetamol sirup.

Nemudoma se posvetujte z zdravnikom, kadar ima bolnik temperaturo preko 40 stopinj C, ima trd vrat, ima krče in bruha, ali če otrok deluje brezvoljno, ima krče in je prizadet.

S čim napolniti vašo domačo lekarno:

Paracetamol sirup (za bolečino in vročino pri otrocih), aspirin ali paracetamol (za glavobol, prehlad, bolečino, mrzlico, vročino pri odraslih in mladostnikih), zdravila za izkašljevanje, antihistaminiki (za srbeč izpuščaj, pike insektov), antiseptična raztopina (za čiščenje ran), rehidracijska mešanica (ob driski in bruhanju), sterilne hidrofilne gaze (za čiščenje in sterilno pokritje ran), obliži različnih velikosti, elastični povoj (za zvin in poškodbe), pincete za izvlečenje tujkov, termometer za merjenje telesne temperature.

Vse to so koristna zdravila in pripomočki, ki jih imamo doma vedno pripravljene za primer lažje bolezni ali poškodbe. Posvetujte se z vašim zdravnikom in farmacevtom tudi o drugih zdravilih, ki so lahko uporabna doma. Pazite na pravilno doziranje pri otrocih, na datum uporabnosti, na hranjenje v primernem prostoru in izven dosega otrok.

**Priredil in prevedel
Franci Bečan, dr. med.**

ČASLES d.o.o. Mozirje

Odkupujemo hlodovino:

**smreke, jelke, bora,
macesna, hrasta,
jasena, javorja**

**TAKOJŠNJE
PLAČILO!**

**Informacije na telefon: 832-721
mobitel: 0609-649-751**

OBVESTILO

Koren Pavel s. p., Homec 26, RIS, preneha z dejavnostjo izdelava stenskih in talnih oblog in avtoprevoznitvo z dne 1. 5. 2000.

SKLAD REPUBLIKE SLOVENIJE ZA LJUBITELJSKE KULTURNE DEJAVNOSTI

Območna izpostava Mozirje ZGORNJA SAVINJSKA DOLINA

PROGRAM PRIREDITEV V MESECU KULTURE

OBMOČNO GLEDALIŠKO SREČANJE - FEBRUAR 2000

ŠMIHEL NAD MOZIRJEM

* sobota, 5. 2. 2000, ob 19. uri – osnovna šola Šmihel:

GOSPOSKA KMETIJA (Štefan Jark) v izvedbi KD Šmihel – premiera; režija: Anton Acman st.

MOZIRJE

* sobota, 12. 2. 2000, ob 17. uri – kulturni dom Mozirje:

REVIZOR (Igor Torkar) v izvedbi KD Gornji Grad – ponovitev; režija: Edi Mavrič - Savinjščan

* sobota, 26. 2. 2000, ob 19. uri – kulturni dom Mozirje:

TROJKA, TROJKICA (Alfonz Kumer) v izvedbi KD Mozirje – krstna izvedba; režija: Bert Savodnik

LEPA NJIVA PRI MOZIRJU

* sobota, 19. 2. 2000, ob 18. uri – osnovna šola Lepa Njiva:

NITI TAT NE MORE POŠTENO KRASTI (Dario Fo) v izvedbi KD Lepa Njiva – premiera; režija: Bert Savodnik

NOVA ŠTIFTA

* sobota, 26. 2. 2000, ob 19. uri – kulturni dom Nova Štifta:

A STE Ž' ČULI? (5 veselih zgodb) v izvedbi KD Nova Štifta – premiera; režija: Anica Stakne

REČICA OB SAVINJI

* nedelja, 27. 2. 2000, ob 15. uri – kulturni dom Rečica:

POGODBA (Ivan Česnik) v izvedbi KD Rečica – premiera; režija: Danica Senica

SKUPNI IN OBČINSKI PROGRAM - LUČE OB SAVINJI

KULTURNI DOM

- 6. 2. 2000, ob 15. uri:

Skupna območna prireditev POZDRAV PRAZNIKU

* podelitev priznanj za ljubiteljsko kulturo

* recital CANKAR MED NAMI (sodelovanje območnih kulturnih društev in Glasbene šole Nazarje); režija: Edi Mavrič - Savinjščan

- 13. 2. 2000, ob 15. uri:

Gledališka predstava REVIZOR (Igor Torkar) v izvedbi KD Gornji Grad – ponovitev; režija: Edi Mavrič - Savinjščan

- 18. 2. 2000, ob 12. uri:

Gledališka predstava SNEGULJIČICA (Piere Marie Fond'hurle) v izvedbi KD in OŠ Ljubno – ponovitev; režija: Lenka Kralj

- 26. 2. 2000, ob 18. uri:

Koncert VIVA LA MUSICA z gosti; zborovodja: Simona Moličnik-Šivic

SKUPNI IN OBČINSKI PROGRAM - LJUBNO OB SAVINJI

KULTURNI DOM

- 4. 2. 2000, ob 18. uri:

Občinska prireditev v pozdrav prazniku v izvedbi KD Ljubno in Glasbene šole Nazarje

- 13. 2. 2000, ob 16. uri:

Gledališka predstava GOSPOSKA KMETIJA (Štefan Jark) v izvedbi KD Šmihel – ponovitev; režija: Anton Acman st.

SKUPNI IN OBČINSKI PROGRAM - MOZIRJE

KULTURNI DOM MOZIRJE

- 1. 2. 2000, ob 19. uri:

Gostovanje Zvoneta Šeruge: POTI V NEZNANO - (Zavod za kulturo Mozirje)

- 8. 2. 2000, ob 18. uri:

Občinska prireditev v pozdrav prazniku v izvedbi območnih kulturnih društev in Glasbene šole Nazarje – ponovitev; režija: Edi Mavrič - Savinjščan

- 12. 2. 2000, ob 17. uri:

Gledališka predstava REVIZOR (Igor Torkar) v izvedbi KD Gornji

Grad – ponovitev; režija: Edi Mavrič - Savinjščan

- 26. 2. 2000, ob 19. uri:

Gledališka predstava TROJKA, TROJKICA (Alfonz Kumer) v izvedbi KD Mozirje - krstna izvedba; režija: Bert Savodnik

KNJIŽNICA IN GALERIJA MOZIRJE

- 11. 2. 2000, ob 18. uri:

Koncert glasbene delavnice OSMINKA

- 25. 2. 2000, ob 19. uri:

Literarni večer s Tonetom Pavčkom

REČICA OB SAVINJI - GRUŠOVLJE (kmečki turizem Semprimožnik)

- 5. 2. 2000, ob 9. uri:

Območno literarno srečanje članov KD SLAP in izobraževalna literarna delavnica

REČICA OB SAVINJI - KULTURNI DOM

- 11. 2. 2000, ob 19. uri:

Koncert harmonikarjev in učencev Daretata Atelška z gosti (orkester harmonikarjev premogovnika Velenje pod vodstvom Mira Klinca in Natalija Verboten)

- 27. 2. 2000, ob 15. uri:

Gledališka predstava POGODBA (Ivan Česnik) v izvedbi KD Rečica; režija: Danica Senica

ŠMIHEL NAD MOZIRJEM - OSNOVNA ŠOLA

- 5. 2. 2000, ob 19. uri:

Gledališka predstava GOSPOSKA KMETIJA (Štefan Jark) v izvedbi KD Šmihel – premiera; režija: Anton Acman st.

- 6. 2. 2000, ob 15. uri:

Gledališka predstava GOSPOSKA KMETIJA (Štefan Jark) v izvedbi KD Šmihel – ponovitev; režija: Anton Acman st.

LEPA NJIVA PRI MOZIRJU - OSNOVNA ŠOLA

- 19. 2. 2000, ob 18. uri:

Gledališka predstava NITI TAT NE MORE POŠTENO KRASTI (Dario Fo) v izvedbi KD Lepa Njiva – premiera; režiser: Bert Savodnik

- 20. 2. 2000, ob 15. uri:

Gledališka predstava NITI TAT NE MORE POŠTENO KRASTI (Dario Fo) v izvedbi KD Lepa Njiva – ponovitev; režiser: Bert Savodnik

SKUPNI IN OBČINSKI PROGRAM - GORNJI GRAD

KULTURNI DOM GORNJI GRAD

- 2. 3. 2000, ob 19. uri:

Predstavitve pesniške zbirke GLOBOČINE PROZORNOSTI avtorja Edija Mavriča – Savinjščana (v gostišču Pri Jošku)

- 26. 2. 2000, ob 19. uri:

Koncert Adija Smolarja

- 4. 3. 2000, ob 19. uri:

Gledališka predstava TROJKA, TROJKICA (Alfonz Kumer) v izvedbi KD Mozirje – ponovitev; režija: Bert Savodnik

KULTURNI DOM NOVA ŠTIFTA

- 26. 2. 2000, ob 19. uri:

Gledališka predstava A STE Ž' ČULI? (5 veselih zgodb) v izvedbi KD Nova Štifta – premiera; režija: Anica Stakne

- 27. 2. 2000, ob 15. uri:

Gledališka predstava A STE Ž' ČULI? (5 veselih zgodb) v izvedbi KD Nova Štifta – ponovitev; režija: Anica Stakne

KULTURNI DOM BOČNA

- 7. 2. 2000, ob 19. uri:

Koncert pevskih zborov KD Bočna z gosti

SKUPNI IN OBČINSKI PROGRAM - NAZARJE

DELAJSKI DOM NAZARJE

- 7. 2. 2000, ob 18. uri:

Občinski pozdrav prazniku v izvedbi KD Nazarje, Glasbene šole Nazarje in osnovne šole Nazarje

Marija Sodja Kladnik:

Nepal – lepa in revna dežela (3)

Prvi dan si skupaj z novimi prijatelji ogledamo še drugi dve kraljevi mesti katmandujske kotline. Najprej smo šli v opečnati Bhaktapur. Nenavadno mesto je to. Prekrasne stare stavbe in templji, večinoma zgrajeni iz navadne opeke. Vsaka stavba ima mojstrsko izrezljana lesena okna in vrata. Tu se kaže bogastvo srednjega veka. Kot da bi se čas ustavil, tako je vse ohranjeno. In zraven tudi strahotno zanemarjeno, marsikje so kupi umazanije, čudovite stare hiše propadajo sredi monsumske vlage.

Vrednost mesta se kaže tudi v tem, da je na Unescovem seznamu svetovne kulturne dediščine. V tem mestu so snemali znameniti film Mali Buda. Pa čeprav je to mesto in templji v njem hinduistično, ampak, saj gledalci nismo opazili razlike.

Drugo kraljevo mesto je Patan, ki je budističen in ena sama velika tržnica. Užitek je hoditi po njej, med prodajalci sadja, žive perutnine, rib, mesa, riža, ki je tako droban, da ga komaj prepoznamo, začimb in dišav v velikih vrečah in kdove česa še. Tudi tu so prav lepi srednjeveški templji. Budistična svetišča si lahko turisti ogledamo tudi znotraj, v hinduistična pa nimamo vstopa.

Vstopili smo v svetišče, kjer so ravno imeli neke vrste obred in sicer so ženske prinesle vsaka nekaj hrane: riža, sadja in raznih ocvrtih kolačkov in to polagale na velik pladenj. Menih je darove blagoslovil. Obredu darovanja bogovom pravijo puja. Osrednji prostor templja je pravokotno dvorišče, obdano z ozkim arkadnim hodnikom z lepo izrezljanimi stebri. Na sredini stoji Budin kip skrit v temni kapelici za širokimi zlatimi rešetkami. Ko vstopaš, moraš paziti pri vratih, ki so presneto nizka in kaj hitro dobiš krepko buško.

Popoldanske in večerne ure smo posvetili menjavi denarja in pa nakupom. Predvsem je bilo treba nabaviti protideževno opremo, saj se monsum očitno še ni poslovil in nas je vsak dan krepko namočil. S skupnimi močmi smo našli najcenejše in najboljše pelerine, pa tudi dežnik sem nabavila. Kajti monsum ni kakšen pohleven dežek, če se je ulilo, je padalo na moč in si bil v nekaj minutah pošteno premočen. V agenciji sem se tudi dogovorila za najem nosača.

Naslednji dan smo posvetili obiskom svetih krajev. Ljudje v Nepalju so zelo verni, dan vsake družine se začne tako, da gre najpogosteje mama do bližnje kapelice, ki je v vsaki ulici, tja na zelenem listu nese majhen dar božanstvu in blagoslovi rdeče barvilo ter cvetne listke. Z barvilom vsem družinskim članom naredi na čelo rdeče znamenje – tiko, ki je simbol božje navzočnosti. V lase pa jim posuje cvetne listke žametnice ali ognjiča. V Nepalju živi največ hinduistov, zlasti v nižjih predelih. V goratih delih pa živijo budisti.

Obe veri se prepletata med seboj, imata celo nekatere skupne bogove. Verniki so izredno strpni med seboj na podlagi načela, da so vse vere prave. Dostikrat stojijo templji in samostani obeh ver skupaj ali pa oboji verniki uporabljajo ista svetišča in kapelice. Najprej smo se povzpeli v opičji tempelj, na Svajambunath, ki je eden najbolj svetih budističnih krajev v Nepalju. Velikanska stupa se dviga v nebo na griču sredi Katmanduja, neizprosne Budine oči gledajo obiskovalce in molilne zastavice trepetajo v vetru in prosijo božje milosti.

Opice so svete živali. Očitno se svoje nedotakljivosti dobro zavedajo in so zavzele hrib, drevesne kroš-

nje se kar potresavajo od njihovega skakanja. Če kateri prideš preblizu, začne svarilno pihati, lahko te pa tudi precej nemilo opraska. Okrog svetišča je več budističnih samostanov, kjer živi precej Tibetancev. Zanimanje mi zbudi spomenik s prošnjo za mir v svetu. Nenavadno, Tibetanci, ki so pobegnili iz Tibeta zaradi kitajske zasedbe in imajo sami veliko težav, posvetijo veliko svojega časa prošnjam za svetovni mir. Celoten kompleks je zelen otok sredi velikanskega mravljišča, Katmanduja.

Ogledamo si še drugo pomembno budistično svetišče, Bodnath stupo. Kot v vseh budističnih svetiščih je tudi tu izjemno čisto, pometeno, ogromna bela stupa se dviga sredi molilnih zastavic in spet Budine stroge oči, okrog in okrog pa je vzdanih neskončno veliko molilnih mlinčkov, valjev, na katerih so zapisane molitve. Ko ga vernik zavrti, s tem pomoli. Opazujem menihe v temnordečih haljah, ki zamaknjeno hodijo ob zidu in vrtijo mlinčke. V rokah nosijo nekakšne rožne vence iz oreščkov nekega drevesa in molijo.

V bližnji stupi stoji tovarna znamenitih tibetanskih preprog. Odkar so Kitajci zavzeli Tibet, je mnogo Tibetancev pribežalo v Nepal, kjer jih kljub revščini in gosti naseljenosti prijazno sprejemajo. Tako so nastala cela nova naselja in Tibetanci so kot zelo podjetni ljudje prinesli s seboj tudi znanje izdelovanja čudovitih preprog. Tako je postalo izdelovanje preprog pomembna gospodarska veja.

Tovarna ni taka tovarna kot jih poznamo pri nas, ampak je to velik prostor, na začetku nekaj žensk na kolovratih prede volno. Večino prostora zavzemajo okvirji, kjer so napete niti in ženske po dve in dve neumorno vozljajo preproge, vozle za vozlom, vzorec imajo na plakatu poleg sebe. V oči mi je padel napis ob imenu tovarne, da tukaj ne delajo otroci. Kajti zaradi revščine morajo v Nepalju otroci delati. Velikokrat jih lastniki delavnic in tovarn neusmiljeno izkoriščajo. Otroško delo je uradno prepovedano in tudi različne mednarodne organizacije se borijo proti izkoriščanju otrok.

Obiskali smo tudi zelo nenavadno hinduistično svetišče ležečega Višnuja, najvišjega hidujskega božanstva, v vasi Budhanilkanta. Ogromni Višnujev kip leži sredi vode svetega izvira na zviti kači velikanki. Vendar pa si ob obisku hindujskih svetišč razičarano, kajti prav hudo umazana in zanemarjena so. Tako je sveta voda skoraj črna in polna smeti. Vendar to ne moti vernikov, ki zvesto prihajajo in prinašajo svoje darove. Naprej smo se odpeljali v Pašupatinath, najbolj svet hindujski kraj. To je ogromen kompleks svetišč, ki so zgrajena na bregovih svete reke Bagmati.

Že od daleč nas pozdravi čuden vonj v zraku. Kmalu vidimo, od kod prihaja. Na bregovih svete reke so posebni pomoli, kjer se opravljajo pogre-

bi. Za dušo umrlega hindujca je najbolje poskrbljeno, če se telo zažge na grmadi in se pepel stresa v vode svete reke. Vidimo v belo tkanino zavite pokojnike, posute z barvilom in rožnimi listki. Za vsak pogreb je potrebno pripraviti veliko grmado. Nanjo položijo pokojnega, ga pokrijejo s slamo. Ko grmada gori, ji dodajajo parafin in dišave, pogrebci pa sedijo zraven in mirno spremljajo dogajanje.

Smrt je za vzhodnjake normalen zaključek življenja, veliko manj se žalostijo kot pri nas, saj je po njihovi veri vsakemu namenjeno več življenj in se človeška duša slejkoprej spet reinkarnira v novo živo bitje. Tako je konec nekega življenja pravzaprav začetek novega. Barva žalosti je bela.

Preko mosta nad sveto reko se povzpem po širokem stopnišču na hrib, kjer so nova in nova svetišča in kapelice. Hinduistična svetišča so umetniško veliko bolj izdelana kot preprosta in asketska budistična. Nastajala so v srednjem veku in večinoma izklesana v kamnu. Kapelice so posvečene bogu Šivi, ki nastopa kot Pašupatinati, zavetnik živali. Spoznaš jih po svetem biku, ki je nosil šivo na njegovih številnih potovanjih in ga čaka pred vrati. Najsvejši del je mali okrogli oltarček sredi kapelice, kamor polagajo verniki svoje darove. Vsak oltarček varuje sveta kača.

Okrog svetišč je veliko starih, debelih dreves, ki so sveta prav tako kot njihovi prebivalci, opice, ki jih je tudi tukaj veliko. Nekateri ljudje v svetiščih tudi živijo. Stalni prebivalci kapelic so sadhuji, sveti možje v oranžnih ali rumenih haljah, ki so zapustili posvetno življenje in zdaj živijo za molitev. Vsak ima pločevinasto skledico ali kanglico, vanjo jim verniki vsipajo riža in tako se sveti mož preživlja. Od turistov pa dobijo kakšno rupijo za fotografiranje.

Uživam ob prekrasnih detajlih izklesanih v kamnu. Zvonovi so obešeni nizko, da lahko pozvoniš z roko. V vlažnih kottičkih kapelic opazim ljubo znanko, drobno praproto venerine laske. Ko jo pogledam malo bližje, pa se mi naježi koža, male temnosive pijavke opazim na njej. Lidži jim pravijo v Nepalju in v času monsuma znajo biti prav zoprne, saj ti zlezejo po čevlju na nogo in se prisesajo na kožo, pijejo kri in se jih prav težko znebiš.

Pri povratku opazim, da so sveti biki pred šivinimi kapelicami prav realistično izdelani, vsakemu med zadnjimi nogami v beli svet gledajo velika moda in vsaka so drugačne oblike. To me spravi v dobro voljo. V Nepalju ni strogih meja med posvečenim in posvetnim. Malo nižje ob reki se sušijo veliki kupi žita, še naprej že v sveti reki perejo perilo in pomivajo posodo. Zvečer pripravim nahrbtnik za pohod okrog Annapurn, ki je najpomembnejši del potovanja.

(se nadaljuje)

Kaj je zate KULTURA? To vprašanje je bilo zastavljeno učencem na OŠ Nazarje. Anke-to sta izvedli ANA PLANOVŠEK in NATALIJA LIVK iz Nazarij. Ana in Natalija bosta odslej pomagali Bobenčku pri nastajanju vsebine.

Kultura je zelo širok pojem. V leksikonu piše, da ima beseda pet pomenov: 1. celota vseh (materialnih in nematerialnih) pridobitev človeštva na določeni razvojni stopnji; 2. področje človekovega predvsem umskega delovanja (filmska, glasbena k. itd); 3. omika, obvladanje splošnih veljavnih pravil pri vedenju in ravnanju; 4. gojenje rastlin; 5. gojišče bakterij celic, tkiv, organov. Pomen kulture pod številko tri je anketiranim očitno najbolj poznan.

Pa pogledjmo od bliže besedi-co omika. Za večino ljudi ta beseda označuje vljudnost ali lepo vedenje in včasih še izobraženost. Toda namen vljudnosti je, da se izogneš temu, da prizadeneš čustva drugih ljudi. Iz izkušenj pa veš, da lahko prizadeneš nekoga tudi nenamerno. Pa še nekaj. Tudi prizadeti nekoga ob pravem času na prav način je lahko dobro dejanje. Tako lahko rečemo, da je omika vedno povezana z zavestnimi namerami – zavedanjem, ne pa z prizadetostjo drugih. Torej: veliko omike v tem in naslednjem mesecu, pa še v naslednjih mesecih ne pozabi nanjo. Čao!

Kultura je:

- da ne pljuvaš
- da ne onesnažuješ okolja
- da ne mečeš smeti v reko
- da se lepo obnašaš

Kristina Martinovič, 1. razred

Ob besedi kultura, se spomnim na vljudnost do učiteljev, lepo vedenje in spoštovanje do starejših.

Beno Kokovnik, 1. a razred

Kultura je:

- da se lepo obnašamo
- da smo prijazni
- da med jedjo ne cmokamo
- da se ne tepemo
- da se znamo v kulturnih ustanovah lepo obnašati
- da nismo glasni
- da vikamo starejše
- da ne segamo v besedo
- da upoštevamo bonton

Pod kulturo pa spadajo tudi kulturni dnevi in kulturni delavci (pesniki, pisatelji...).

2. b (skupno)

Kultura je:

- da se lepo obnašamo
- da ne pljuvamo pred vsemi
- da pozdravljamo
- da se ne odgovarjamo
- da se lepo obnašamo, še posebno v kulturnih ustanovah
- da si ogledamo različne predstave
- da ne žvižgamo in ne segamo v besedo

2. a (skupno)

Kultura je širokega pomena. Pomeni lepo vedenje pri mizi, značilni so kulturni dogodki in prireditve.

Domen Orosel, 3 razred

Kultura je zame, da pomagam doma, da mečem pa-

pirčke v koš, da ne uničujem okolja. Kultura pa je zame tudi, da se lepo obnašamo, da hodimo na kulturne predstave ter da redno delamo domače naloge.

Niko Poljanšek, 3. razred

Kultura so zame kulturni prazniki ter lepo obnašanje.

Pia Pogorelčnik, 4. razred

Kultura je zame, da hodiš na predstave, da spoštuješ državne praznike... Kultura pa lahko pomeni tudi lepo

obnašanje in prijazen odnos do starejših ljudi. Da se jim, na primer ne odgovarjaš, da jim na polnem avtobusu odstopiš sedež, jih pozdravljaš in si z njimi prijazen.

Klavdija Krivec, 5. a razred

Zame je kultura lepo obnašanje, da pozdravljaš starejše ljudi, da pomagam vsem ljudem, ki so v stiski.

Nataša Žerovnik, 5. b razred

Značilnosti kulture so kulturni dnevi, kulturne prireditve, kulturno vedenje, vedenje starosti primerno.

Manica Napotnik, 5. a razred

Kultura je zame obiskovanje kulturnih prireditev, kulturno vedenje.

Rok Goltnik, 5. b razred

Kulturno je, da starejšim na polnem avtobusu odstopiš sedež in se do njih vedeš spoštljivo.

Tina Mikek, 6. b razred

Ob besedi kultura najprej pomislim na kulturne prireditve. H kulturi pa spada tudi kulturno obnašanje, da se ne kregamo, da ne uničujemo kulturnih ustanov, da odrasle pozdravljamo, jim ne jezikamo in jim pomagamo. Seveda pa moramo upoštevati in ubogati tudi učiteljice, kar je tudi kulturno.

Ana Žagar, 6. a razred

Zame je kulturno lepo vedenje, primerno obnašanje na kulturnih prireditvah, v javnosti, vljudnost do starejših.

Manja Hren, 7. razred

Kultura je lepo vedenje do sočloveka, da nisi neramen, značilne so kulturne stavbe, ki jih ne smemo uničevati.

Tina Srčič, 7. razred

Zame je kultura urejena civilizacija, bonton, upoštevanje raznih pravil, da se ne norčuješ iz starejših ali tistih, ki so drugačni od nas.

Nataša Šumečnik, 7. razred

Kultura je zelo širok pojem, ki lahko pomeni lepo obnašanje pri jedi, obiskovanje raznih slovesnih predstav, pa tja do raznih šeg in navad različnih ljudstev, krajev, držav...

Daliborka Garič, 8. a razred

Kultura je zame predvsem lepo obnašanje, na primer pri mizi, v šoli, v gledališču.... Človek, ki se zanima za kulturo obiskuje razne kulturne prireditve in to je tudi del kulture.

Denis Hren, 8. a razred

Mojo Deželo so napadli Turki

Sem cesar Ludvik III. Moje cesarstvo je zelo veliko in lepo, zato se ga je hotel polastiti že marsikateri nepridiprav. Tako ga je »zavohal« tudi naduti in krvoločni sultan. S svojo vojsko je prišel nad mojo deželo. Vedel sem, da s turško vojsko ni dobro »česenj zobati«, zato sem se odločil, da grem k sultanu na mirovni pogovor. Kljub temu da sem mu ponudil bajno vsoto denarja, če gre mirno iz naše dežele, se je na vsak način želel bojevati. Prepričeval sem ga, mu natvezil različne laži, ter ga dražil, da imam več vojščakov kot on in da so neprimerno močnejši. Kot bi ga z iglo zbedel v zadnjico je poskočil in zavpil: »Pripelji najmočnejšega vojščaka, ki se bo boril s Turkom.« Za trenutek se mi je odvalil kamen od srca, čeprav me je hkrati tudi že skrbelo, kje bom dobil takega vojščaka. Dal sem razpisati nagrado za tistega, ki bi si upal spopasti s Turkom in ga tudi premagati. Skoraj sem že obupal, saj se sprva ni javil nihče.

Pa mi je nekega večera služabnik privedel drobnega in bledikavega fantiča z imenom Peter Klepec. Povedal mi je, da se je pripraviljen spopasti s Turkom. Na ves glas sem se mu nasmejal, čeprav mi v resnici ni bilo do smeha. Peter pa je prijel v roke podkve in jih zdrobil kot za šalo. Začelo se mi je vračati upanje.

Kar naslednji dan je prišlo do dvoboja. Turek se je začel krohovati, ko je zagledal Petra Klepeca. Toda fant je hitro prijel Turka za roko in mu jo odrgal. Z drugo roko pa ga je mahnil tako silovito, da je le-ta obležal mrtev. Pometel je še z ostalimi Turki, ki so navallili nanj. Boj je bil tako končan v nekaj minutah. Sedaj v mojem cesarstvu brezskrbno živimo, saj si Turki ne upajo več k nam.

V vlogi cesarja Marko Brinjavc, 5.b OŠ Mozirje

PESEM O SRAMOTILNEM KAMNU

*Na Rečici en poseben kamen stoji,
da nas spominja na stare dni.*

Je velik in težak,

Ga ne more vzdigniti niti silak.

Temu kamnu Sramotilni je ime,

Na stare čase spominja krajane vse.

So nanj privezali falote razne,

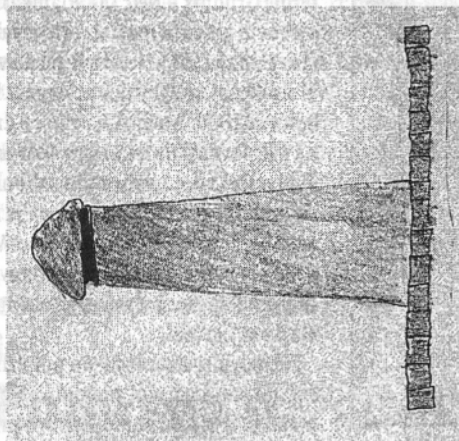
Ki špičili so lumparije neprijazne.

So bili privezani kakšen dan na ogled,

Da bi se od sramu spravili v red.

Danes nanj nihče privezan ni,

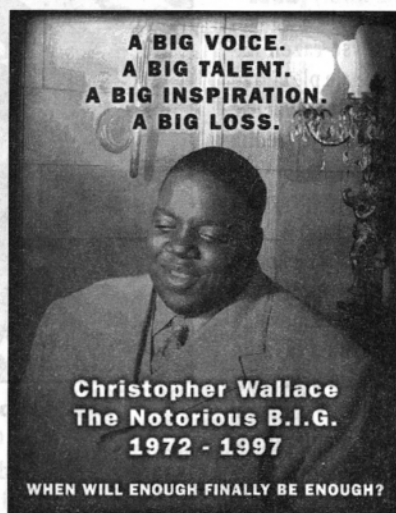
ker za red policija poskrbi.

Vasja Fužir, 4. razred, OŠ Rečica ob Savinji

Ej!

V Slovenijo prihaja ena redkih legend rock glasbe, ki je še danes aktivna, skupina YES. Člani skupine so še vedno obrnjeni v smer progresivnega rock zvoka 70-tih. Njihov vpliv je še kako opazen tudi v popularni glasbi. Na tržišču je kratek čas že tudi novi album z naslovom »The Ladder« z enaistimi novimi skladbami. V Ljubljano prihajajo 20. marca.

Izšel je tretji album velike rap zvezde NOTORIOUS B.I.G. z naslovom »Born Again«. Čeprav Notoriusa ni več med živimi je poleg 2 Paca ostal velika zvezda, ki privlači ogromno pozornosti tudi po smrti. Na njegovem novem albumu gostuje sama smetana r'n'b in rap svetovne produkcije: Puff Daddy, Busta Rhymes, Lauren Hill, DMX,

Nas, Method Man&Redman, Lil' Kim in veliko drugih. Takoj po izidu je zavzel prvo mesto ameriške top lestvice albumov!

Na vrh domačih lestvic so se povzpeli člani skupine MAMBO KINGS z atraktivno »Preveč je lepih deklet«. Narejena je v stilu velikega hita Lou Bege in je kar klicala po tem, da osoji poslušalce. Mambo Kings so skupina, ki je na glasbenem prizorišču sicer že precej časa, kar pet let. Poznajo jo predvsem tisti, ki obiskujete slovensko primorje, saj so tamkajšnji stalni band. Znani so tudi po svojih specifično latino ritmih. Pred časom so se odločili za sodelovanje z ekipo Dee Jay Time in obrodilo je sadove. Skladba »Preveč je lepih deklet« je izšla na »Belem Albumu 5«, pripravljajo pa že naslednjo skladbo, ki bo izšla na naslednjem »Belem Albumu«.

Na naših radijskih postajah pa je zadnji mesec pogosto predvajana pesem »Tu je moj dom«, ki jo izvajata WERNER in MARJAN ZGONC. Skladba je zanimiva zaradi kombinacije glasov, saj je Marjan Zgonc šolan pevec in z lahkoto zapoje tudi marsikatero arijo. Duet je nastal po tem, ko je Werner poklical Zgonca in ga povprašal, če bi želel sodelovati. In tako je nastal »Tu je moj dom«. Nastopila sta že v oddaji »Zoom« v Mariboru, vidite pa jih lahko tudi na vseh Wernerjevih koncertih.

Odprto prvenstvo v lednem plezanju

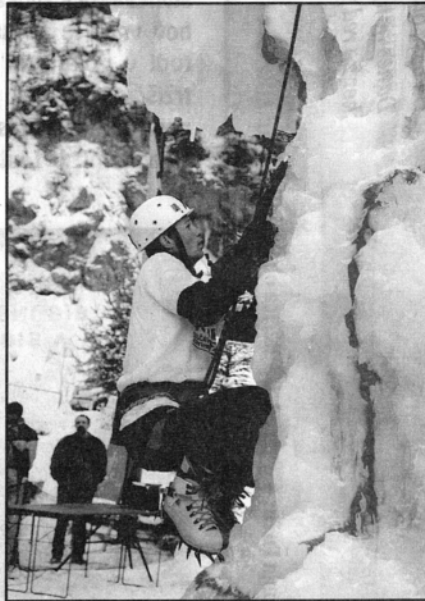
Ice extreme Solčava 2000

Solčavski alpinisti Andrej Grudnik, Tone Pavlič in Cene Roban so decembra lani pod okriljem Turističnega društva Solčava in ob pomoči občanov ter kolegov alpinistov postavili atraktivno kockasto ledno mojstrovino, ki je drugi tovrstni objekt v Evropi namenjen lednemu plezanju. V soboto in nedeljo, 22. in 23. januarja, so pripravili odprto prvenstvo v lednem plezanju »Ice extreme Solčava 2000«. Tekmovanje so posvetili prijatelju Marku Čaru, ki se je pred nedavnim ponesrečil v Logarski dolini, pred tem pa je vseskozi sodeloval pri snovanju plezališča.

Na prvem tekmovalcu v lednem plezanju se je pomerilo 22 tekmovalcev in dve tekmovalki. Manjkalo je nekaj znanih imen slovenskega lednega plezanja, ki so zastopali naše barve na tekmi svetovnega pokala v Courchevelu.

Na sobotni kvalifikacijski tekmi so se tekmovalci pomerili v hitrostnem težavnostnem plezanju v štirih smereh s klasičnim orodjem, to je s cepini in derezami. Zadnja, najtežja smer, je zaradi težavnosti zavrnila vse razen najboljših šestih. Nekaj tekmovalcev je plezalo že v soju žarometov, kar je dalo vsej stvari še posebno privlačnost. Tekmovalcu je sledila razglasitev in zabava z ansamblom Zmaji. Večina najboljših tekmovalcev pa se je odpravila k počitku in relaksaciji za finalno tekmo.

Dvanajst najboljših na kvalifikacijski tekmi se je pomerilo v nedeljskem finalu. Najprej sta se v finalni smeri poskusili najboljši tekmovalki. Romana Savič (AO Matica) je zaostala za Jasno Pečjak (AO Domžale), ki je postala prva zmagovalka Ice extreme Solčava 2000. V moškem finalu so prvo, sicer težko smer preplezali vsi tekmovalci, največ preglavic pa je povzročala najhitrejšemu iz predtekmovalja Pavlu Kozjeku, ki je priplezal na vrh šele v tretjem poskusu. »Solčavski led ne prenese neroveze,« so modrovali številni gledalci od blizu in daleč. V drugi, zelo zahtevni smeri so plezalci z atraktivnim plezanjem poskrbeli za vizualne užitke

Med ledom in zemljo

(foto: Ciril Sem)

in zadržane dihe gledalcev. Bučna, pa tudi tiha podpora s stisnjenimi pestmi je plezalcem pomagala pri premagovanju težkih detajlov previsne smeri. Ogorčeni boji s previsi so tekmovalcem izpirjali moči in drug za drugim so zapuščali »neosvojeno lepotic«, kot je komentiral svoj neuspeh eden od tekmovalcev.

V končni razvrstitvi je na ledeni stopnici s številko tri stal Rok Zalokar (AO Radovljica), drugo mesto je zasedel Bojan Leskovšek (AO Matica), junak tekmovalja pa je bil, kot so mnogi upali in previdno napovedovali, naše gore list, večkrat potrjeni virtuoz lednega plezanja, Jernej Grudnik - Nejc (AK Planika). Mojstrstvu njegovih gibov in moči so pritrjevali vsi plezalci in gledalci. Edini je priplezal do vrha in postal absolutni zmagovalec prvenstva Ice extreme Solčava 2000. S tem si je priboril drugo zmago na vseslovenskih tekmah v lednem plezanju. Tudi na tekmi, 12. februarja, v Bohinju bo štartal na dobro uvrstitev, sreča pa je zdaj na eni, zdaj na drugi strani, pravi Nejc. V prihodnje načrtuje precej plezalnih vzponov, med njimi tudi spominsko smer posvečeno prijateljstvu z Markom Čarom.

Tekmovalci so enoglasno pohvalili organizacijo tekme, ki se, kot pravijo, lahko kosa s tekmami za svetovni pokal. Zadovoljni plezalci zatrjujejo, da se bomo v Solčavi še srečali. Gledalci so navdušeni nad neverjetnimi akrobacijami plezalcev in izvedbo tekme. Organizatorji se zahvaljujejo vsem, ki so kakorkoli pomagali pri izvedbi tekmovalja in se priporočajo tudi v prihodnje, saj že snujejo nove načrte in glede na odmevnost tekmovalja še v tej sezoni načrtujejo tekmo z mednarodno udeležbo.

Marko Slapnik

Športno društvo Mozirje

Dvorana zaživela za vse krajane

Po dolgih letih propadanja je ob novem letu dvorana objekta Partizan znova zaživela v vsem blišču. V njej se sedaj izvajajo vse dejavnosti, ki so nekaj v tem objektu že imele svoj prostor.

V topli in lepo urejeni dvorani ima svoj prostor mali nogomet, odbojka, aerobika, karate, košarka, svoj prostor so dobile starejše članice, ki jih vodi Pavla Trogar, pravkar pa se pripravljajo tudi na začetek izvajanja namiznega tenisa.

Želja članov športnega društva je organizacija brezplačne in organizirane vadbe za osnovno in srednješolsko mladino. Aktivnosti za slednje bodo organizirali tudi v času počitnic. Z osnovno šolo se pravkar dogovarjajo o možnosti, da bi imeli šolarji nižjih razredov v dvorani športno vzgojo.

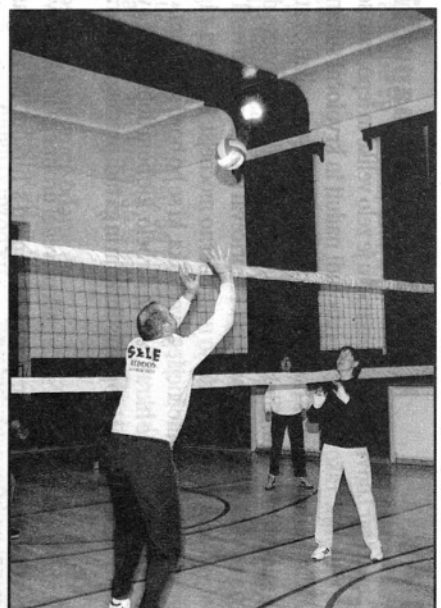
Rekreacija v dvorani poteka vsak dan od 16. do 22. ure. Prostih pa je še nekaj terminov, tako

na primer ob sredah in petkih od 16. do 18., torkih, četrtek in sobotah od 16. do 17. in ob petkih, sobotah ter nedeljah od 20. do 22. ure. Prosti so še tudi dopoldnevi. Vse informacije o prostih terminih se lahko dobijo pri Janezu Jankotu.

V športnem društvu upajo, da bodo lahko v naslednjih letih dokončali z obnovo, saj jih čaka še zunanja fasada in pisarniški prostori. Doslej so v obnovo vložili 12,5 milijonov, za dokončanje pa jim jih manjka še okoli pet.

Benjamin Kanjir

V dvorani ŠD Mozirje je sedaj zelo živahno (foto: Ciril Sem)

Lokostrelski klub Mozirje Nove zmage

V soboto, 22. januarja, je bil v Škofji Loki prvi letošnji turnir za slovenski pokal. Med 170 udeleženci iz vseh slovenskih klubov so bili tudi člani LK Mozirje, ki so dosegli odlične rezultate in s tem napovedali, da bo tudi letošnja tekmovalna sezona tako uspešna, kot je bila lanska.

Pri članicah compound je s 567 krogi zmagala Bernarda Zemljak Perhač. Pri članih compound je Štefan Ošep s 572 krogi zasedel peto mesto, Marko Satler je bil s 565 krogi deseti, Ivan Šket s 555 krogi devetnajsti, Janez Grom pa s 515 krogi 31. Pri veteranih je s 574 krogi zmagal Dušan Perhač, Miran Borštner pa je bil s 550 krogi peti.

Pri dečkih compound je s 544 krogi slavil Aleksander Ošep, pri mlajših dečkih compound pa je s 537 krogi enak uspeh dosegel

Primož Perhač. V tej kategoriji je bil Sebastjan Ošep s 494 krogi tretji. Pri mlajših deklicah olimpijski lok je z 241 krogi zmagala Janja Perhač.

Dan kasneje sta se Bernarda Zemljak Perhač in Dušan Perhač udeležila mednarodnega lokostrelskega turnirja v Spilbergu v Italiji. Med 92 tekmovalci sta slavila v svojih kategorijah: Bernarda s 574 krogi, Dušan pa s 575 krogi, kar je bil tudi absolutno najboljši rezultat turnirja.

KF

Gornjesavinjski smučarski klub Mozirje

Ponovna oživitev Brdčkega vrha

Smučarski navdušenci, ki jih vodi Darko Repenšek, so lani septembra pristopili k celoviti obnovi smučišča na Brdčkem vrhu. Domačini se gotovo še spomnijo razcveta tega smučišča pred 15 in več leti, kmalu zatem pa je smučanje na tem hribu začelo izgubljeni veljavo in se izgubljati v pozabo.

V zadnjih letih so se pojavljali razni poskusi, da bi smučišče znova oživel. Ker pa je ta dejavnost strogo vezana na količino snežnih padavin, so premnoge zelene zime počasi, a vztrajno povzročile propadanje vlečnice in samega terena.

Ta proces bi se nadaljeval tudi v zimski sezoni 1999/2000, če se člani Gornjesavinjskega smučarskega kluba Mozirje ne bi odločili za ponovno oživitev smučišča. Klub je dobil Brdce v totalno zane-marjenem stanju. To dejstvo pa jim ni odvzelo volje in poguma in pričeli so s temeljito obnovo. V to so vložili preko 500 prostovoljnih ur. Še pred tem pa so morali urediti dovoljenja. Zemljišče je v lasti Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov RS, lastnik vlečnice pa je Športno društvo Mozirje. Z obema lastnikoma so najprej uredili pravno formalne zadeve, pridobili dogovor s sklado o uporabi zemljišča in

podpisali pogodbo s športnim društvom o uporabi vlečnice. Na teh trdnih temeljih so lahko pričeli z delom. Ravno zadnje dneve pred prvim snegom je bila obnova končana in smučišče pripravljeno na sprejem rekreativcev.

Velik zalogaj je bila tudi ureditev vlečnice. Predstavnik RTC Rogla, ki je prišel napravo pogledat, je svetoval potrebne ukrepe za tehnično izpravnost in varnost le-te. Opravljen je bil tehnični pregled in pridobljeno elektro soglasje ter priključitev. S tem je bilo postorjeno vse, kar je potrebno za normalno delovanje smučišča.

Obnovljena je bila hiška, ki varuje vlečnico in dograjen predprostor s shrambo za potrebne rekvizite.

Na smučišču, ki so ga ob prvem snegu sami stlačili, pri drugem pa so jim na pomoč priskočili člani SK Ljubno s svojim teptalcem, so na-

Podelitev priznanj za uspešno opravljen smučarski tečaj (foto: DP)

prej pričeli z interno vadbo selekcije, nato pa tudi s šolo smučanja najmlajših. Na ponudbo se je odzvalo kar 74 malih smučarjev iz Mozirja, Nazarij in Rečice, ki so v treh tednih uspešno opravili prve smučarske korake. Brdcam so otroci ponovno vdihnili življenje, v splošno zadovoljstvo njih samih, staršev in predvsem članov kluba, ki so si dolge mesece za to najbolj prizadevali. Tečaji so se končali nadvse resno, z merjenjem časov ter obveznimi priznanji. Izmed njih so izbrali najboljše in ustvarili drugo selekcijo, ki se bo pričela pripravljati za kasnejša tekmovanja.

Za najmlajše in najbolj neizkušene so na desni strani smučišča postavili majhno vlečnico, s katero so premagovali prve ovire snežnih strmin. Smučarski zanesenjaki imajo z Brdcami velike

načrte. V novi sezoni bi radi dobili svoj top za zasneževanje ali pa si ga vsaj izposojali po potrebi. S tem bi se smučarska sezona na tem smučišču bistveno podaljšala, povečala pa bi se tudi kvaliteta smučanja. Druga velika želja je osvetlitev smučišča z reflektorji, kar bi omogočilo nočno smuko.

Smelih načrtov se smučarji pod vodstvom Darka Repenška lotevajo brez strahu, zavedajoč se, da Brdce niso le njihov, ampak veliko širši problem. K njegovemu reševanju bi se morala vključiti tudi mozirska, če ne še katera izmed sosednjih občin in turistično društvo. Lepo urejen zimski športni objekt bi namreč nudil dodatno možnost in ponudbo za preživljanje aktivnega oddiha turistov, ki si jih vsi tako želimo.

Benjamin Kanjir

**NAROČNIKI SN IMAJO 15%
POPUSTA PRI ZAHVALAH IN
MALIH OGLASIH**

LAH

TRGOVINA IN MIZARSTVO LUKAČ

Miloš LUKAČ, s.p.

Sp. Rečica 59, 3332 Rečica ob Savinji - Tel. & Faks: 063/ 831 848

- Vratna krila Lesne Sl. Gradec po tovarniških cenah
- Proizvodnja kvalitetnih smrekovih podbojev
- vhodnih vrat
- oken po naročilu
- prodaja kljuk

Možnost plačila na več čekov! Gotovinski popusti!

OBVESTILO BRALCEM

Z začetkom veljave novega zakona o javnih glasilih (23. aprila 1994) uredništva ne zavezujejo več določila starega zakona o javnem obveščanju iz leta 1986. To pomeni, da si uredništvo poslej pridržuje vso pravico do njihove objave ali neobjave, do krajšanja, povzemanja ali delnega objavljanja, v skladu s svojo uredniško politiko in prostorskimi možnostmi. Izjema so odgovori in popravki objavljenih informacij, ki bi lahko prizadeli posameznikovo pravico ali interes, kot to določa novi zakon v tretjem poglavju. Zaradi želje uredništva, da čim večjemu številu bralcev omogoči povedati svoje mnenje, in zaradi prostorske omejenosti, opozarjamo, da bomo praviloma spoštovali omejitve največ 60 tipkanih vrstic, daljše prispevke pa bomo bodisi zavrnila bodisi skrajšala po lastni presoji. Vsi prispevki morajo biti opremljeni s polnim imenom in naslovom (tudi v primeru institucij, strank, društev, organizacij ipd.), po možnosti tudi telefonsko številko, s katero je mogoče preveriti avtentičnost avtorja, in originalno podpisani.

Jaz pa vem, koga bom volila

Moram priznati, gospa Ana Krivec, da ste kar optimist, ko gre za bližajoče se volitve. Tako ste v svojem članku med drugim tudi napisala, da boste volila tistega, ki bo perečo problematiko družbe znal uspešno reševati. S tem se popolnoma strinjam. Vendar se postavlja vprašanje, kdo je tisti, kakšne možnosti za delo bo imel oziroma bodo imeli. Kajti brez možnosti in brez podpore še tako nadarjeni padejo.

Vemo, kako je s tem pri nas in kakšno stanje vlada na določenih področjih. Vemo, da so nekateri ministrski resorji skorumpirani do te mere, da normalno delo v njih ni več možno. Vemo, da v teh korupcijskih poslih delujejo sile kontinuitete, ki zastopajo sam vrh oblasti strukture v Sloveniji. Vemo, da je Slovenija zaradi tega hudo oškodovana in da to najbolj občutimo mi, preprosti prebivalci države. Vendar nič ne kaže, da bi se situacija v prihodnje kaj spremenila, kaj-

ti oblast je za nekatere mamilo, ki jih neskončno opaja.

Gre za ljudi, ki jih je zaslepila ekstremna ideologija, katere sužnji so in bodo ostali do groba. Njihov značaj in morala se ne ujemata z značajem in moralo preprostega človeka, kar pomeni, da ne priznavajo obče človeških vrednot, kot so: resnica, pravica, poštenost itd. Njihov življenjski prostor je zakulisje nešteti prevar, hinavsko izgubljenih spominov, dobro premišljenih laži, ki jih s pomočjo takšnih in drugačnih medijev širijo med nebogljeno ljudstvo. In te ljudi so volili in jih še bodo volili tisti, ki na račun tega dobro živijo, kajti projekt-nu podlago za to so si ustvarili že v prejšnjem režimu.

In zaradi vsega tega (in še česa) obstajajo, ga. Ana Krivec, res majhne možnosti za izpolnitev vaših predvolilnih želja, ki ste jih navedla v svojem članku. Žal mi je.

Jože Ugovšek

Lenart 14, Gornji Grad

Odgovor na pismo »Družabno srečanje in še kaj«

G. Glušič, ni lepo in dostojno, da pišete o družbenju upokojencev Mozirja v Nazarjah, ko pa niste bili poleg. ZDUS je organizacija civilne družbe, kjer je včlanjenih 260.000 upokojencev. Povsod smo upokojenci zelo aktivni, zlasti pa v društvi upokojencev. Upokojenci Mozirja so zelo aktivni. Pozanimajte se za njihove aktivnosti.

Udeležencem govorim, ne čitam referata zato, ker želim spremljati reagiranje udeležencev, tako je bilo tudi v Nazarjah. G. Glušič, če bi bili prisotni, bi se prepričali, da so upokojenci moje izvajanje sprejeli in me večkrat prekinili z močnim ploskanjem. Na Vašo žalost pa predsednik ZDUS-a Vinko Gobec ni imel političantskega govora, temveč je zelo strokovno informiral upokojence Mozirja o družbeno ekonomskem položaju upokojencev v Sloveniji s posebnim poudarkom na reformi pokojninskega sistema in o aktivnostih ZDUS-a.

Seveda sem informiral upokojence, da SKD in SDS nista podprli temeljne zahteve upokojencev, da se pokojnine usklajujejo s povprečno rastjo vseh plač zaposlenih. Nasprotno - poslanca SKD g. Demšar in ga. dr. Venceljeva sta predlagala amandma, ki za upokojence k sreči ni bil sprejet, saj bi na tej osnovi upokojenci letno izgubili še med 16 in 32% mesečne pokojnine. Upokojenci Mozirja so v celoti podprli prizadevanje ZDUS-a, ker smo prepričani, da zmanjšanje že tako nizkih pokojnin za del populacije upokojencev.

G. Glušič, po Vašem bi moral upokojencem zamočlati delovanje poslancev navedenih strank. Zapisati vam moram, da bomo na občnih zborih društev upokojencev, ki so pred nami, seznanjali upokojence za dejstvom, da SKD in SDS nista podprli reforme (gre le za kozmetične popravke). Številnim zaposlenim, zlasti pa tistim, ki imajo do 20 let delovne

dobe, in upokojencem moramo zapisati, da se vprašate sami: ali je res sicer postopno povečevanje delovne dobe za ženske od 35 na 38 let in povečanje starosti od 53 na 61 let, za moške pa povečanje starosti od 58 na 63 let, povečanje obračuna 10-letnega povprečja pokojninske osnove na 18-letno povprečje, letno zmanjšanje odmere pokojninske osnove za 0,5%, upokojencem pa se zmanjša letno usklajevanje pokojnin glede na rast plač tudi po 0,5% letno, zakonitev razmerja najnižje pokojnine in najvišje pokojnine na 1:4 samo kozmetični popravek? Odgovor poznate sami.

G. Glušič, tako se po Vašem borijo Vaši za »skupno blaginjo in socialno pravičnost«. Udeleženci srečanja v Nazarjah vam bodo potrdili, da nisem nič govoril o »paktu stabilnosti za jugovzhodno Evropo - Balkan«. To je Vaša izmišljotina. Pohvalil pa sem upokojence Slovenije in upokojence Mozirja, da smo v času svojega dela z odgovodovanjem ogromno storili za razvoj Slovenije, na kar smo upravičeno zelo ponosni. Dejal sem celo, da Glina Nazarje, Elgroja, Tovarne gospodinske opreme niso gradili Beograjčani ali Ljubljanci, temveč da so se navedena in druga podjetja v tej regiji razvila na osnovi dela, znanja in odrekanja številnih zaposlenih v teh podjetjih. (Velik del teh so sedaj v pokou.)

Kritično sem ocenil, da se upravljalci države - Vlada in vse parlamentarne stranke premalo zanimajo za gospodarski razvoj, ki je osnova

vsega. Udeležence sem tudi informiral, da ni res, kako velika sredstva prispeva Slovenija iz proračuna za upokojence. Sredstva namenjena izplačevanju preko ZPIZ-a v proračunu nadomeščajo številne zakonske predpise o zmanjšanju prispevkov delodajalcev, o socialnih podporah itd.

Udeležence sem opozoril na pomembnost leta 2000, ko bomo volili Državni zbor. Upokojenci lahko oprostimo strankam in posameznim poslancem, ki nas krivijo za slabo gospodarsko stanje, ker se preveč sredstev namenja pokojninam. (Kar seveda ni točno.) Poudaril pa sem, da upokojenci nismo neumni, da bi glasovali za posameznike in stranke, ki nam nenehno zmanjšujejo pokojnine, ki so zaslužno vplačane in so individualna socialno ekonomska kategorija. G. Glušič, če pa Vas moti, da smo upokojenci zelo aktivni in da bomo z aktivnostmi tudi nadaljevali, zlasti zato, da bomo mnogo bolj vplivali na sestavo Državnega zbora ob volitvah leta 2000. Imamo sistem, kjer moraš biti zraven, če ne si odpisan. Upokojencev nas je preveč in na naših ramenih je slonela povojna obnova, razvoj gospodarstva in razvoj vse družbe, da bi se pustili opehariti.

Srčno upam, da bodo upokojenci Mozirja in Gornje Savinjske doline prispevali pomemben delež, da bo več upokojencev v Državnem zboru leta 2000, kot jih je sedaj.

Predsednik ZDUS
Vinko Gobec

Raziščimo bajtarstvo na Veliki planini

Sem študentka etnologije in kulturne antropologije na filozofski fakulteti v Ljubljani in želim podrobneje raziskati bajtarstvo na Veliki planini, kamor pogosto zahajam. Zakaj ravno bajtarstvo na Veliki planini? Ker je zanimiv in enkratnih družbeni pojav, ki se je razvil v določenih pogojih in se skupaj z njimi tudi spreminja. Planina je nudila primeren dostop in s svojimi hribočki ugodno smuko, pastirske bajte pa so samevale v zimski zgodbi in bile kot nalašč primerne za zatočišče. Tako je bila leta 1930 za čez zimo najeta prva bajta na Planini... In od takrat pa do danes se je v pestri zgodovini bajtarstva marsikaj zgodilo. Bajtarstvo je nekakšna oblika vikendaštva - zimskega najemništva pastirskih bajt na Veliki planini, ki pa je razvil tudi svoje aktivnosti in običaje.

Zanima me bajtarstvo z vso kulturo, ki jo je in jo goji še danes. Torej delo in družabno življenje bajtarjev z bajtarskim koledarjem aktivnosti,

razne zgodbe bajtarjev, higiena, obleka, prehrana, pot bajtarja na Planino... Zanima pa me tudi Planina na splošno in pa bajte kot osnovna potreba bajtarjev ter odnos bajtarja do vseh dejavnosti na Planini in obratno, še posebej pogledi kmetov - gospodarjev bajt na svoje »turiste«. Zato vabim vse, ki imate oziroma veste karkoli v zvezi z bajtarstvom, da sodelujete pri raziskavi. Vsak preblik, zgodbica je pomembna...

Letos bo bajtarstvo slavilo svojo 70-letnico in ob tej priložnosti bi rada zaokrožila raziskavo v obliki knjige, saj si ta naša edinstvena Planina, bajtarji in Slovenija to vsekakor zaslužimo. Prispevke, gradivo, slike, mnenja... o bajtarstvu na Veliki planini mi prosim dajte na vpogled opremljene z vašim priimkom, imenom in naslovom, kot pač zahteva strokovna raziskava.

Teja Hlačer
Kidričeva 103
Trzin

Policijska postaja Mozirje

Poostren nadzor prometa

Policisti PP Mozirje v skladu s svojimi letnimi načrti večkrat letno izvajajo poostrene nadzore prometa. Z njimi ugotavljajo psihofizične sposobnosti voznikov in izpravnost njihovih vozil. Poostreni nadzori prometa se v skladu s sprejetimi načrti izvajajo za področje posamezne policijske postaje, večkrat pa širše, za območje večih postaj ali celotne uprave.

Skupni nadzor na območju postaj Mozirje, Velenje in Žalec je potekal v noči z 28. na 29. januar. Pri nadzoru sta na mozirskem območju sodelovali dve patrulji domače policijske postaje in tri patrulje celjske prometne policije. Začel se je okoli 22. ure, ko so policisti, primerno opremljeni, odšli na prej določene lokacije.

Noč je bila zelo mrzla, kljub temu so se policisti svojega zahtevnega dela lotili nadvse resno. Pri njem se nemalokrat srečujejo z ljudmi, ki vozijo z zmanjšanimi psihofizičnimi sposobnostmi, ki jih večinoma povzroča prevelika količina zaužitega alkohola. Tako je bilo tudi tokrat.

Promet je bil v hladni petkovi noči zelo redek. Tudi ali predvsem zaradi tega je bilo ustavljenih le 35 os-

ebnih avtomobilov. Ugotovljeno je bilo, da so trije ustavljeni vozniki vozili pod vplivom alkohola. Največja ugotovljena koncentracija je znašala 2,44 promila. Tem trem voznikom je bila prepovedana nadaljnja vožnja, za 24 ur odvzeto vozniško dovoljenje, čaka pa jih še postopek pri sodniku za prekrške.

Denarne kazni, ki jim bodo izrečene, bodo znašale preko 90.000 tolarjev, proti voznikom, ki so imeli v krvi več kot 1,5 promila, pa bo poleg tega uveden še postopek za odvzem vozniškega dovoljenja. Seveda so tu tudi kazenske točke. Trem voznikom so bile v tej noči izrečene tudi denarne kazni zaradi storitve prometnih prekrškov.

Benjamin Kanjir

*Ničesar nisi rekla v slovo,
le vzdihov polna soba je bila,
nikoli več te k nam ne bo,
le šopek rož naj v spomin ti bo.*

ZAHVALA

Ob izgubi drage mame, stare mame, prababice

Ane KOMAR

iz Prihove
20.9.1910 – 29.1.2000

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, vaščanom, prijateljem in znancem, ki ste nam ob težkih trenutkih stali ob strani, izrekli sožalje, podarili cvetje, darovali za maše in jo pospremili na njeni zadnji poti.

Zahvaljujemo se dr. Kelemenu in sestri Majdi za zdravljenje na domu, prav tako gospodu župniku za lepo opravljen obred. Govornikoma, gasilcem in vsem ostalim še enkrat iskrena hvala.

Žalujoči sin Miro z družino, sestra Pepca z družino

ZAGOREL KONTEJNER

15. januarja ob 20. uri je bil dežurni PP Mozirje obveščen, da v Mozirju gori kontejner. Že pred prihodom patrulje so požar pogasili gasilci, tako da ni bilo večje gmotne škode. Policisti so ugotovili, da je zagorelo, ker je neznanec v kontejner, poln papirja, odvrigel cigaretni ogorek.

ODTUJIL MU JE DENAR

19. januarja je Jože Š. dežurnega obvestil, da mu je neznanec v jutranjem času odtujil 100.000 tolarjev in bankovec za 100 DEM. Z zbiranjem obvestil so policisti ugotovili, da je tatvino izvršil 24-letni Mojmir J. iz Velenja.

VLOMA V OSEBNA AVTOMOBILA

Istega dne v popoldanskem času je Jože P. iz Podolševe policiste obvestil, da je neznanec vlomil v dva parkirana osebna avtomobila. Oškodovanca sta vozila pustila za cesto, ker cesta do njunih stanovanjskih hiš ni bila prevozna. Neznanec je iz obeh vozil, ki nista bili zaklenjeni, odtujil več avtomobilskih delov in avtoradio starejše izdelave.

Policisti opozarjajo lastnike osebnih avtomobilov in ostalih vozil, da le-te vedno zaklepajo in s tem onemogočajo kazniva dejanja. Nezaklenjena vozila so namreč lahek plen in privabljajo tatibe.

VOŽNJA Z MOTORNIMI SANMI V KRAJINSKEM PARKU

22. januarja ob 10. uri je bil dežurni obveščen o uporabi motornih sani na področju krajinskega parka Golte, kjer je vožnja s takšnimi sanmi prepovedana. Policisti so z zbiranjem obvestil ugotovili, da je šlo za vožnjo večih voznikov, ki jo je organiziral Mitja R. iz Braslovč.

PRAVOČASNO NAŠLI PODHLAJENO ŽENSKO

25. januarja malo po polnoči je bil dežurni obveščen, da so v kraju Brezje našli močno podhlajeno Veroniko B., ki je bila takoj odpeljana v celjsko bolnišnico. Tekom dneva so policisti ugotovili, da je Veronika na poti domov padla ter izgubila zavest.

PRODAJALA PVC VREČKE

27. januarja ob 17.30 uri je Sebastijan G. iz Mozirja dežurnega obvestil, da sta neznanca, fant in dekle, prodajala PVC vrečke kot pomoč dijakom. V času njegove kratke odsotnosti pa sta mu odtujila čevlje. Sebastijanu sta povzročila za okoli 15.000 tolarjev škode, kdor pa bi o neznanecih karkoli vedel, naj obvesti postajo policije.

Policisti opozarjajo občane, da ne spuščajo neznancev, ki prodajajo vse mogoče, v svoja stanovanja, ker mnogi izmed njih izkoristijo ponujene prilike za razne tatvine.

OPOZORILO

V času do 10. februarja bodo policisti PP Mozirje izvajali poostreno kontrolo cestnega prometa z laserskim merilnikom hitrosti. 11. februarja preko noči pa bodo izvedli poostren nadzor, s katerim bodo preverjali voznike z alkokestri.

*Nič in nihče te ne more nadomestiti,
odšel si,
a še vedno si z nami.*

ZAHVALA

ob boleči izgubi

Franca OMLADIČA

iz Mozirja

Iskrena hvala vsem, ki ste pomagali in ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Žalujoči svojci

V SPOMIN

Ivanu TLAKERJU

9. februarja bo minilo žalostno leto, odkar si nas zapustil dragi mož, oče, brat, stari oče in pradedek.

Vsem, ki obiščete njegov grob ali se ga radi spominjate, iskrena hvala.

Vsi njegovi

*Pride čas, ki da in čas, ki vzame.
Pravijo, je čas, ki celi rane
in je čas,
ki nikdar ne mine,
ko zasanjaš se v spomine.*

V SPOMIN

Franču MATIJEVCU

iz Luč

18. 8. 1909 - 17. 1. 1980

Tvoje: Ančka, Gelca in Blaženka

ZAHVALA

Ob izgubi dragega moža, očeta, dedka in tasta

Martina SMREČNIKA

iz Dola pri Gornjem Gradu

13. 11. 1921 - 17. 1. 2000

se iskreno zahvaljujemo vsem za darovane vence, sveče, svete maše, izrečena sožalja ter vsem, ki ste ga pospremili na zadnji poti.

Vsem in vsakemu posebej iskrena hvala.

Vsi njegovi

ZAHVALA

V 83. letu starosti nas je zapustil
dragi brat, stric

Matija PURNAT

iz Šmartnega ob Dreti

11.2.1917 - 3.1.2000

Zahvaljujemo se vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti, za vsa izrečena sožalja, darovano cvetje, sveče in svete maše. Zahvaljujemo se vsem sosedom, prijateljem, sorodnikom in znancem za pomoč, gospodu župniku za opravljen obred, cerkvenim pevcem in gospe Mariji Bele za poslovilne besede.

Tvoji domači

*Tri leta te
med nami ni,
a' ni dneva,
ko misel
k' tebi ne poleti.
Dragi mož, oči
in dedi z nami si!*

V SPOMIN

9. februarja minevajo tri leta, od kar smo te izgubili

Anton JERIČ

iz Novih Lok

Vsi njegovi

*Odšel si tiho, brez slovesa.
Solza, žalost, bolečina
te zbudila ni,
ostala je tišina,
ki močno boli.*

V SPOMIN

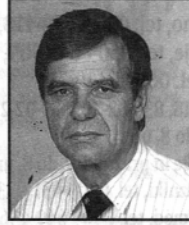
3. februarja mineva leto dni, odkar nas je zapustil dragi mož, ata in stari ata

Anton KOSMAČ

iz Konjskega vrha – Luče

Hvala vsem, ki postojite ob njegovem grobu, mu prižgete sveče in se ga radi spominjate.

Vsi njegovi

*Ni večje bolečine
kot v dneh žalosti
nositi v srcu
srečnih dni spomine...*
(Dante)

ZAHVALA

ob boleči izgubi dragega moža, očeta in starega očeta

Jožeta RIHTERJA

iz Nove Štifte

3. 3. 1937 – 22. 1. 2000

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancem in prijateljem, ki ste mu ob njegovi kruti bolezni stali ob strani in ga pospremili na njegovi zadnji poti. Iskrena hvala za izraze sožalja, darovano cvetje, sveče in svete maše.

Posebna zahvala dr. Ireni Blažič-Lipnik, gospe Jelki in gospe Zofki. Zahvaljujemo se g. župniku in g. Zoretu za lepo opravljen obred, pevcem, govorniku g. Strnadu in gasilcem.

Žalujoči vsi njegovi

ZAHVALA

Ob izgubi dragega moža, očeta, dedija in tasta

Ernesta ŠPEHA

iz Mozirja

26.1.1922 – 9. 1. 2000

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam ustno in pisno izrazili sožalje, darovali cvetje, sveče in svete maše in ga s spoštovanjem pospremili na njegovi zadnji poti. Posebej se zahvaljujemo njegovemu dolgoletnemu zdravniku g. dr. Butu, osebju zdravstvenega doma Mozirje, osebju bolnišnice Topolšica, osebju oddelka za nevrokirurgijo bolnišnice Celje za požrtvovalno nego v času njegove bolezni. Zahvala velja tudi g. župniku Suhoveršniku za opravljeno sveto mašo in pogrebni obred. Hvala tudi govorniku g. Zavolovšku za poslovilne besede, pevcem za odpete pesmi, solistu za odigrano Tišino, g. Florjancu in pogrebni službi Ropotar za pomoč in korektno opravljen pogreb. Tudi vsem ostalim, ki so sočustvovali z nami, iskrena hvala.

Žalujoči vsi njegovi

*V nebesih sem doma
od tega ne sveta
nebes se veselim
tja priti si želim.*
(A. M. Slomšek)

ZAHVALA

Ob boleči izgubi drage žene, mame, stare mame

Jožefe ATELŠEK

p. d. Žlebnikove iz Šmihela

2. 4. 1921 – 18. 1. 2000

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, znancem in prijateljem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti, darovali za svete maše, podarili cvetje in sveče.

Hvala dr. Štajnerjevi, prav tako iskrena hvala pevcem, Antonu Acmanu za poslovilne besede, gospodu Ivu Suhoveršniku za opravljen cerkveni obred, Andreju za odigrano Tišino, zahvala bogoslovcem iz Maribora in LD Mozirje.

Žalujoči: mož Jože, hči Marija in Ivanka z družino

POGREBNA SLUŽBA MORANA, CVETLIČARNA, KAMNOSEŠTVO
Tel. 063 720-003, 720-660, 7000-640

VETERINARSKO DEŽURSTVO

31.01. do 06.02. Zagožen Drago, dr. vet. med. Ljubno, tel. 0609/633-418, 07.02. do 13.02. Stajner Bojan, dr. vet. med., Mozirje, tel. 0609-641-589, 14.02. do 21.02. Kralj Ciril, dr. vet. med., Ljubno, tel. 0609-633-417.
 VETERINARSKA POSTAJA MOZIRJE, tel. 831-017, 831-418, 839-02-20, 839-02-21.
 Delavniki: od 7. do 8.30 ure, nedelje in prazniki: od 7. do 8. ure.
 IZDAJA ZDRAVIL: vsak delavnik od 7. do 8.30 ure, nedelje in prazniki: 7. do 8. ure.
 KONJAŠKA SLUŽBA: tel. 451-031, sobote, nedelje in prazniki, tel. 0609-631-933.
 VETERINARSKI ZAVOD SLOVENIJE, Marija Rup, dr. vet. med, tel. 0609-649-436.
 AMBULANTA ZA MALE ŽIVALI: dopoldne od 7. do 8.30, popoldne od 16. do 17. ure.
 Vsak dan razen ob sobotah, nedeljah, praznikih in dan pred prazniki.

ZDRAVSTVENA POSTAJA MOZIRJE

Dežurna služba je ob delavnikih od 20. ure zvečer do 6. ure zjutraj, ob sobotah in nedeljah od 7. ure (sobota) do 6. ure (ponedeljek), enako velja tudi za državne praznike, v zdravstveni postaji Mozirje. V času dežurstva so možni tudi zdravniški nasveti po telefonu 833-013.

DEŽURNA SLUŽBA ELEKTRO CELJE

Dežurna služba izven delovnega časa:

041/387-034 (Nadzorništvo Nazarje)

041/387-032 (Tehnična operativa Šempeter)

Med delovnim časom od 7. do 15. ure pa pokličite:

831-910 - Nazarje, 702-118 - Šempeter, 42-010 - Celje.

SINDIKALNA POMOČ

Koristijo jo lahko člani panožnih sindikatov, ki so združeni v ZSSS.

Vsako sredo od 15. do 16.30 je v prostorih Delavskega doma v Nazarjah na razpolago odvetnik Miran Jeromel.

JAVNO PODJETJE KOMUNALA MOZIRJE

Dežurna služba na javnih vodovodih na številki GSM 041 621 950.

Nove knjige v knjižnici Mozirje

Leposlovje: Verne: Pariz v 20. stoletju, *Coelho: Veronika se odloči umreti, *Sheldon: Prekrižani načrti, *Novak: Lipa zelenela je 10. del, *Grass: Pločevinasti boben, *Mlakar: Nemirne strune, *Pregelj: Cirilina roža, *Fritz-Kunc: Zbogom, prijatelj moj, *Hudeček: Moje hiše, *Šalamun: Morje

Strokovna literatura: Trapečar: Konjenikov priročnik, *Stekar: Slikanje, *Angerer: Od čebelnjaka do medenjaka, *Townsend: Ključ do skrivnosti čarovniških trikov, *Žnidaršič: Dobimo se na tržnici, *Grass: Pločevinasti boben, *Slivnik: Potnikovo poročilo, *Novak: Rečica z zaledjem

Mladinska literatura: Stine: Ne hodite v klet, *Stine: Dobrodošli v mestni hiši, *Stine: Demonska kri, *Takamado: Ledena gora Luli

Videokasete: V Ieru, *Naravne sile, *Za udarec več, *Morilci, tatovi in dve nabriti šibrovki, *8 mm, *Ljubljena, *Muppetki na otoku zakladov, *Mafijska priča, *Pravda za vsako ceno, *Je ali ni?, *Lulu na mostu

ZLATA NALOŽBA

**ZAVAROVALNICA
MARIBOR**
PREDSTAVNIŠTVO MOZIRJE

3330 MOZIRJE, Savinjska c. 2
Tel.: 839-45-00, faks: 839-45-01
GSM: 041/695-208

1. Z ZLATO NALOŽBO VARČUJETE IN STE HKRATI TUDI ŽIVLJENSKO ZAVAROVANI
2. Z ZLATO NALOŽBO STE UDELEŽENI PRI DOBIČKU ZAVAROVANJA, KI VAM GA ZAVAROVALNICA MARIBOR IZPLAČA PO PRETEKU ZAVAROVALNE DOBE SKUPAJ Z ZAVAROVALNO VSOTO
3. V ZLATO NALOŽBO LAHKO VKLJUČITE DODATNO NEZGODNO ZAVAROVANJE
4. ZAVAROVANKI ZLATE NALOŽBE OB ROJSTVU OTROKA ZAVAROVALNICA MARIBOR PODARI VSOTO ZA OPREMO NOVOROJENČKA

KINO MOZIRJE

5./6.2.2000

GLOBOKA MODRINA – grozljivka

Režija: Renny Harlin

Vloge: Samuel L. Jackson, Safron Burrows

Globoko pod morsko gladino je tajni laboratorij, v katerem znanstveniki preučujejo možganske bolezni. V bližini imajo zaprte morske pse z zelo razvitimi mižgani. Iz kletke pobegnejo in za znanstvenike se prične pekel, iz katerega se bodo težko rešili...

Film je grozljivka, v stilu Žrela, z odličnimi efekti.

12./13.2.2000

SRČNE IGRE – ljubezenska drama

Režija: Willard Carroll

Igrajo: Gena Rowlands, Sean Connery, Gillian Anderson

Ostra in zabavna drama spremlja skupino ljudi, različne starosti in življenjskega sloga, v iskanju ljubezni in partnerjev...

PREDSTAVE: SOBOTA OB 20. URI, NEDELJA OB 17. URI. VSTOPNINA 500 SIT.

KINO NAZARJE

5./6.2.2000

INSTINKT – triler

Režija: Jon Turteltaub

Vloge: Antony Hopkins, Cuba Gooding, jr.

V spominu Ethana Powella je zakopana temačna skrivnost, ki je ne morejo razrešiti niti njegova družina, niti moške zakona, kateri so ga pripravili zaradi brutalnih umorov, ki jih je zagrešil v pragozdu Ruande. Tam je namreč preučeval življenje goril. Mladi psiholog Caulder pa bi zastavil tudi svoje življenje za spoznanje, kaj je Powella pahnila v blaznost...

12./13.2.2000

GLOBOKA MODRINA – grozljivka

PREDSTAVE: SOBOTA OB 20. URI IN NEDELJA OB 17. URI. VSTOPNINA 500 SIT.

SITRA

Na trgu 7, 3330 Mozirje

Tel. 83-90-810

Kot pogodbeni partner Gorenjske BPD, d.d. Kranj opravljamo vse vrste poslov z vrednostnimi papirji.

Pri nas lahko na borzi prodate ali kupite delnice skladov in podjetij:

Atena, Nacionalna fin. družba, Triglav, Krona, Kmečka družba, Maksima, Krekova družba, Mercata, Gorenje, Mercator, Kovinotehna, Petrol, Telekom,...

Nudimo vam informacije o dnevni cenah delnic.

Cvetke in koprive

ZVESTOBA DO ROBA

Poslanec SLS Jakob Presečnik se je na Ljubnem samozavestno postavil pod znani slogan laške pivovarne. Nas pa zanima, komu bo njegova stranka zvesta do roba: sama sebi, združitvi s SKD ali koaliciji z LDS? Počakajmo, pa bomo videli! (ODVISNO, KAJ BO REKEL ZAGOŽEN PRESS)

NA ZDRAVJE, MOZIRJANA!

Franjo Steiner in njegova soproga Ksenija sta skok v leto 2000 obeležila ne samo z zdravico ampak tudi s preselitvijo v novo hišo ob Šmihelski cesti v Mozirju. Lastovke se sicer vračajo spomladi, Steinerja pa sta malce pohitela, da bo pomlad čim daljša. (ZBOGOM, ŠALEŠKA DOLINA PRESS)

KDO BO KOGA...

... fotografiral, je vprašanje, ki se zastavlja ob tej fotografiji. Savinjščan Pepija, Pepi Cirila, Ciril pa Savinjščana. Da je bilo temu res tako, bomo dokazali prihodnjč. (FOTOREPORTERJI PRESS)

Cvetke in koprive so preverjeno neresnične

Oven od 21. 3. do 20. 4.

Počutje: Velika bo odvisna od tega, kako se boste spoprijeli z notranjim nemirom, ki se vas bo loteval. Naj vam ne bo žal časa, ki ga preživite v samotni. Za sprostitev uporabite način, ki vam je najbližji in od vas zahteva najmanj napora. Sprememba okolja vam v tem obdobju ne bi koristila, saj bi pomenila le beg pred samim seboj.

Ljubezen: Odnos s partnerjem bo ostal skoraj isti, čeprav ne bo šlo čisto brez bolečih izkušenj. Komunikacija bo živahna in prav je, da se odločite tako, kot se vam zdi prav in se ne ozirate na druge. Partner vam bo sledil.

Delo: S finančnim položajem ne boste povsem zadovoljni, ker denarja, ki ga pričakujete, še ne boste dobili. Morali se boste obrniti drugam, ker pa vaša presoja ne bo povsem dobra, se ne odločajte za večje finančne podvige.

Bik od 21. 4. do 20. 5.

Počutje: Trenutno vam najbolj manjka elastičnosti in prilagodljivosti. Preveč siloviti in nepotrpežljivi boste, kar se bo pokazalo tudi v odnosu do lastnega telesa. Koristilo vam bo gibanje na svežem zraku. Privoščite si tudi dovolj spanja in počitka.

Ljubezen: V prvi polovici tega obdobja boste do partnerja zelo zadržani in nezupljivi, potem pa boste ugotovili, da so vaša sumničenja neutemeljena. Lažje boste zadihali in tudi vajin odnos se bo popravil. Partner vas bo spodbujal k večji nesebičnosti, ubogajte ga vsaj tokrat.

Delo: Pri delu boste marljivi, zato bodo rezultati dobri. Nikar ne bodite prizadeti, če od predpostavljenih ne boste takoj pohvaljeni. Sami si izberite nagrado in pohvalo.

Dvojčka od 21. 5. do 21. 6.

Počutje: Pričakujete lahko, da boste imeli določene težave z zdravjem, na katere ne boste mogli dosti vplivati. Pomembno je, da upoštevate nekatera navodila in ne skušate zdravljenja krajiti po svojem.

Ljubezen: V tem obdobju boste imeli občutek, kot da nekaj zamujate, zato boste skušali živeti kar najbolj intenzivno. Skušali boste partnerju prikriti stvari, za katere veste, da bi ga bolele, vendar ni nujno, da vam bo to tudi uspelo. Vajin odnos je dokaj trden, vendar pa bo v tem obdobju postavljen na preizkušnjo. Če ste samski, se boste skušali kar najbolj zabavati in avanture vam bodo popestrile življenje. Nekdo bo trpel zaradi vašega obnašanja, ker bo zaman upal, da imate vsaj slabo vest.

Delo: Neka utopična ideja vas bo zelo drago stala. Brez razmisleka in posveta se nikar ne spuščajte v nekaj, kar bi vas lahko finančno pokopalo.

Rak od 22. 6. do 22. 7.

Počutje: Dobro vam bo dela družba ljudi, ki ste jih spoznali pred kratkim. Dobro se boste živeli vanjo in tudi sprejeti boste krasno. Novi znanci vam bodo vivali samozaupanje in navdse ste jim lahko hvaležni za vso podporo, ki jo boste od njih dobili.

Ljubezen: Marsikatero obveznost do družine vam bodo v tem obdobju zaprne. Na vsak način boste hoteli biti svobodni, pri tem pa lahko pozabite na osnovne obveznosti do družine. Partner vam bo očital površnost in nezanimanje, kar bo v neki meri tudi res. Nikar ne tvegajte še več. Izgubili bi samo vi.

Delo: Posvetili se boste stvarim, ki vam prinašajo finančno korist, vse drugo boste zanemarili. To bi bil lahko tudi vzrok za spor s sodelavci. Bodite pozorni na nekateri nepošteno ljudi, ki bi vas lahko zavedli.

Lev od 23. 7. do 23. 8.

Počutje: V prvih dneh tega obdobja se boste zadrževali predvsem doma. Dom vam bo nudil občutek varnosti in ugodja. Vaše psihofizično stanje zna biti sicer nekoliko šibko, ker vas bodo na trenutke živci pustili na cedilo. Nikar se ne obremenjujte s stvarmi, ki so že minile, raje poskrbite za prihodnost.

Ljubezen: Odnos s partnerjem se vam bo zdel nekoliko voden in trudili se boste, da bi obnovili prejšnje stanje. Pri tem je pomembno, da ste potrpežljivi in ne silite preveč v partnerja, ki na to še ni pripravljen. Zelo dobro se boste razumeli z raki in ribami, zato iščite nasvete pri njih.

Delo: Kar nekaj denarja boste dobili po srečnem naključju, vendar če ne boste upoštevali nasveta, ga boste tudi hitro izgubili.

Devica od 24. 8. do 23. 9.

Počutje: Ker ste po naravi trdni, tudi tokrat ne boste imeli težav z zdravjem. Nekalika boste občutljivi na grlu, zato se izogibajte mrzlih pijač in zraka. Volje in energije boste imeli dovolj in ljudje v vaši družbi se bodo dobro počutili. Sprejmite vabilo, ki bo sledilo v drugi polovici tega obdobja.

Ljubezen: Ker boste pozitivni in ne boste črnogledi, se bo tudi odnos s partnerjem lepo odvijal. Ker ste se v preteklosti naučili prisluhniti njegovim težavam, ga boste v tem obdobju veliko lažje razumeli. Veliko se bosta družila, kar bo rešila marsikateri problem. Tudi tisti iz preteklosti bodo prišli na vrsto.

Delo: Do denarja boste uspeli priti na dokaj nenavaden način, pri čemer vam bodo pomagali sorodniki. Ker boste s sodelavci in predpostavljenimi zelo potrpežljivi, boste na delovnem mestu zelo priljubljeni.

Tehtnica od 24. 9. do 23. 10

Počutje: Občasnno boste brez pravega razloga zaskrbljeni. Obremenjevali se boste s stvarmi, ki so precej nepomembne. Vse to vam bo pobralo kar nekaj energije, zato boste na trenutke brezvoljni in utrujeni.

Ljubezen: S partnerjem se boste veliko pogovarjali, vendar boste imeli občutek, da mu ne morete zaupati. Ugotovitev vas bo potrla, vendar samo za kratek čas. Kmalu boste ugotovili, da je lažje živeti brez prikrivanja, saj je zaupanje prvi korak k sožitju dveh ljudi.

Delo: Na tem področju ne boste imeli težav, saj vas na vseh kancih in krajih ljudje podpirajo. Še posebno tehtnice, rajene v prvi dekadi, boste intenzivno občutile naklonjenost delovalcev. Zato se boste na delovnem mestu lepo počutili in tudi nekaj novih priložnosti za napredovanje bo.

Škorpion od 24. 10. do 22. 11.

Počutje: Čutili boste, da ste polni energije, še posebno v primerjavi s preteklim obdobjem. Spet si boste lahko marsikaj privoščili, saj boste odporni in prilagodljivi.

Ljubezen: Tudi na tem področju so vam zvezde naklonjene, saj boste nenehno v središču pozornosti, kar bo zelo ugodilo vašemu mnenju o sebi. Partner bo delal ravno ta, kar vam najbolj ugaia, zato bo ljubezensko področje sila harmonično v tem obdobju. Vi pa boste uvideli in odprti kar že dolgo ne. Sami škorpioni se boste podali na lov za srečo in marsikateri med vami jo bo tudi dobil.

Delo: Denarja vam ne bo manjkalo, še posebno če ste rajeni v drugi in tretji dekadi. Pri delu se boste lotili prave smeri in pravočasno se boste znali odločiti v svojo korist.

Strelec od 23. 11. do 21. 12.

Počutje: Doma se boste zelo dobro počutili, na delovnem mestu pa se poskušajte umiriti. Marsikaj vam ne bo všeč, vendar s prehitrimi odločitvami lahko samo še slabšate situacijo. Zdravi boste, le občasnno vas bo bolela glava.

Ljubezen: Na tem področju se bo zgodilo veliko sprememb. Partner vam bo v veliko pomoč in močno mu boste hvaležni za njegovo razumevanje. Kljub temu ne prehitujte dogodkov. Pustite, da čas napravi svoje, in marsikaj boste bolje razumeli.

Delo: Še vedno vam roji po glavi ideja, ki ste jo pred kratkim snovali. Čeprav si ne upate povsem priznati, da bi mogoče uspeli, si vendar želite, saj čutite, da bi lahko prodili. Pogovorite se s pravimi ljudmi in potem ne zavlačujte.

Kozorog od 22. 12. do 20. 1.

Počutje: Prav zaradi pomanjkanja energije zdaj ni pravi čas za večje spremembe. Izogibajte se stresnim situacijam in se ne preprijate s sosedi.

Ljubezen: V tem obdobju boste ugotovili, da potrebujete več ljubezni kot pa navodi. Konec tega obdobja boste ugotovili, da potrebujete tudi romantiko. Vse to boste dobili, če boste iskali na pravem mestu.

Delo: Komunikacija na tem področju bo zelo pomanjkljiva, zato se lahko pojavijo določene težave s sodelavci in predpostavljenimi. Zelo boste zaprti vase in težko vas bo pripraviti do tega, da bi se odprli. Skušajte biti bolj spontani. V nasprotnem primeru se vas bodo ljudje balli ali izogibali.

Vodnar od 21. 1. do 20. 2.

Počutje: Če se vam bo uspelo izogniti nepotrebnim skrajnostim, z zdravjem ne boste imeli težav. V tem obdobju morate biti previdni, kar zadeva prehlad. Ne pretirajte v hrani, saj se vam bi na hitro poznalo, zato skušate biti zmerni. Odpovajte se večernim obrokom.

Ljubezen: S partnerjem boste na bojni nogi, ker boste prepričani, da se preveč vtika v vaše popolnoma zasebne stvari. Trudili se boste ohraniti neodvisnost, pri tem pa ne boste ravno nežni. Velika bo nesporazumov, ki jih boste lahko razrešili v drugi polovici tega obdobja, ko bodo Uranovi vplivi močnejši.

Delo: Dosegli boste uspehe, ki si jih že dolgo želite, vendar pa bodite previdni, da vas ne bodo opijani. Pomembno je, da ostanete delovni in ambiciozni, kmalu se vam bo vračalo.

Ribi od 21. 2. 20. 3.

Počutje: To obdobje se bo začelo precej divje. Mars preha skozi vaše znamenje, ki vam bo prinesel veliko energije in odločnosti. Čeprav na zdravje ne boste pazili, vam tokrat površnost in brezbržnost ne bosta škodovali, zato si boste kar oddahnil, ko boste druge slišali tarnati.

Ljubezen: To obdobje bo za vas kot rajeno. Prijetno in umirjeno, pa tudi zabavno. Vaša krivulja priljubljenosti bo rasla, čeprav partnerju ne bo ravno všeč. Nikar ne povzročajte nemira v njegovem srcu, težko bi kasneje popravili škodo.

Delo: V drugi polovici tega obdobja se bo vaš napredek malce upočasnil, toda nikar ne žalujte, že čez nekaj dni se bo pokazalo, da bi bile vaše bojzorni odveč. Nekdo na delovnem mestu vas bo zaljubljeno gledal.

Bolj neumno od poslušanja nasvetov ljudi, ki te ne poznajo, je samo še, da jih upoštevaš!

Zabavljice

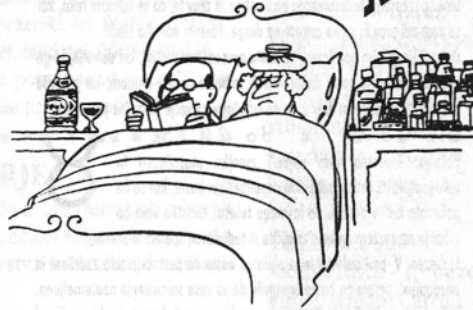
"Na mestu voljno!" reče zobozdravnik oficirju, ko mu izpuli zob.

Ko udari bolezen, udari nazaj!

Ljudje zbolevaro ves čas svojega življenja. To je ena sama razvada.

"Zakaj si pobegnil iz bolnice? Mar nimaš zaupanja v zdravnike?"

"Tudi ti bi pobegnil, če bi se nekega jutra po operaciji zbudil pod prtom z listkom okoli palca na nogi!"

Brez besed

Druga pomoč v pomoč

"Zakaj pa ste prinesli s sabo na operacijo obliže?" se smeji anesteziist.

"Saj vas bomo mi pokrpalil!" reče starejši bolnici, ki leži na operacijski mizi.

"Saj niso zame," se mu ženica prijazno nasmehne, "veste, operacijo bo naredil moj sin, ki je tu kirurg. Obliži so zanj. On še solate ne otrebi, ne da bi se porezall!"

Nezaupanje

"Ker sem bil v omedlevici, so mi dali mavec na desno nogo, čeprav imam zlomljeno levo!"

"Meni govoriš! Jaz sem te prišel samo obiskat, pa so me potisnili že v dve operacijski sobi!"

Pomota

"Oča, vi ste pa gotovo namejnjeni k okulistu" ugiba doktor v ordinaciji, kamor je vstopil starejši možakar.

"Kako pa to veste?" ga ta vpraša. "Ker pri meni na vratih piše ginekolog!"

Pst...

"Gospod doktor, meni se ves čas samo seksa.

Sem še mlada in neizkušena in ne vem kaj naj glede tega naredim?"

"Pridite kaj naokoli..."

Naredili bomo vrsto preiskav. Za začetek bi radi videli vaš bančni račun...

Virusi

"Te lahko poljubim?" vpraša Miha Vanjo.

"Ne! Gotovo si poln virusov, ker imaš gripo!" Vanja zavrne Miho.

"Ne skrbi za to," jo tolaži Miha, "saj mi jih boš potem lahko dala nazaj!"

Mišljenje

"Vaše stanje mi ni nič všeč!" reče sestra pacientu.

"Midva sva pa za skupaj," se pošali upokojenec.

"Zakaj tako mislite?"

"Ker sva enakega mišljenja!"

Huda bolezen

"Dedi, si se že kdaj nasmejalo do solz?" vpraša vnučka staroga ata.

"Sem, ljubica. Takrat, ko sem stopil na trnje in mi jih je tvoja babica nerodno jemala iz podplavov."

Fizioterapija

"Vidim, da lepo okrevaš," reče učiteljica, ki je prišla na obisk k poškodovani učenci.

"In kako poteka fizioterapija? Boš lahko kmalu tekala naokoli?"

"Včasih telovadim pri Marji, včasih pri Darji, včasih pa pri Mariji..." pove mlada bolnica.

"In pri kateri te najbolj boli?"

"Pri meni!"

Prvič

je...

Zaljubljeni par se prvič ljubi.

"Zakaj imaš pa dve brazgotini na telesu?"

vpraša ljuba svojega dragega, potem ko si ga je dobro ogledala.

"Zdravnik, ki mi je odstranil slepič, je bil levičar!" pojasni.

Odvečen strah

Lojze se prebudi po prestali operaciji in vpraša moža v belem:

"Kako je z mano, doktor? Bom še lahko letal za ženskami?"

"Lahko boš letal, tudi za ženskami, če boš hotel, samo bolj potihno govori, da te sveti Peter ne sliši, sicer ti ne bo dal peruti!" mu angel pojasni situacijo.

Težak bolnik

"Doktor, z našim psom je nekaj narobe!"

"Z vašim psom je nekaj narobe, vi pa pridete k meni?! Saj nisem veterinar!!"

"Ja, veste imava enake simptome!"

"Kakšne?"

"Ko on ne more spati, tudi jaz ne morem!"

Bolniška

"Kaj Vanča ne bo nikoli nazaj z bolniške?!" se huduje nestrpen šef, ki mu primanjkuje delovne sile.

"Šef, Vanč pravkar leži na parah!" pove Vančev sodelavec žalostno.

"Kaj to pomeni, da ga ne bomo več videli pokonci?" vpraša neuki šef.

"Samo, če ste sveti Peter!"

Bolan doktor

"Ne razumem," se čudi zdravnik svojemu kolegu, "zakaj si prišel k meni na pregled. Zdravila bi lahko kar sam predpisal."

"Raje sem prišel k tebi, da mi napišeš recept, saj veš, da sem jaz bolj skopuški pri izdaji zdravil..."

Krč užitka

V bolnico so pripeljali par, da bi ju ločili, ker je njo med seksom v avtu zagrabil krč in se je njen revež ni mogel oteti.

Ko so ju osramočena rešili, je ona njemu zabrusila: "Sem ti rekla, da seks ni nič bolj varen, če si pripet z varnostnim pasom!"

Pogojno bolan

"Vaš primer je nujen!" reče doktor, ki je pravkar odpril privatno ordinacijo, svojemu prvemu pacientu.

"Takoj morava pričeti z zdravljenjem. Zdravila vas bodo stala 20 tisočakov!"

"Ampak jaz imam plačo šele čez tri tedne!"

"No, pa se oglasite takrat..."

Shujševalna

"Gospod doktor, že teden dni ne zajtrkujem, ne jem kosila in se izognem vsaki večerji. Kljub temu nisem nič shujšala!"

"Za božjo voljo, kaj vendar delate?" se doktor razburi.

"Ves čas samo malicam..."

Dvojni uspeh

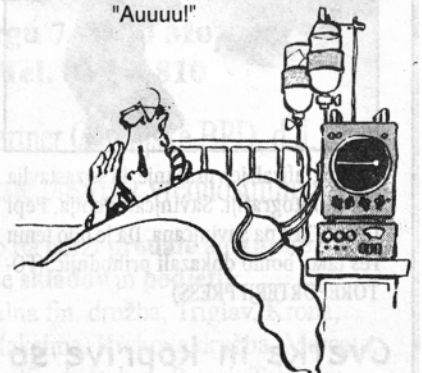
"Je res, da je vaš kirurg najboljši izvedenec na svetu v svojem poslu?"

je novinar Tavrl vprašal predstavnika združenja zdravnikov na tiskovni konferenci.

"Res. Enkrat je delal poskuse na opicah. Presadil je glavo ene na vrat druge in jo v tem naučil še ene človeške besede!"

"Katero?"

"Auuuu!"

Se vam ne zdi, da tale instrument nekako komično piska?

						SESTAVIL: METOD ROSC	AMERIŠKO VELEMESTO	TUDJIMANOVA VDOVA	KONEC ŠAHOVSKE PARTIJE	IVANA KOBILCA	SLOVENSKI SLIKAR IN GRAFIK (BOGDAN)	RUMENA BULICA V KOŽI	NALEPKA
						MANJŠE ŽIVALI ŽENSKEGA SPOLA							
						OSNOVNO NAČELO SODOBNE DEMOKRACIJE							
						PODOBA GOLEGA TELESA				KITAJSKI PESNIK LI (701-762)			
			TITAN		OKLEPNO VOZILO								
			LJUBEZENSKI ZMENEK		VISOKA PLANOTA V BOSNI								
SAVINJSKE NOVICE	ZDRAVILIŠČE Z UGODNO KLIMO	STROJNO PLETENA PROŽNA PLETENINA	STAR SLOVAN	GRŠKA ČRKA	ZVOČNI SIGNAL ZA NEVARNOST RUSKO MOŠKO IME			OLGA TOMAŽIČ	FRANCOŠKI KOŠARKAR (THIERRY)				
PREDMETI STARINSKE VREDNOSTI													
IGRALEC TOVORNIK						REKA NA KOROŠKEM			DELAVEC V OBRATU ZA VARJENJE	NAJVIŠJA GORA V TURČIJI			
						TEKMEC							
SUKANEC				SL. OPERNI PEVEC (KAREL)	ZASELEK PRI LJUBNEM			GLAVNI ŠTEVNIK					
								RAZVOJNA STOPNJA BOLEZNI					
ALEŠ KUNAVER			SLOVENSKI SKLADATELJ (RISTO)	ARA	NAPLAČILO		REKA V OSREDNJI ANGLIJI						
							GORSKI HRBET						
TISOČ KILOGRAMOV					UVODNA GLASBA								
					ANGLEŠKA POVRŠINSKA MERA								
TRAVA DRUGE KOŠNJE						PLANINA POD RADUHO			IRIDIJ				
						PIANIST BERTONCELJ			KRAVICA				
KOREN							MIRNO SOŽITJE						
							ALJAŽ PEGAN						
PREBIVALEC IGA							RIMSKI PAPEŽ IZ 2. STOLETJA						
MEJNA REKA MED KOLUMBIJO IN BRAZILIJO							ENODELNO OTROŠKO OBLAČILO			SAVINJSKE NOVICE			

IME in PRIIMEK:

NASLOV (ulica, kraj):

MINI SLOVAR

ANICET: Rimski papež iz drugega stoletja
 BAI: Ime kitajskega pesnika Lija (701-762)
 GADOU: Francoski košarkar (Thierry)
 JAVARI: Mejna reka med Kolumbijo in Brazilijo
 JERIČ: Slovenski operni pevec (Karel)

Rešitev prejšnje križanke:

apotekar, Nagasaki, orel, dan, Ronke, do, na Ljubnem, oseka, Miami, Metka, RI, Omsk, Osvald, Monako, cmok, Ravni, IZ, karavan, stena, ilovica, KA, motnja, Agassi, olein, Prebold, kavcija, retor, AF, Ekar, Lavi.

OBVESTILO REŠEVALCEM

Med pravočasno prispelimi pravilnimi rešitvami križanke iz 2. številke SN smo izžrebali naslednje dobitnike Almanaha Zgornje Savinjske doline 2000: 1. **Simon Špende**, Podgora 23, Šmartno ob Paki; 2. **Terezija Čopar**, Loke 44, Mozirje; 3. **Franc Štiglic**, Volog 25, Šmartno ob Dreti; 4. **Marija Blagojevič**, Hofbauerjeva 5, Mozirje. Dobitniki prevzamejo nagrade v uredništvu Savinjskih novic, Savinjska cesta 4 (v gradu Vrbovec), Nazarje. Čestitamo! Rešeno križanko iz 3. številke SN izrežite iz časopisa in jo najkasneje do petka, 11. februarja 2000, pošljite na naslov: Savinjske novice, Savinjska cesta 4, 3331 Nazarje s pripisom NAGRADNA KRIŽANKA. Med pravočasno prispelimi pravilnimi rešitvami bomo izžrebali štiri nagrade, ki jih prispeva podjetje Caffè-Tropic iz Žalca: 1. nagrada: 3 kg vrhunske mešanice Tropic kave + Tropic kartica, 2. nagrada: 2 kg vrhunske mešanice Tropic kave + Tropic kartica, 3. in 4. nagrada: 1 kg vrhunske mešanice Tropic kave + Tropic kartica.

VEDNO SVEŽA MINAS
kava po izredno
nizki ceni!
89,00 SIT
Tiskanje

CAFFÈ-TROPIC d.o.o.
PRAŽARNA ŽALEC
718-285

5g servirnega sladkorja z
vašim logotipom
 Nagradno žrebanje za cenjene kupce!
 Vljudno vabljeni v dnevni bar v Žalcu!

NI VSAKA KAVA TROPIC KAVA

MORDA STE ISKALI PRAV

KMETJE, GOZDARJI

Gradimo gozdne vlake brez miniranja. Opravljamo tudi vsa ostala dela s strojno mehanizacijo ter kiper prevoze. Kvalitetno in poceni. BRLEC, tel. 041/606-376.

ANTENE IN RTV SERVIS

Nudimo antenske meritve in montažo sistemov. Vrtljivi sistemi in dekod-erji, popravilo TV Gorenje ter vgradnja teletekstov, Prašnikar s.p., 845-194.

RTV SERVIS PURNAT

Hitro in kvalitetno popravilo vseh znamk televizorjev in radio aparatov. Purnat Zdenko, tel. 843-424.

GOSTIŠČE TROBEJ-FILAČ in SLOVAN-FILAČ

Nudimo vam: hrano po naročilu, malice, turistični menu, svečane obroke, skupinske obroke, ohcet po domače, pizze, sladolede, sadne kupe, slad-oladne napitke, živo glasbo (priložnostno), prenočišča, polpenzione. Gornji Grad tel. 843-006, Vranksko tel. 725-430.

AGENCIJA AZIL – NEPREMIČNINE

Posredujemo pri prodaji, nakupu, oddaji, najemu in menjavi ne-premičin. Nudimo izdelavo vseh vrst pogodb. 063/863-462, 041/759-476.

GLIN GOSTINSTVO NAZARJE

MALICE, KOSILA, JEDI PO NAROČILU, SLOVESNE POGOSTITVE za man-šje in večje naročene skupine. Tel. 42 31 270.

POPRAVILO PRALNIH IN SUŠILNIH STROJEV

Hitro in kvalitetno popravilo pralnih in sušilnih strojev Gorenje. Jure Dobrovcs.p., Žlavor 8, Nazarje, tel. 832-525, GSM 041/727-861, GSM 041/793-636.

POGREBNE STORITVE ANUBIS

Nudimo kompletne pogrebne storitve po konkurenčni ceni. Alojz Štiglic, Radmirje, tel. 841-029, mobitel 0609-654-651.

IŠČEM NATAKARICO

za delo v bistroju. Dobro plačam! Tel. 041/727-419.

**NAROČNIKI SN IMAJO 15%
POPUSTA PRI ZAHVALAH IN
MALIH OGLASIH**

KUPON za brezplačni mali oglas do
10 besed v 4. številki SN

ime in priimek

naslov

NAROČ. ŠT.

Prodam ovčjo sprejeno volno. Belo in sivo. Cena ugodna. Inf. na tel. 841-414.

Kupim telička starega en teden. Tel. 061/825-400.

Plinsko peč Corona, staro eno leto, malo rabljeno, prodam.Nove turne palice prodam. Tel. 041/793-659.

El. motor Sever 18 kW, 1500 ob, 40.000 sit ali menjam za les. Tel. 844-391.

Prodam kozolec 14x8 m na Prihovi. Inf. Okrepčevalnica Pepel Mozirje ali tel. 041/875-181.

Prodam teličko sivko, težko 150 kg. Tel. 841-702.

Kupujem hišo ali vikend v okolici Luč oziroma Solčave. Tel. 041/889-397.

Etui za GSM erikson, philips, nokia, motorola, panasonik ugodno prodam. Tel. 041/324-377.

Prodam nissan sunny 1,4 slx, l. 95, 98.000 km, dobro ohranjen. Tel. 845-118.

Prodam puhalnik grič z motorjem in zgrabljajnik VZ 280 in gospodinjki šivalni stroj Singer. tel. 831-129.

Prodam kotel Viadrus U 22-23 kW, malo rabljen za simbolično ceno. Tel 833-883.

Prodam 3-tonsko kiper prikolico Tehnostroj in planirno desko. Tel. 041/693-377.

Prodam 486, 133 MHz, 12 mb ram. hdd 257 mb+115 mb, CD 8x. Tel. 832-765.

Prodam sivo telico, brejo 4 mesece, A kontrola. tel. 835-172.

Prodam avto golf JXD, l. 87. Tel. 063/844-102.

Prodam ventil za reguliranje pritiska vodovoda, 1 cola. GSM 041/783-596.

Prodam otroško kolo za starost 5-10 let in

kosilnico Alpina. tel. 843-399.

Viličar 2 t diesel prodam. tel. 841-279, 041/732-928.

Prodam drsalke velikosti 39. Tel. 831-035.

Ugodno prodam več silosnih bal. Tel. 839 1630.

Prodam desko čelno z varovanjem, širina 2,7 m za vpetje sprednje hidravlike. tel. 041/942-170.

Prodam maturantsko obleko za vitko postavo v črno-modri kombinaciji. Tel. 041/216-236.

Prodam 500l bazen za mleko. Tel. 720-263.

Prodam črno dolgo maturantsko obleko. Tel. 841-531, 041/421-531.

Prodam joystick genius in 3 CD-je z igracami. Tel. 846-284, 041/783-440.

Podarim dva meseca staro psičko mešanko (bernandinka-ovčar). Tel. 841-189.

Prodam elektro gradbeno omarico po ugodni ceni. Tel. 041/902-828.

Prodam lado nivo, l. 88, neregistrirano, tehnično brezhibno. Tel. 833-070.

Prodam 4 race po ugodni ceni ter racmana. Tel. 834-078.

Prodam BMW 316, l. 85, telo dobro ohranjen, tehnično O.K. za 500.000 SIT. Inf. 041/790-580.

Prodam telico brejo simentalcko in silažne bale. Tel. 841-085.

Prodam radiator korado 900 x 1200 nov. Tel. 841-793, 041/771-845.

Prodam polovico mlade krave. Inf. na tel. 835-125.

Dam v najem trosobno in enosobno stanovanje ter poslovni prostor. Tel. 835-318, 041/944-894.

OKMA
PROIZVODNJA IN MONTAŽA PVC OKEN IN VRAT

KBE
OKENSKI SISTEMI

MAROVTT GREGOR s.p.

- PVC okna
- vhodna vrata
- žaluzije
- rolete

Bočna 60
SL-3342 Gornji Grad
Tel. / faks: ++386 (0)63 845 210

89.1 Mhz

RADIO RAP POLZELA

Polzela 131 (kulturni dom)
p. p. 30
3313 Polzela
telefon: 063/7000-810
tel. & fax: 063/ 720-770
GSM: 041/ 724-977
041/ 630-611
e-mail: info@radiator-polzela-sp.si

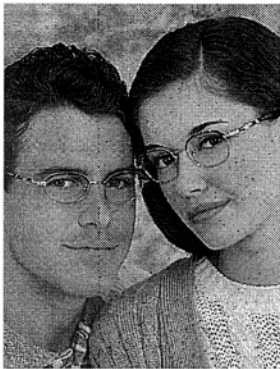
OPTIKA

PRODAJA ORTOPEDSKIH PRIPOMOČKOV IN
SONČNIH OČAL

MATEJA LIKEB TERNIK

S.p.

Ob Trnavi 1, Mozirje
tel. 832-240

NOVO:

- KONTAKTNE LEČE Z DIOPTRIO
- TISTI, KI BI RADI POUDARILI VAŠE OČI,
PA LAHKO DOBITE BARVNE LEČE
- PESTRA IZBIRA ŽE NOVIH SONČNIH OČAL

2

Poštnina
plačana
po
pogodbi
št. 903/99/00

SAVINJSKE NOVICE

Savinjska cesta 4

3331 NAZARJE

Naročam

ZGORNJESAVINJSKI ČASOPIS

*Savinjske
NOVICE*

Ime in priimek .....

Naslov .....

Poštna številka .....

Datum ..... Podpis .....

7

Ponudba rabljenih vozil

R5 campus 5V	5/91	112.000	450.000 SIT
R5 campus PLUS 3V	9/93	118.000	530.000 SIT
CLIO 1,2 RN 3V	2/93	118.000	690.000 SIT
CLIO BE BOP 5V	1/96	89.000	970.000 SIT
CLIO 1,2 RN 3V	1/96	61.000	1.110.000 SIT
CLIO 1,4 RT 5V	1/96	82.000	1.215.000 SIT
TWINGO PACK	8/96	53.200	1.115.000 SIT
MEGANE 1,6 RT	10/98	234.000	2.130.000 SIT
FIAT PUNTO GT	6/95	80.500	1.490.000 SIT
SUZUKI SWIFT 1,3	4/91	82.000	560.000 SIT
VW sharan 2,8 CARAT	4/96	137.000	3.240.000 SIT

MOŽEN NAKUP VOZILA NA KREDIT
od 2 do 5 let PO UGODNI OBRETNOSTI MERI!

RSL
LEVEC

Obrat Mozirje,
tel. in faks:
833-320

Del. čas:
8.00 - 16.00

CENTER®

LJUBLJANA d.d.
TRGOVSKO PODJETJE

Akcijske cene v februarju:

- armature ARMAL - 10% za gotovino
- parket lamelni hrast 16-16.....1.499,00 sit/m
- strešnik marsigliese 2. kl.....60,00 sit/kos
- glasbeni stolpi znamke SONY
- velika izbira bele tehnike Gorenje
- na zalogi mavčne plošče Rigips in pribor
- ugodne cene gradbenega materiala, dostava
- odkupujemo gradbeni rezan les (menjava za blago)

IZKORISTITE UGODNE CENE!

ZIMSKI DELOVNI ČAS:

NAZARJE pon. - pet. od 7.00 - 17.00 ure, sobota od 7.00 - 13.00, tel. 832-011
LJUBNO pon. - pet. od 7.00 - 16.00 ure, sobota od 7.00 - 12.00, tel. 841-573

RADI VAM BOMO POMAGALI IN SVETOVALI!

GRADI - IZOLIRAJ - OGREJ

POLETJE 2000!

Hitra odločitev - cenejši dopust!

10.000 SIT POPUSTA za vse,

ki boste vsaj akontacijo za letošnje poletne počitnice
vplačali najkasneje do 15. marca 2000
(popust velja za namestitvene kapacitete,
ki so v katalogu označene s posebnim znakom)

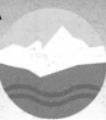
- ☺ POČITNICE BREZ DENARNICE - ALL INCLUSIVE
- ☺ POČITNIŠKI KLUBI
- ☺ 10-DNEVNI ARANŽMAJI
- ☺ POČITNIŠKI JOKER - VEČ ZA MANJ

MOŽNOST PLAČILA:

- V 8 OBROKIH
- S KARTICAMI ACTIVA, EUROCARD, MAGNA
- Z UGODNIM BANČNIM KREDITOM

TURISTIČNA AGENCIJA

Svit

Niš čekat - kar v Svit poklekat!

V Grabnerjevi hiši - Na trgu 7 v Mozirju
Tel. 83-90-810, faks 83-90-811

Celje - skladišče

D-Per
7/2000

5000007983,3

COBISS

SMUČANJE - še dovolj prosti

AVSTRIJA

BADKLEINKIRCHHEIM / Apartmaji Kirchl

26.2. 4.3. cena: **158.170,00**

SCHLADMING / zasebni apartmaji

26.2. 4.3. cena **97.440,00**

ITALIJA

CERVINIA

APP 1/4 **129.200,00**

PREDAZZO

APP 1/4 26.2. 4.3. samo **81.900,00**

TOPLI KRAJI!!!!

KANARSKI OTOKI, EGIPT....

ZIMSKÉ POČITNICE BODO KMALU TU!

TERME ČATEŽ

Najem APP 1/3 **11.500,00** na dan

Hotel, 5 dnevni paket **22.500,00** na osebo

VALENTINOVO!

Valentinov ples v Kranjski Gori

Od 11. do 13.2.2000

PUSTNI KARNEVAL!

Karneval v BENETKAH 1 DAN (4. ALI 5.3.2000)

CENA **4.200,00**

PUSTOVANJE NA OTOKU KRKU (3. - 5.3.2000)

VIKEND **7.920,00** na osebo

EURO 2000

Ogled tekem slovenske reprezentance

JUNI 2000

PRODAJA KART IN PAKETOV

V Grabnerjevi hiši - Na trgu 7 v Mozirju
Tel.: 83 90 810, tel. in faks: 83 90 811

europHONE

DELOVNI ČAS:
vsak dan od 8.00 do 12.00 ure
in od 14.00 do 18.00
sobota od 8.00 do 13.00 ure

Na trgu 7, Mozirje
Telefon: 83-90-820
Faks: 83-90-821
GRABNERJEVA HIŠA

VAS ZANIMA ISTA OSEBNA ŠTEVILKA
V 031 IN 041 KLICNI SKUPINI?
VAS ZANIMA NAJCENEJŠE TELEFONIRANJE
V SLOVENJI?

POZNATE DRUŽINSKI BONUS?
ŽE VESTE, DA LAHKO TUDI GASILSKI
NAROČNIKI SKLENEJO
TRI DRUŽINSKE BONUSE?

**GSM APARATI, DODATNA OPREMA,
VRVIČNI, DALJINSKI IN
ISDN TELEFONI, AVDIO IN VIDEO
TEHNIKA, AVTORADIO, TV...**

VSE TO IN ŠE VEČ ZA VAS UREDI
TRGOVINA EUROPHONE MOZIRJE
V GRABNERJEVI HIŠI

SREČNIH 2000,
RAZVESELJIVIH 200.000!

Stopite v novo leto varno in sproščeno ter prihranite še nekaj za naslednje. Pri nakupu nove Astre Club, letnik 1999, si lahko samo še do razprodaje zalog zagotovite 200.000 SIT prihranka in si omislite vozilo z bogato notranjo opremo, ABS zavornim sistemom ter klimatsko napravo po neverjetno ugodni ceni.

Pohitite! Dobra ponudba zamujena, ne vrne se nobena.

OPEL

Avtocenter CELEIA, Mariborska 107, Celje, (063) 42-54-60 •
Avtohiša JAKOPEC, Kosovelova 16, Velenje, (063) 864-380